

Những người đàn ông & những người đàn bà

Nguyễn Đức Thiệp

Nguồn: banvannghe.com

Thông tin Ebook:

Những Người Đàn Ông Và Những Người Đàn Bà

Tác giả: Nguyễn Đức Thiện

Ebook: Cuibap

Cover: db

Nguồn text: banvangnhe.com

Chương

Bây giờ thì ông chỉ còn có một mình. Một mình trong căn nhà bé như cái hộp diêm quẹt. Bà ấy không đến, và ông cũng không đi tìm bà. Giữa hai người đã một lần, và chỉ có một lần bùng cuộn lên, nhưng rồi lại lắng xuống một hòn đá làm cho nó cuộn lên, nhưng khi những vòng tròn xoáy nước khép lại, thì mặt ao lại phẳng lặng như tờ. Lâu lâu có ngọn gió thổi qua, mặt ao dềnh lên chút ít nhưng cũng đủ gợn lên những con sóng, nhấp nhô, nhấp nhô.

Ông thắp nhang lên bàn thờ. Mỗi ngày ông thắp một nén, loại nhang thơm. Không biết có khi nào ông có thể quên thắp nhang không. Nhưng đã thành quen rồi, đêm khi đi ngủ ông không thể thiếu mùi nhang toả ra từ trên bàn thờ. Có những lúc ông nghĩ, ông đang thắp nhang cho chính mình. Lại có lúc ông tưởng như thắp nhang cho một mối tình tưởng còn mà mất, tưởng mất mà còn và tưởng có mà không. Một đời người chỉ thế thôi ư. Ngày nào còn trẻ là thế, nay đã nắng quá chiều hôm. Gắt gao đấy nhưng ngày đang tàn dần. Ông nhớ bà, nhưng hình như cái nhớ nó cũng khác ngày xưa khi còn trẻ. Khi còn trẻ, nhớ ai thì nhớ cồn cào, da diết và chỉ có nhớ người đó mà thôi. Nay nỗi nhớ cứ bị xen vào bởi những suy nghĩ khác. Nhớ mà chẳng đắm đuối chút nào. Nó cứ vẩn vẩn, vợ vợ, không như thời trai trẻ. Thèm gặp đấy nhưng rồi chột nghĩ đến chuyện khác thế là lại quên. Nhớ cũng vô tình mà nhớ, và quên cũng vô tình quên.

Khi không lúc này mà còn gặp nhau. Trời sắp đặt đấy. Chớ cái tuổi ăn phải cái gì cứng cứng là phải trệu qua, trạo lại, mấy ai còn nghĩ đến chuyện yêu đương. Vây mà yêu đương mới lạ.

Bữa đó, ông buồn, ông cô đơn. Đâu có phải đến khi đó ông mới buồn, mới cô đơn. Lần cuối cùng ông có gia đình cách nay đã hơn mười năm. Sau một cuộc cãi lộn với người đàn bà mà ông để gần hết một đời người cung phụng, ông đã ra đi. Cuộc cãi lộn không lớn nhưng ông bị xúc phạm. Người ta biểu rằng ông chỉ là thứ người vô tích sự. Người ta biểu ông không lo toan được gì cho gia đình, cả

một đời ăn bám. Ông đã ra đi sau một đêm trần trọc. Và cuối cùng thì người ta ném vào mặt ông một câu: ông bây giờ thừa ra rồi. thì ông đi, ông tự cắt bỏ sự thừa thãi là mình, ra khỏi cái nơi một thời ông gắn bó, giống như người ta tự nguyện lên bàn mổ, cắt đi khúc ruột dư ra khỏi cơ thể mình. Không lẽ ngồi để mà kể ra với người đàn ông đã làm ra những cái gì cho gia đình tồn tại ngàn ấy năm trời.

Đi với hai bàn tay gầy như trống trơn. Bạn bè chỉ cho ông một căn phòng nhỏ, vốn là nhà tập thể ở một cơ quan nào đó. Ông bỏ những đồng tiền cuối cùng để mua căn phòng và làm lại từ đầu trong căn phòng chỉ có mười sáu mét vuông kia. Làm lại từ đầu cho riêng mình thôi, chớ chẳng đại dột gì mà kháp với người đàn bà khác. Đàn bà họ có thể mạnh của họ. Thường trong những cuộc tình, lúc ban đầu thì quên rũ là của đàn ông, quyến rũ xong, quyền chủ động bắt đầu chuyển sang cho đàn bà. Người đàn bà muốn sờ mó đến từng công việc dù là rất nhỏ của của người đàn ông. Họ cho họ cái quyền như vậy. Anh đi đâu? Anh làm gì ở chỗ nào? Lương anh có bao nhiêu. Anh mang làm gì nhiều tiền trong túi thế? Sao người ta điện cho anh ngoài cơ quan mà không thấy, giờ đó anh làm gì ở đâu?... Hàng trăm câu hỏi mỗi ngày. Trả lời kiểu nào cũng không thoả mãn được người hỏi. Khi im dừng trả lời nữa cũng không được. Người ta sẽ biểu: làm sao tôi có thể sống được trong căn nhà cứ im lặng như nhà mồ thế này. Có người mong chế ra được một sợi chỉ vô hình, cột vào chân người đàn ông, để đàn ông đi đâu, đàn bà cũng có thể tìm thấy được nhờ sợi chỉ đó. Nên ông thề cuối đời ông sẽ ở một mình, nhất định là một mình, mấy đứa con gả vợ, dựng chồng hết rồi. Một lũ cháu nội ngoại lúc nào thích thì đến thăm ông, không thích thì thôi. Nhà cửa tài sản ông đã để lại hết, không đòi cho mình cái gì, từ chối luôn phần thừa kế, khiến ông chẳng còn nợ ai và cũng chẳng bắt ai phải nợ gì. Có người khuyên ông ly hôn để để tạo dựng cuộc sống khác, ông cười: ngàn này tuổi rồi, đưa nhau rồi ra toà giống con nít bày đặt chuyện làm nư quá.

Một hôm, đang ngồi uống cà phê thì có một đứa trẻ bán vé số cứ bám lấy ông. Dai dẳng mời ông mua dùm một tấm. Để thoát khỏi sự mè nheo của thằng bé, ông mua một tấm và ông trúng. Năm mươi triệu đồng, trừ hết năm mươi triệu đồng thuế thu nhập, còn lại ông chia làm hai. Một nửa gọi về cho bà vợ vì ông biết, nếu không gọi về thì người ta cũng cho người, hoặc có khi chính bà ta sẽ đến. Phiền

lắm. Đồng tiền đi trước, là đồng tiền khôn. Giữ bên mình, người ta đến nói chuyện tình, chuyện nghĩa, rồi nợ không chỉ tính bằng tiền, trả không bao giờ hết. Có người biểu ông đại dột, ly thân rồi thì thôi đi, mất công gì mà lo hoài. Ông trả lời: đời người ta nhiều khi bị trói bằng một sợi dây vô hình, khó cởi lắm.

Ngày xưa vợ chồng ông về sống với nhau không cần đến mảnh giấy hôn thú, nhưng không phải vì không giấy mà không sinh con, đẻ cái với nhau. Sinh con và sinh ra của. Sinh xong con, sinh song của bắt đầu sinh đến tội, sinh nợ. Mà các cụ đã dạy rồi: nhất tội, nhì nợ. Tội và nợ chỉ một trong hai cái thôi cũng chết rồi. tội thì ông nhiều vô kể. Chỉ cần một lần bà vợ nổi đóa lên là ông gánh không biết bao nhiêu là tội. Tội đối xử với vợ con không ra gì. Tội không biết chăm lo gia đình. Tội coi trọng người ngoài không coi trọng người trong nhà. Tội nặng nhất là lúc nào cũng dẫu dẫu, diêm diêm tiền bạc cho con đi ngựa nào. Thêm cả tội đi lên giường bất lực nữa. Thì ngày xưa, tức là khi còn trẻ ấy, ngày nào cũng có, thậm chí có ngày tới hai, ba lần, sao bây giờ – tức là lúc tóc đã bạc muối tiêu rồi ấy- sao cả tuần, có khi nửa tháng mới có một lần, đem đồ đi đâu hết rồi. ông mang sách ra giải thích, ông viện dẫn cả đến khoa học tinh dục, xong cũng không có được sự giải đáp thoả đáng. Thế các cụ biểu: càng già, càng dẻo, càng dai là các cụ điên hả. Đúc kết cả ngàn đời các cụ đấy. Lý sự như thế mà ông thua rồi còn gì. Trong mọi thứ tội, tội bất lực là nặng nhất. Thứ đến là nợ. Nợ vô kể. Ngày xưa khi mới yêu ông hứa thế này, sao bây giờ không có. Cả một đời chung sống với ông chưa bao giờ ông cho tôi một chuyến đi coi một đại nhạc hội. Hình như ông không muốn đi chung với tôi. Bữa tôi đau bệnh, nhờ ông đi kêu dùm người về làm móng tay, ông cũng chẳng chịu đi cho. Bữa ông tặng tôi một cái áo dài, tôi muốn có thêm một sợi dây chuyền nhỏ thôi, đeo cho nó hợp với cái áo, tôi nói ra miệng thế rồi ông làm lơ không biết... nhưng thế vẫn chưa hết. Nợ nhiều nhất là nước mắt. Mỗi lần đụng chuyện là có nước mắt, lam như ông là kẻ đồn mạt gây ra bao nhiêu nỗi oan trái trên đời này cho người ta. Ông sợ cả tội và ông ngán cả nợ, nên ông mới một mình.

Và ông cứ làm theo ý ông, có nghĩa là chia tiền vé trúng số làm hai. Một nửa gói lại gói về cái nhà mà ông đã bỏ ra đi. Nửa kia ông chia làm ba. Hai phần để mua vài thứ cần thiết cho người độc thân. Lát gạch lại cái nền nhà chuyện sạch sẽ. Mua một cái nệm nằm cho đỡ đau lưng. Tút lại cái xe chạy cho êm máy. Phần còn lại ông

chuyên vào quỹ tế bần, để chuyên cho những người cũng cô quả, nhưng nghèo khó hơn ông. Ông cũng không quên dành cho thằng bé bán vé số một chút, thần tài lúc cuối đời ông mà. Nên ông có căn phòng bầy giò đang ở, tuy nhỏ như hộp diêm quẹt, nhưng sạch sẽ. Có lúc ông tính biến cái phòng mình thành cái am, rước tượng đức Phật về hàng ngày tụng kinh gõ mõ. Nhưng nghĩ lại, ông không muốn mình tự ghép mình vào sự khắc khổ, nên thôi. Và lại, phòng này liền vách phòng kia, tụng kinh thì phải gõ mõ, gõ chuông, bất tiện lắm. Để chio mọi người xung quanh sống yên ắng có khi lại là sự ban phước không chừng.

Vậy là ông cô đơn và buồn đã hơn mười năm trời. Thử nghĩ coi, có một mình. Ra một mình, vô một mình. Làm cái gì cũng một mình. Những lúc tủi thân khóc một mình và có những lúc chợt nghĩ ra chuyện đáng cười, thế là cười một mình, giống y như thằng điên vậy. Hồi đầu tiên ra ở một mình ông hoảng lắm. Không phải hoảng vì lo thiếu ăn, thiếu mặc mà hoảng vì thiếu tất cả những gì vốn cả những đã mấy chục năm trời trong căn nhà cũ. Thì bà ấy cũng quá đàng thực đấy, lúc nào cũng muốn nhảy lên đầu ông bà mà dạy bảo. Có lúc nghĩ cũng phì cười. Đàn bà không lo dạy con mà cứ lo dạy chồng. Con thì bắt chồng dạy bảo. Còn vợ thì bao giờ cũng cao hơn một bậc, dạy khôn chồng từng nết ăn, nết ở, từng câu nói, ráng đi. Toàn là chuyện lớn. Khi đụng chuyện ngoài cơ quan: thế sao anh không nói như thế này, nói như thế kia cho người ta hiểu. Một lù người ngu như thế mà anh chịu sao. Chuyện nhà phải đi lo cũng: anh nói như thế này, như thế kia nghe. Phải mở đầu như thế này, rồi kết luận như thế kia. Mà làm đúng như thế thì cần gì phải ông đi. Hoặc máy móc hơn thì xắm cái máy nghe băng, ghi hết những lời bà ấy lại, khi gặp người ta chỉ việc mở máy, chớ cần gì đến cái miệng của ông. Ở kia, ông đâu phải là người ngu, có khi có trong tay cả chục người, ông chỉ ai làm việc gì, người ấy làm tằm tấp, sao cứ bị coi là nghó ngẩn để vợ dạy bảo từng ly, từng tý một. Khi vợ nạt lên: anh là đồ ngu, thì ông không chịu nổi nữa. Không lẽ mấy chục năm trời sống với nhau, bà vợ cũng chỉ coi ông là một thứ ngu xuẩn thôi sao. Ông đi không tiếc nuôi. Nhưng còn lũ con, lũ cháu. Bữa ông quyết chí ra đi đưa cháu nội gái lặn vào lòng ông mà khóc. Nó đòi nghỉ học theo ông. Còn thằng cháu nội thì vác cái cây đứng ngáng ngoài cửa. Nó tưởng ông nó cũng bằng tuổi nó, nên nó tính lấy cây hù ông, không cho ông ra khỏi nhà. Nhưng ông vẫn phải ra đi và

bây giờ ông phải một mình. Những lúc phải nghĩ ngợi nhiều, ông tự vấn mình: hay mình ngu thực. Làm cho đã rồi để hai tay không? Ấy là lúc ông buồn. Còn những lúc khác thì ông tự cho là mình thông minh. Một mình...

Trở lại bữa ông buồn nhất, và cô đơn nhất. Ông mới bới đồng giấy tờ mốc meo của mình ra sắp xếp lại. Cho có việc, cho đỡ nghĩ ngợi lung tung thôi. Không dè trong đó rút ra một mảnh giấy đã vàng úa, bé bằng bàn tay, trong đó nguệch ngoạc mấy con số của một máy điện thoại nào đó. Ông nâng nó trên tay. Của ai vậy cà? Của ai mà ông cất giữ kỹ đến như thế. Cất kỹ đến nỗi quên luôn. Bỗng nhiên ông nảy ra ý nghĩ, thì cứ gọi thử xem. Một người bạn củ chẳng hạn. Một người có thể chịu ngồi nghe những chuyện tầm phào cho đỡ cô đơn.

- A lô. Xin lỗi ai gọi đó.

Giọng nói của một người đàn bà có lẽ còn trẻ.

- Xin lỗi... Xin lỗi bà. Chuyện là thế này. Bỗng nhiên tôi có số điện thoại này. Tôi nghĩ mãi mà không biết là điện thoại của ai. Nên tôi gọi, xin lỗi bà, bà là ai đấy.

- Có tiếng cười khúc khích bên kia đầu dây:

- Hay quá và lạ nữa. Ông gọi điện thoại mà không biết gọi cho ai sao. Đầu ông có bị làm sao không đấy?

- Mong bà thông cảm. Tôi đang không có người để nói chuyện, tôi mong từ số điện thoại này mà tôi kiếm được người quen chẳng? Tôi cảm phiền bà... Xin lỗi bà.

- Khoan, ông đừng gác máy vội. Ông biểu ông có số điện thoại này trong tay?

- Dạ...

- Và do chính tay ông ghi?

- Dạ...

- Ông có nhớ trong trường hợp nào không?

- Thưa không?

- Để tôi nhắc thử xem ông có nhớ ra không nghe?

- Dạ.

- Tôi là...

- ... Phải, bà có phải là...

- Đúng rồi... Vậy ông là...

- Một công chức nho nhỏ, một anh chàng hay đùa cợt, một kẻ mà ai cũng biểu là phách... Bà có nhận ra ai không?

- Rồi... Nhận ra rồi...ờ...ờ

- Phải rồi, tôi biểu tôi sẽ đến thăm bà. Nhưng chẳng biết bà ở đâu, không biết bà rảnh lúc nào và hình như cả tôi và bà đều không có nhu cầu thăm nhau. Thế là bà đọc cho tôi ghi lại số điện thoại này... Phải rồi... Mình còn hẹn nếu không gặp nhau được thì gọi điện thoại cho nhau. Bà biểu tôi, có những số liệu của hôm nay nhưng lại rất cần cho việc tìm về quá khứ?

- Còn ông thì biểu, quá khứ tạo nền cho tương lai, ông dặn tôi khi nào cần ông sẽ điện thoại nghe tôi kể chuyện về quá khứ của vùng đất ấy. Vậy mà ông không gọi lần nào. Mấy năm rồi há?

- Hơn chục năm mấy rồi, phải không bà.

Hồi đó hình như hai người còn trẻ. Ông bất giác đưa tay vuốt mái tóc mình. Mấy cọng tóc bạc vương trên đầu ngón tay.

Rồi hai người đưa nhau đi uống cà phê. Mỗi người một chiếc xe và họ lạc lõng giữa một quán cà phê, giữa những cặp tình nhân trẻ trung mặc kệ xung quanh, hôn nhau quẩn quýt và nhạc thì âm âm như quát vào tai.

Bà không ở một mình như ông mà có tới mấy đứa con. Một tay bà nuôi mấy đứa con trong cả chục năm trời. Khi ấy thì còn nhỏ, giờ lớn hết cả rồi. mới chỉ có một đứa đã đi lấy chồng, có cháu gọi là ngoại. Bà nói thực với ông, bà buồn nhất là vào những đêm giao thừa. đã cả chục năm rồi giao thừa nào bà cũng có một mình. Buồn thực buồn. Những đứa con ngày nhỏ nó đeo lấy vú mà bú, bú đến rất ruột. Nhưng khi không cho nó bú nữa thì hể tay nó đụng đến vú bà, là bà nhột nhật cả người, ốc ác nổi lên như gai mít. Mà bây giờ chúng lớn hết rồi, có đứa nào còn tơ tưởng đến hơi hám người bà nữa đâu. Bà cũng đã nhiều năm, không vòng tay ôm ấp. Buồn nhất trong đời bà là những đêm giao thừa. Cả chục năm nay rồi. Khi đốt

xong nén nhang lên bàn thờ trong khi những sợi khói ảo lả bay lên, khi mùi nhang toả khắp vào đêm giao thừa, mời ông bà tổ tiên về ăn tết, bà mong sẽ có một ai đó, ngồi đối diện với bà trong cái đêm cuối năm. Một ai đó... cả chục năm nay, cũng không có, cũng không có... Nhiều khi bà tự hỏi không hiểu bà có bất hạnh lắm không? Lớn lên, vừa thành cô gái thì mọi cái đảo lộn hết. Đã từng lãnh giải xuất sắc trong kỳ thi văn chương, đã từng tự lo cho mình cuộc treo tranh, bỗng nhiên thấy mọi cái chẳng còn ý nghĩa gì đối với xã hội đổi khác này. Thế thì lấy chồng, làm vợ, làm mẹ cho xong một đời con gái, cho qua một đời người, ai cũng phải thế thôi. Nhưng đâu có đơn giản vậy.

Bà đi học nhưng không có thời gian làm cô giáo, theo người ta thì tim bà có vấn đề. Bà cũng thấy hình như tim mình đập nhanh hơn bình thường. Nhưng rồi khi thiếu người, người ta lại gọi bà lên đứng bục giảng. Bà liều nhận lời. Mọi chuyện trôi đi êm ả. Bà xin đi học tiếp vào lúc tuổi đã lớn. Những bạn học trẻ trung cứ quần quýt lấy bà, đùa gọi là cô, đùa kêu bằng má. Học xong, được cái này, mất cái khác. Chồng bà trong lúc vắng bà, có người theo đuổi. Ông phụ bà. Khi ông đòi ly hôn, buồn lắm nhưng bà ký. Thế là ly hôn. Ông chồng ra đi để lại cho bà nuôi tất cả những đứa con. Và bà chật vật, vất vả ngần ấy năm trời...

Bà có những đêm trắng. Những đêm trắng gọi cảm. Mỗi khi có trăng là bà thấy lòng mình lạnh buốt buồn. Ngày xưa bà đã có một người tình. Người tình chớ không phải là chồng. Hai người đã có với nhau những đêm trăng. Tha thân đi bên nhau. Muốn cho nhau rất nhiều mà không giám vượt qua những hàng rào cản cuối cùng để đến với nhau. Anh ta đã có vợ. Có vợ nhưng lại nói lời yêu với bà, yêu mà để đó không đi đến đâu và cũng chẳng được về đến đâu. Khi bà muốn dắt người tình vượt khỏi giới hạn thì bỗng chàng hoảng sợ. Thế là bà đành nuôi trong mình một mối tình vừa khích. Khi vui cũng nhớ và khi buồn có khi nhớ. Nhưng nếu như không có những đêm trăng như thế, bà đâu còn biết rằng mình là một người đàn bà còn hấp dẫn. Mà bà cứ ngấm hoai, mình hấp dẫn bởi cái gì chớ. Bà giống như một cọng cỏ mảnh mai trên thảo nguyên mênh mông, giống như một cái dây leo bé xíu trong rừng đại ngàn. Có lúc bà biểu: chắc tại cho đến bây giờ bà vẫn còn giọng nói giống như trẻ thơ và những gì bà tạo ra trên giấy không có cái gì u ám, không có cái gì buồn khổ, mà nó cứ sáng trưng những niềm vui, những lạc

quan. Dầu đó là những trang về những gì của cổ xưa. Bà thích những gì của cổ xưa. Một cái bình. Một góc đao của mái chùa. Một viên gạch mộc. Một cục đá có hình vân lá. Bà vẽ chúng lên giấy vì bà không có quyền và cũng không có tiền để trở thành chủ sở hữu những vật vô giá đó. Bà còn viết lại trên giấy tất cả những cảm nhận và cảm xúc của bà vào giấy khi gặp chúng bà đam mê những cuộc tìm kiếm, có lúc bà tưởng mình là người của cõi xưa.

Họ quen nhau từ lâu lắm rồi. Một sự quen bình thường như bao nhiêu người khác. Đó là một ngày đẹp trời. Bà còn đang óc một gia đình và ông thì đang sống trong một gia đình không khá giả lắm nhưng cũng được xếp vào loại bậc trung. Họ gặp nhau trong một chuyến công tác chung về vùng rừng phía bắc. Ông lên đây để tính toán cho một đơn vị kinh tế làm một dự án cho việc di dân. Còn bà là chuyển đi thực tập về viết lịch sử ngay trên vùng đất đang chuẩn bị cho ra đời một nông trại. Trong văn phòng tuềnh toàng hôm ấy họ làm quen với nhau bằng những lời xã giao. Chẳng hạn như cô bây giờ ở đâu. Anh làm công việc này có thích thú không? Chồng em làm gì. Bà xã anh công tác hay ở nhà lo cho anh? ... Ngày ấy họ hết lời ca ngợi về tổ ấm của mình. Mặc dù ngay trong lúc đó trong nhà cả hai đang có những chuyện kể ra chẳng hay ho gì. Mà lúc đó cách đây hàng chục năm cả hai người đứng là có hai gia đình nhìn bề ngoài nhiều người thềm muốn thực. Hai gia đình công chức, vợ chồng cùng tham gia công tác. Thì có gặp nhau cũng chuyện xã giao vậy thôi. Sau đó là ghi vào sổ tay bà địa chỉ của ông, và ông ghi số điện thoại của bà vào một tấm giấy có sẵn trong cuốn sổ công tác mang theo. Họ ghi chẳng qua cũng chỉ làm rậm rạp thêm những dòng ghi chép thôi, chắc lúc đó không ai nghĩ rằng người này lại đi tìm người kia. Nhất là vào lúc cả hai đều đã vương những sợi tóc bạc trên đầu.

Nhưng hơn mười năm trôi qua, sự bền vững của gia đình ông và gia đình bà cùng lung lay. Một bên, ông ra ở một mình. Bên kia, lo trả nợ giúp chồng, bán cả đất đai mà trả nợ cho chồng sau đó gánh một gánh tang bồng để chồng cất cánh bay xa, tìm cho mình một tổ ấm khác. Ông cũng không còn nghĩ rằng, mình sẽ lấy thêm một lần vợ nữa. Còn bà, cũng chẳng thể nghĩ đến chuyện lấy chồng. Ai dám đứng cảm cùng bà gánh vác những đứa con. Chuyện chồng con với bà giống như truyện lên trời hái sao vậy. Ông thì đã quá sợ những tội và những nợ mà mình đã gánh một đời. Nói thế chưa chính xác

lắm. Ngày ông ra ở một mình cũng đã có người đến với ông. Một người đàn bà đã từng làm vợ nhưng là đời vợ thứ hai. Anh chồng kia giúp bà sinh hai đứa con rồi đành đoạn bỏ cô về với người vợ trước. Cô đến với ông, chỉ đến ngày thứ ba đã biểu hiện muốn làm bà chủ căn phòng mười sáu mét vuông kia. Thế là ông sợ, né tránh. Ông làm một tấm biển treo ngoài cửa: “ Tôi bận, không tiếp bất cứ ai”. Cô ta đến thêm chừng dăm bảy bận nữa rồi đi luôn. Còn bà, cũng có một người đàn ông vợ khuất núi, ba đứa con. Mỗi ngày ông ta gọi cho bà mấy cú điện thoại. Có cú thì bà nghe, có cú thì những đứa con nghe. Giọng bà thì trẻ, giọng con có đứa nghe khàn khàn. Ông ta lẩn lộn hoài. Có lúc gặp mẹ thì ông ta nói lời của người làm cha. Lúc gặp con thì nói lời của tình nhân. Chán thực. Muốn làm tình nhân mà không nhận được tiếng nói nhau sao gọi là tình nhân được. Và lại gần một tiểu đội con thơ như thế, làm sao sống. Là đàn bà, bà cũng phải nghĩ đến miếng cơm, manh áo, chén cháo nồi rau chó.

Bây giờ thì ông tự cho mình là siêu thoát rồi khi đã quá lâu không còn nghĩ gì đến đàn bà nữa. Còn bà thì tự cho mình được sống thanh thản với những đứa con. Nhưng trong lúc buồn nhất, cô đơn nhất, ông lại có cái số điện thoại của bà.

Trong quán cà phê hôm đó họ nói với nhau nhiều quá, nói không hết, nên ông mới mời về căn phòng bé như hộp diêm quẹt của mình để nói nữa. Bà thú nhận một điều, đã lâu rồi bà không nghĩ đến đàn ông. Bà biểu: đàn ông bao giờ cũng có hai mặt, rất dũng cảm nhưng cũng rất hèn hạ. Còn ông thì bảo, chẳng thằng đàn ông nào thật thà cả, kể cả đàn ông. Ông còn nói: người ta sống được chủ yếu vào hèn hạ và rồi trá. Bà cười nhạo ông. Ông chứng minh: thì như ông đấy, đâu có dám dám vượt vượt qua những chuyện tầm thường trong gia đình để đến hôm nay sống lẻ loi một mình. Bà cãi: đó là ích kỷ chứ không phải là hèn nhát. Hèn nhát gì mà dám vít cổ bà xuống mà hôn, khi không biết bà có đồng ý hay không. Ông cười, thì bà có đón nhận thì ông mới dám hôn. Nồng nàn nữa kìa.

Gần sáng bà biểu ông:

- Lạ thực đó.

- Lạ gì?

- Anh già rồi mà sao cái hôn trẻ thế?

- Thì em cũng vậy.

- Nhờ anh đó. Anh không nòng nòn thế thì em nòng nòn sao được. Anh có sợ đến một lúc nào đó mình không còn hôn nhau được nữa không?

- -Khủng khiếp ... Nếu không còn hôn nhau được nữa thì còn gì nữa đâu. Mà sao em không ngủ.

- Ngủ cả chục năm rồi, nhủ làm gì nữa...

- Về ở với anh chớ.

- Để thu xếp cho mấy đứa trẻ đã.

- Liệu chúng có ý kiến gì không em.

- Không. Chúng nói với em hoài “Mẹ sống thế này khổ quá. Có ai thương, mẹ đến với người ta đi”. Chúng biểu em vậy đó. nhưng mà em có lúc em nghĩ, khi bày trẻ yên thân rồi thì em đã biến mất khỏi cõi đời này. Biến không tăm tích

- Tuyệt vời.

- Sao lại tuyệt vời?

- Thì anh cũng nghĩ vậy. Đến bây giờ thiêu xác cũng là dịch vụ. Tiền cả đồng để lấy lại một nhúm tro tàn. Đã có lúc anh nghĩ đến chúng chuyển hiến xác cho ngành y. nhưng lại sợ...

- Sợ gì?

- Sợ lỡ có Chúa, Chúa giận đã mang hình hài ra cho người ta bầm vằm mổ xẻ. Nhiều lúc thờ dài, chết rồi còn gì nữa đâu. Xác mình ngt ta làm gì thì làm. Mà em có mua bảo hiểm chưa. Mua rồi thì tốt. Khỏi lo lúc chết. Ít nhất thì cũng có một cái hòm cho đỡ lạnh xác.

Hôm ấy bà đã ra về sau một cái hôn ngọp thờ. Ít ngày sau, trong một ngày ông nhận được liên tục những lá thư. Trong một ngày, với những mảnh giấy, trong đó vụn nát những tâm trạng. Và bà không đến với ông nữa.

Nên ông vẫn cứ một mình. Cứ mong chờ. Cứ gọi tìm.

Ông lấy ra một cái hộp nhỏ. Trong đó chỉ có mảnh giấy ghi số điện thoại của bà, một bức tranh tĩnh vật bé tí teo vẽ hình một bình

bông có những bông nhỏ li ti, tím sáng. Và những mảnh giấy của bà.

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

“ Thật lòng mà nói, anh kể chuyện rất hay. Nghe và cảm động.

Ngày xưa, thời còn học trò, ta muốn sau này mình là nhà văn. Nhưng cuộc đời thực là trắc trở. Ta lớn lên trong buổi gia thời. Tuổi trẻ ta suốt hai mươi năm dài nội chiến.. hoà bình đến, lòng ta hoang mang chẳng biết giữ hay lành. Cả đời ôm giấc mộng bỗng chốc tiêu tan. Ta đi lấy chồng.

Tưởng là lấy chồng là chọn con đường mới mẻ, thật yên thân. Tuổi trẻ của ta đã đi sai một nước cờ và đi sai mãi mãi.

1.

Vốn tôi là một người đàn bà, ngày xưa có một thời đã làm vợ có hôn thú với ông. Đúng thế, có một thời tôi đã làm vợ. Lẽ ra thì tôi đã yên phận sống ở cõi âm, không màng gì đến chuyện ở dương thế. Nhưng nay thấy chuyện ở dương thế làm tôi chướng tai gai mắt nên tôi mới lên tiếng. Nhưng không biết có ai nghe tiếng tôi không. Tôi sống với ông đúng ra là có hai con. Một đứa đã theo tôi sống ở dưới này. Đứa kia đang sống ở trên ấy. Năm 1950, ông đã cho bố cáo trên báo với những dòng như sau: “ Tôi quyết định ly dị vợ. Xin công bố cho thân bằng quyến thuộc gần xa biết. Hai bên không có quyền xâm phạm vào đời tư lẫn tài sản của nhau.”

Ông làm bố cáo như thế, mà ông có nhớ ngày mình làm đám cưới không? Cả cái làng ấy có cái đám cưới nào bằng đám cưới của chúng ta. Đám cưới nhà quê của ông con một, cả làng đến trả miêng. Đâu có ai bắt ông thề, ông thề làm chi. Vậy mà giữa chỗ đông là thế, ông dám đứng trước mọi người mà thề độc, nếu ông phụ bạc tôi thì cho xe cán ông chết đường chết chợ. Người ác thường khó chết. Người như tôi, một đời không dám chửi đến con mèo thì trời bắt tội sống thì vất vả, lại sớm chết bỏ con. Khi ông làm bố cáo, ông có nhớ đến lời thề không?

Tờ bố cáo ấy tôi giữ đến hết đời. Tôi dẫu không cho đứa con nào biết đến tờ bố cáo ấy. Nhưng đến khi sắp chết, tôi phải cho con tôi biết về cha nó là người như thế nào. Tôi hận ông đến khi chết, nên tôi phải cho con tôi biết ông là người ra sao. May sao, đến hôm nay con trai tôi vẫn còn giữ tờ bố cáo ấy làm bằng.

Vậy mà hôm nay, ông về đòi chia tài sản với con tôi. Chắc ông không ngờ rằng tôi đã trao cho nó tờ bố cáo phải không. Ngày làm đám cưới. Ông đã dám thề độc, vậy mà thề độc ông cũng không ngán, thì ngán gì chuyện khác.

Ông! Ngày ấy ông đã đối xử với tôi ra sao, ông còn nhớ không? Khi tôi sinh đứa con thứ nhất, tức thằng đang sống bây giờ đó thì ông hú hí với tình nhân của ông ở ngay nhà ngoài, khiến tôi tức uất, đến mức chứng hậu sản tưởng chết. Lúc sinh thằng thứ hai, thì ông đã công khai có thêm vợ bé. Ông lấy thêm một cô vợ bé và không còn thương sót gì tôi nữa. Ông hành hạ tôi giống như con ở. Những trận đòn mà ông ban phát cho tôi hẳn trên đời này hiếm thấy. Cái vòng tròn mà ông vẽ ra ám ảnh tôi mãi tận đến bây giờ. Chắc ông thì đã quên, thôi thì để tôi nhắc lại: ông đã vẽ một cái vòng tròn bằng phấn trắng quanh một cái chân giường. Ông cột tóc tôi vào chân giường ấy sao cho vừa gọn với cái vòng tròn ông vẽ. Rồi ông bắt đầu đánh đập tôi. Mỗi lần một trăm roi. Sao lại một trăm roi. Có lẽ là ông thích con số đó. Nhưng hề chỉ một ngón chân tôi thò ra ngoài cái vòng tròn là ông đánh lại từ đầu. Cái roi đánh trâu mà ông mang đánh người, hỏi có còn thân xác tôi. Ông đã làm tán tã thân xác tôi, để ông có cớ mà chê tôi, mà bỏ tôi. Người nhà đến can ngăn, ông bỏ tôi vào trong lu, đèo lên đó một chiếc xe mô tô đã hư, rồi bỏ mặc tôi ở đó mà về với vợ bé. Vì sao mà đánh ư. Chỉ vì tôi không chịu ra tòa ly dị. Làm sao tôi có thể ly dị được chớ. Khi bên cạnh tôi còn hai đứa con nhỏ. Nó cần tôi và tất nhiên nó rất cần ông. Thì ông cứ vợ lẽ con thêm, tôi đâu có cấm cản gì ông đâu. Ông đã thừa đòi ly dị với tôi từ tòa Châu Đốc, sang tòa Cần Thơ và cuối cùng là tòa thượng thẩm Sài Gòn. Đến lúc đó thì còn gì nữa mà giữ gìn. Tôi chấp nhận chuyện ly hôn. Ngẫm đến bây giờ thấy mình còn ngu. Nhận những trận đòn xé thịt, xé da để cuối cùng vẫn phải ngậm ngùi nuôi con một mình.

Sau đó ông có biết sao không? Tôi ăn đậu ở nhờ nhà bà con suốt bao nhiêu năm trời, cuối cùng mới về quê kiếm đất làm nhà. Ông không hề trợ cấp nuôi con như tòa xử. Tôi cũng không hề đòi hỏi gì ông. Mẹ con ôm nhau sống lay lắt. Với tôi, ông đòi lại hết đồ cưới mang bán đi mà tiêu xài. Với những đàn bà tôi phải gọi là những đàn bà vì sau tôi có tới mấy người sống với ông, sinh con đẻ cái với ông. Ông mua nhà tậu đất, có cuộc sống sung sướng. Với con ông, ông không hề nhìn ngó nó, coi chúng nó là lũ con hoang ngoài đời.

Nên, một trong hai đứa phải chết sau một lần chúng cảm hàn. Như thế ông đã hài lòng chưa. Còn lại một đứa, tôi nuôi nó lớn lên, lấy vợ cho nó, chờ được ẵm đứa cháu nội đầu tiên, tôi mới về dưới này. Ngẫm rằng như thế cũng đủ để an ủi tôi.

Không dè, đến giờ tôi vẫn chưa hết nợ ông. Thằng con nó bán nhà, bán đất để nuôi cháu nội ông làm ăn thành người, ông nở lòng nào ông về đòi chia tài sản của nó chớ. Ông có quyền gì mà đòi thừa kế nhà đất. Ông đã không là chồng tôi từ hồi nào. Ông từ chối quyền làm chồng từ hồi nào nay ông đòi về làm cha chỉ để đòi chia nhà đất thôi sao?

Đêm qua nó vừa thấp nhang khẩn tôi. Những nén nhang của nó làm tôi nhớ lại tất cả. Từ toà thượng thẩm bước ra đường, ba mẹ con tôi trắng tay. Thậm chí ông không để lại cho chúng tôi một chút tiền xe mà về quê nữa. Tôi ôm con ngồi khóc nức nức. May sao bà chị tôi nghe tin tôi ra toà đã lên toà kiếm tôi. Bà mang tôi và những đứa con về nhà. Người ta nhận tôi vào làm ở sở rác. Đêm đến là tôi ra đường. Mỗi nhát chổi khua, là tôi thấy một hạt gạo nuôi con. Trắng con mắt để ngày có hai bữa cơm cho con. Sáu năm trời như thế. Tôi không còn biết đến giấc ngủ. Thân xác tôi tiêu tụy. Con người tôi lúc nào cũng bàng hoàng. Càng bàng hoàng hơn khi thằng con nhỏ không chịu nổi trận sốt cao, từ bỏ tôi mà về địa phủ trước. Không biết ngày đó ông có hay tin ấy không. Chắc là không đâu. Tôi hận ông lắm. Tôi không nghĩ rằng một người như ông lại có thể đày đoạ tôi như vậy, dễ quên con mình như vậy.

Tôi mang thằng con lớn về quê. Người bà con sang lại cho tôi miếng đất. Mấy năm quét rác tôi cũng dành được chút đỉnh tiền để làm cái nhà mẹ con ở với nhau. Nói để ông thương, thằng nhỏ còn lại ấy nó ngoan và hiền lắm kìa. Đi làm bất cứ một cái gì về thấy nó là tôi hết mọi mệt mỏi. Nó học chăm và học giỏi. Người ta biểu con nhà công không giống lông cũng giống cánh. Sao tôi thấy nó chẳng giống ông chút nào. Nó ngoan đến mức tưởng như ai cũng có thể ăn hiếp được. Có một lần nó mắc một cái lỗi gì đó. Tôi muốn dạy nó nên mới cầm lấy một cái roi. Chỉ thế thôi mà nó khiếp đảm, tới ôm lấy chân giường. Nó làm tôi nhớ đến ông và những trận đòn mà ông đã từng ban phát cho tôi. Tôi buông cây roi và chạy lại ôm lấy nó, mẹ con cùng khóc.

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Đã có lúc ta tưởng ta đã về với cõi âm. Ta thấy hình như ở cõi âm mọi cái rõ ràng hơn. Kẻ thiện, người ác không lẫn lộn. Nơi sáng nơi tối có phân chia. Hình như người ta được nói thực với nhau. Bởi không thể dối trá người ta có thể nhìn thấy trong tim đen của con người. Tưởng tượng vậy thôi.

Chuyện ở cõi âm giống như Liêu trai chí dị. Nhưng Liêu trai chí dị toàn chuyện yêu đương chung thủy, đâu là người hay là ma. Còn đây một người, một ma sao mà oán hận đến rùng mình.

Nhưng mà đâu sao cũng có cõi âm. Nghe đâu có cầu Nại Hà. Nghe đâu có mười tám tầng địa ngục. Nghe đâu không có chỗ dành cho người. Mà ta đang là người kia mà.

đó có một người đàn bà, không có cái từ nào khác để thay, đó là từ đẹp. Nàng đẹp thực sự. ngoài ba mươi một chút, eo co còn giữ được. Đã hai đứa con, nhưng chắc ý thức được sức mạnh của sắc đẹp nên nàng khéo giữ lắm, một khuôn ngực căng vồng, nhô cao, đầy sức hấp dẫn, nhất là đối với người đàn ông, có hai mắt hấp háy, thích liếc những người đàn bà có nhiều kinh nghiệm khi lên giường với người tình. Nàng có cách trang điểm khác người. Môi mỏng với lớp son màu cánh hồng. viền mí mắt bằng một đường chì tím ngắt, làm sáng bừng cặp mắt to, long lanh, lúc nào cũng như ướt mọng nước. Người ta thường viện dẫn sự hấp dẫn nhờ vào mỹ phẩm, còn nàng thì ngoài hai thứ trên môi và trên mắt kia, không dùng thêm một thứ nào nữa. Da thịt nàng trắng ngần và thơm. Người ta ra đường thì che đậy kỹ càng lắm để giữ da, còn nàng thì không. Nàng cứ phơi mình ra với nắng với gió bụi mà không hề bị nắng, bị gió bụi, làm phai màu da. Ít nhất là vào lúc này. Chẳng biết vì có đọc sách hay bản năng người phụ nữ mà nàng ngấm trong mình một nguyên lý: đàn bà lôi cuốn đàn ông bằng chính mùi da thịt mình. Nàng biểu: đàn ông người ta thêm là thêm cái mùi đàn bà, chớ họ đâu có cần biết những cái mùi thơm nức mũi của ba cái đồ mỹ phẩm kia. Nàng có một chút khinh khi những ai trét quá nhiều những son, những phấn lên mặt, sức quá nhiều nước hoa lên người.

Chồng nàng, một quan chức thương mại có tên trong tốp-ten làm ăn giỏi của tỉnh. Ông thường xuyên vắng nhà với những dịch vụ có thể hái ra tiền. Khi ông mới về ở đây phố này, căn nhà không đáng gọi là nhà. Nhưng chỉ vài năm sau đó, căn nhà được thay thế bằng một biệt thự hai lầu vào loại moden nhất khu phố. Nhưng ngay sau đó vài năm, lúc thằng con đầu lên mười tuổi, ông cho đập toàn bộ, xây cái khác, vì theo ông, nhà cũ quê rồi. bây giờ nhà là phải có những cái chóp. Càng nhiều chóp thì càng biểu hiện sự mạnh mẽ về kinh tế. Những cái chóp cao cao, thấp thấp cứ như chọc vào trời những mũi kim của những đồng tiền của sự giàu có. Nhưng chẳng bàn đến chuyện làm ăn của ông ta làm gì. Cái cần phải nói là ông không mấy khi có nhà. Nhưng nhà ấy không vắng vẻ. Một người

chuyên chợ búa nấu ăn. Một người chuyên dọn dẹp nhà cửa, quét tước trước sau. Những người ấy không quan trọng bằng người thứ ba, chuyên lo mọi sổ sách giấy tờ trong nhà và chuyên lo chuyện giặt đồ mà nàng thay ra mỗi ngày một giỏ lớn vào lúc nửa đêm. Tất cả những người ấy ông muốn về cho nàng, ông hy vọng họ sẽ thay ông chăm sóc nàng khi ông vắng nhà.

Có nghĩa là cả ngày nàng không phải lo đến bất cứ một việc gì ngoài việc giữ gìn cho thân thể mỗi ngày một nõn nà, ngày một sung mãn hơn.

Nàng thường thức rất khuya. Bao giờ cũng lên giường vào lúc gần nửa đêm. Nàng rất sợ phải lên giường sớm. Nàng biểu, lên giường mà không ngủ được thì giống như người bị tra tấn. Trằn qua, trằn lại, người như bị ai đốt. Nhưng như thế cũng không đáng sợ bằng phải suy nghĩ. Những suy nghĩ cứ vẫn vẫn, vợ vợ. Lúc thì buồn, lúc thì vui, lúc thì phải cười, lúc thêm bật khóc. Ngày còn trẻ trung, nàng thường lên giường với một bộ đồ ngủ thực mỏng. Sau này này, nàng không thể chịu nổi lấy một mảnh vải trên người khi lên giường. Đó chính là nguyên nhân làm nàng không thể lên giường sớm một mình. Có lúc nàng hoảng hốt khi tay mình chạm đến những phần nhạy cảm nhất trên người. Sau này, thay vì hoảng hốt nàng thích thú khi được vuốt ve chính cơ thể mình. Nhưng ít thôi, nhiều quá làm nàng sợ vì thấy thiếu những thứ mà một người vào tuổi như nàng cần hơn cả một bữa ăn ngon. Nên nàng phải thức khuya, để khi lên giường là có thể ngủ được ngay. Vì thế nàng không dậy sớm được. Cứ phải khi mặt trời lên cao, khi nắng đã đổ chan hoà trên đất, khi cái nóng vì nắng đủ đốt héo cây lá, nàng mới thức giấc. Nàng dành khoảng hơn một giờ để ngồi thiền. Sau đó là bài thể dục dưỡng sinh. Nàng làm những việc đó thực chăm chỉ như thể không có việc gì quan trọng hơn. Khi nàng bước ra khỏi phòng, là lúc mọi việc đã hoàn tất, và tất cả những người đầu tiên nhìn thấy bà chỉ biết thốt lên thán phục. Lúc đó nàng đẹp ngời ngời với mắt, với môi, với khuôn ngực dâng đầy và bước đi quý phái.

Trước hết nàng gọi người coi sổ sách trong nhà, ngồi kiểm lại tất cả nguồn thu và chi trong ngày hôm trước. Mất thời gian lắm. Một khoản tiền lớn tung ra thị trường cho vay. Danh sách người vay tiền dài dằng dặc. Mỗi người một khoản khác nhau, riêng tính lãi thôi cũng đủ thấy nhức đầu rồi. đã thế nàng lại là người chi ly. Nàng

tính không cho sai đến cả số lẻ thứ ba sau dấu phẩy. Công việc này xong mới tới giờ ăn sáng... vân vân và vân vân. Phải dùng đến mấy chữ này vì nếu kể cho hết thì dài lắm. Phải nhanh chóng sang buổi chiều của nàng thôi.

Buổi chiều của nàng là buổi chiều bao giờ cũng dài lê thê. Hết việc làm là nàng thấy cái gì cũng trống rỗng. Nhất là ở trong đầu. Chẳng có cái gì để mà nghĩ nữa. Ngày xưa, khi mới lấy chồng, nàng dành buổi chiều để chờ chồng. Nhưng chờ hoài, chờ hoài với những cuộc đi về thất thường của ông chồng khiến nàng dần hết hứng thú. Có một thời gian nàng làm mặt giận hờn, nhưng rồi giận hờn cũng chẳng giải quyết được gì, nàng thôi luôn. Chồng về, nhận tiền từ tay ông, cất vào két thế là xong chuyện tính toán lo toan gia đình. Sau đó là một bữa nhậu để chồng tiếp khách, những ông khách giúp chồng hái ra tiền. Hai tiếng đồng hồ với những chai rượu mạnh đủ để thần men đánh gục cả những trăn hình đồ sộ nhất. sáng sau, khi nàng còn trên giường thì ông đã lên xong bộ cánh và lại bay đi. Để cho nàng thêm những ngày chờ đợi nữa. Rất ít khi, rất ít khi ông tỉnh táo. Thời gian tỉnh táo là thời gian vàng ngọc đối với nàng. Những đêm như thế là những đêm nàng nở búng thân xác đón ông. Cho đến khi hai người cùng hôn hên thở. Những đêm ông say xin nàng ngồi nhìn ông mà buồn. Có lúc nàng vờ ông dậy, lột hết quần áo tên người ông ra và nằm phủ lên mình ông, những mong ông bừng tỉnh bởi thân xác nóng hổi của mình. Nhưng vô vọng, sáng sau, ông lại ra đi rồi. thử hỏi có nỗi buồn nào hơn. Riết rồi nàng giống như người mắc chứng lãnh cảm chẳng tha thiết gì những chuyện ái ân cùng chồng. Nhiều khi nàng tự hỏi: không lẽ vợ chồng không còn chuyện gì để bàn nữa sao. Mỗi lần nàng muốn nói. Là ông gạt ngang: chuyện nhà bà lo, để tôi lo chuyện bên ngoài. Không lẽ chuyện bên ngoài lại quan trọng hơn chuyện nhà sao? Có lần nàng đã hỏi ông như vậy. Ông thần nhiên: tất nhiên. Nếu không có bên ngoài làm sao có gia đình được. Ông lý sự như vậy và hình như không muốn nàng buồn ông hôn nàng một cái thực dài. Ồ mà lạ lùng thay, nụ hôn chẳng ấm áp chút nào. Có lần như thế, nàng bất giác đưa tay lên lau môi, giống như ở môi có vương bận cái gì đó. có phải vì thế mà ông bố trí việc nhà, khiến nàng khỏi bận tâm điều gì, để nàng chỉ còn có việc tính tiền và làm đẹp mình. Tiền nhiều thì xài nhiều. Nhưng còn đẹp nhiều thì để làm gì đây...

Nhưng nàng đẹp, đến giờ phút ấy vẫn chỉ đẹp cho chồng, mà

chồng thì không mấy để ý đến. Hồng nhan bạc phận? Có thực chuyện ấy trên đời này sao. Bỗng một hôm có một anh bạn chồng đến thăm. Trước hết là thăm anh chồng. Anh chồng vắng nhà...

*

Anh kể chuyện ấy với em làm gì? Hay là chuyện của anh đấy.

Này, anh không thích nói đến người thứ ba có liên quan với chúng ta đâu nghe.

Nhưng mà em thích nghe. Em muốn biết vì sao anh lại ở như thế này chứ? Anh không thích kể chuyện anh cho em nghe sao?

Ờ là gì, mà ăm là gì để cho người ta quan tâm đến như vậy? Như anh, mỗi bữa bây giờ chỉ hai chén cơm. Nấu một nồi, có bếp điện, có khi ăn hai ngày không hết...

Nhưng vẫn cứ phải ăn mà...

Nên mới còn khổ. Thôi để lần khác anh kể em nghe. Đến giờ em phải về rồi đó. nói vậy chứ, em cũng đừng để các con nó coi thường em...

Bà nhìn ông, hai mắt buồn rười rượi:

- Những lúc như thế này anh còn bảo em nhớ đến con sao?

- Có bao giờ em cảm thấy đêm rất đáng sợ không?

Có, có, có rất nhiều đêm như vậy. Lẽ ra phải đi ngủ mà không dám đi nằm. Còn anh...

- Cũng thế. Sợ lắm. Có một cánh cửa khép hờ. Trong đó có một cái giường lúc nào cũng thơm tho và một người... những đồng tác lập đi lập lại... không, nếu yêu nhau, có lập đi lập lại ngàn lần cũng đâu có sao. Nhưng hình như cứ phải như còn yêu lắm. Mà quả thực ta cũng không làm sao giải thích được vì sao lại có cảm giác sợ hãi như vậy. Mà lạ, cứ sau mỗi lần làm chuyện ấy xong, y như có một cái gì đó xảy ra. Căng như dây đàn ngày xưa anh có một bà cô. Bà có một cô con gái có cái tuổi ngoài bốn mươi một chút. Bà cô thường mát mẻ con gái mình: sáng ra thấy nó cười mỉm chi là biết đêm qua chúng nó ngủ với nhau rồi. còn sáng ra nó chửi chó máng mèo, thậm chí la rầy cả mẹ đẻ là biết thằng đẻ ngủ vui từ chập tối đến sáng, không ngó ngoáy, đặng đặng gì đến nó. Nó còn chửi chó máng

mèo vài ngày chứ chẳng chơi. Anh thì không. Anh có ngó ngoái động đây là có chuyện...

- Ví dụ?

- Ví dụ gì. Em sắp bắt anh thành thằng đểu bây giờ đó.

- Sao thế?

- Thì chỉ có thằng đểu mới nói dối. Em có thích nghe em nói dối không?

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Ơ thì lấy chồng, lấy chồng thực. Thực mà như mơ. Xé rách cơ thể cho chồng những đứa con, cũng là chuyện thực. Lần đầu, sinh đến hai đứa con một lúc. Chưa đầy năm sinh thêm đứa nữa. Thực mà như ác mộng. Những đứa con vô tư cười, còn ta thì chua sót. Mai này các con làm mẹ, có chẳng mới hiểu mẹ hôm nay. Ai ơi qua sông một mình, sóng gió một mình mình thôi.

Chỉ có khi vào trường, đó là giấc mộng. Dưới mái trường ấy ta có kỷ niệm ngọt ngào. Có người thời son trẻ, yêu không giám ngỏ. Có bạn bè để tâm sự và rong chơi. Nhưng ngắn quá, có một chút xíu thời gian, chưa kịp hết một nụ cười.

Cuộc đời cứ xoay mãi, ta chôi theo vòng xoáy cho đến lúc bất ngờ nhận ra một nghiệp khác đã chọn mình. Phải nghiệp khác chọn mình và ta sẽ gấn bó cho đến chết. Đó là niềm đam mê bất tận mà đúng ra chúng ta đã chọn nhau. Đất trời trong con mắt ta, trong bàn tay ta trong trí tưởng ta... và ta có ta.

Giấc mơ một đời người tàn phai, giấc mơ rụng xuống ta ngỡ ngác buồn. Sống không mơ ước, không hy vọng, chọn lẽ sống của mình là độc nhất một niềm đam mê.

Cách đây vài năm ta vẫn còn một người bạn thân. Một người tình. Một người tình đồ sộ theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng. Đi bên, ta như một đứa trẻ. Trí tưởng ta xếp bên cạnh trí tưởng của người thực chẳng thấm tháp vào đâu. Nhưng có lẽ bởi ta quá khát khe chẳng. Không phải, đã lâu rồi ta chán nản khi nghĩ về đàn ông, một chút khing khi nữa.

Nên bây giờ, trống không. Thật kỳ lạ. Trái tim nồng nàn của ta chột lạnh giá. Không buồn cũng chẳng vui. Lẽ ra ta đã khóc. Nhưng

không cuộc đời vốn vậy, có rồi lại mất. Được rồi lại không. Nước mắt mà làm gì.

Với ta, đến giờ phút này, chỉ những đứa con là hiện hữu. Ta nghèo chúng cùng sống nghèo với ta. Nhưng ta khổ làm sao chúng biết, ta buồn nào chúng có hay?

Ta rất dễ khóc và Thường khóc một mình. Nước mắt rửa được ưu phiền. Ta khóc một mình thoải thuê. Ta không tâm sự vì ta không còn ai. Viết những lời này như con chiên nói với linh mục những lời sâu kín nhất. Bởi ngoài cha con không còn ai, thừa cha.

*

Bây giờ là mùa trăng. Mùa trăng luôn gọi nhớ. Nó làm bồn chồn cả cõi lòng. Và đêm trăng thề xú về day dứt xốn xang.

Có một ngày son trẻ thơ mộng, rất ngọt ngào. Còn bây giờ có hẹn cũng không thề. Có yêu cũng không nhớ.

Ta sống bằng chút kỉ niệm mơ hồ dịu ngọt, mơ hồ êm đềm... xa xôi.

Ta cũng chỉ là hư vô. Có đôi lúc ta ngạc nhiên tự hỏi, vì lẽ gì cứ sống mãi ở trên đời.

Hình như ta cũng có một người yêu, rất gần và rất xa. Đó là bạn thời sinh viên. Chàng lạnh lùng và nồng nàn, đáng ghét mà cũng đáng yêu. Chàng ở mãi một góc nào đó trên thiên đường. Ta kiêu hãnh bước đi nơi khác, ta kiêu hãnh nhớ nhung và kiêu hãnh không mong chờ. Một người tình không cụ thể, một người tình vu vơ.

3.

Họ gặp nhau vào lúc đã lỡ thời. Anh thì đã có vợ còn cô thì đã có chồng. Bây giờ họ gánh vác nghĩa với nhau. Họ giải thích rằng: kiếp trước họ có duyên nợ với nhau, bây giờ phải trả. Hai người có một cái quán nhỏ chuyên bán cà phê. Cà phê bình dân với những cái phin cà phê đã cũ mềm, cóc cóc.

Người ta đến uống cà phê quán này không phải vì cà phê ngon, mà vì cô chủ đẹp. Cô không có một bộ đồ nào sang trọng, sáng sủa khi ra bán hàng, nhưng khỏi cần lựa là gấm vóc, một gương mặt sáng, tươi tắn và một thân hình thon thả dù đã hai con, cũng khiến có người đến đây uống cà phê như mắc nghiện. Nhưng hãy khoan

nói về người đàn bà, kể chuyện về người đàn ông cái đã. Xét ngoại hình anh ta không đến nỗi nào. Cao ráo, khoẻ mạnh. Anh ta có một thời yêu mãnh liệt. Bằng chứng là, từ nơi anh ta ở đến nơi người yêu sống cách cả trăm cây số, vậy mà anh ta thường làm những chuyến những cuaro xe đạp lên liên tục. Năm ngày một lần. Một tuần một lần. Cứ rảnh là anh lên xe. Cô bé học sau anh hai lớp. Khi anh học xong đại học thì cô bé cũng ra trường sau một lớp bồi dưỡng nghiệp vụ ngân hàng ngắn ngày. Cũng là do bà chị của cô ta mà hai người gặp nhau. Bà ta học cùng lớp với anh. Một chuyến về quê, anh tìm đến chị ta và chị ta đã khoác lên vai anh một chiếc áo lạnh của phụ nữ.

Nhỏ em tao nó đang chờ mày ngoài đường kia. Mang cho nó cái áo kéo nó chết rét...

Hai người đưa nhau đi trong cái rét tê tái người, nhưng bù lại, họ được sưởi ấm cho nhau bằng chính hơi ấm của mỗi người. Thì ra có tiếng sét ái tình thực. Cô bé xinh bởi cái gì cũng nhỏ bé. Khuôn mặt xinh xắn tròn trịa. Hai mắt bồ câu nhỏ và nhí nhảnh. Bím tóc dài mượt kết thành những bím nhỏ buông nhẹ xuống hai vai. Thân hình cũng nhỏ nhắn nằm gọn trong vòng tay anh ta. Nhưng có cái lạ, rằng họ không hôn nhau. Họ dặt nhau toan đến tận cùng của tình ái mà không hôn nhau. Hôn là gì khi họ thèm khát cái khác. Nhưng anh bỗng giật mình. Họ buông nhau ra và hào hển thở. Giá như hồi đó họ biết hôn nhau, có khi tình còn thắm thiết hơn. Hồi đó còn là những đứa trẻ mới lớn, họ đâu có biết giá trị của những nụ hôn. họ cứ phải đi tìm. Nên anh cứ phải đạp xe cả trăm cây số lên nơi cô ở. Nhưng một trăm cây số quả là khoảng cách quá dài, nên cô chọn người khác làm bạn đời chớ không chọn anh ta. Giống như một đòn chío mạnh đánh vào lòng tự trọng của anh. Mấy ngày đầu anh ta thờ ơ, nhưng rồi những ngày sau đó, đòn ngấm sâu hơn, anh mới thấy mình buồn bã, chán chường hơn mình tưởng. Thời may có ngay một người con gái khác, giống như trời mang cho vậy. Thế là anh ta túi bụi chuẩn bị cho một lễ cưới, nhanh như cướp lấy thời gian, cướp lấy những gì đã mất...

*

Anh kể chuyện này chán quá. Hay chuyện của anh đấy. này, đừng đở sai lầm cho người khác nghe.

Đâu có. Chuyện của người ta, nhưng vận vào mình thì cũng thấy hình như cũng đúng. Nhưng chưa vào đoạn kết mà.

Thì đoạn kết đây chứ đoạn kết nào nữa. Một thân một mình. Tro troi...

Chưa, nếu chỉ thế mà thành như thế này thì đời người sướng nhất trên đời này rồi. còn chán mới đến đoạn kết. Gần một phần tư thế kỷ mới đến đoạn kết, em biết không? em biết người ta sinh ra mà đến đoạn kết sớm thì làm sao tồn tại loài người trên trái đất này. Họ phải tồn tại một thời gian, đủ góp sức làm cho thế giới diên đảo lên, rồi mới đến đoạn kết chớ. Nhưng đoạn kết của người này sẽ lại mở đầu một con người khác. Luân hồi, luân hồi...

Anh nói khó hiểu quá. Sắp đến giờ em về rồi ...

Cẩn thận nghe em. Ta thấy em độ này hơi nhiều đó. cứ khàn khạc hoài như thế liệu có phải bệnh phổi không đó. lo mà trị đi nghe.

Dạ. Nói vậy thôi lần sau anh kể tiếp chuyện này nghe...

Em bóc lột anh hơi nhiều đó. mà này em có biết kết cục câu chuyện anh vừa kể em nghe như thế nào không?

*

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Kỷ niệm là một chút buồn, chút giận và chút hối tiếc vu vơ.

Đêm chia tay trong quán cà phê vắng khách. Chàng đọc bài thơ MÙA NGÔ CŨ. Oi bài thơ đáng yêu, cứ nhớ mãi cho đến khi tóc đã phai màu.

Hạt ngô thơm mùi sữa

Nở đều như răng em

Ta ghé môi cắn vỡ

An mãi không đã thèm

Cuộc đời ta là chuỗi dài những bất hạnh, cứ bất hạnh mãi cho đến lúc bất trở nên rất bình thường.

Ta quyết định sống đời bằng một chút kỷ niệm, một chút đam mê và một chút lãng mạn ngọt ngào.

Hành trang sống là lòng can đảm, là kiên nhẫn và một chút kiêu hãnh điểm son để sống đơn độc nhưng không vô vọng, tế nhị giữa cõi đời.

Để bao giờ cũng có thể bất ngờ xông xáo vì một cành phượng nở sớm, hoặc bất ngờ bồn chồn vì một cơn mưa đầu mùa tầm tã.

Cuộc đời thật kỳ lạ, có lúc nó là một niềm yêu, có lúc nó là một nỗi tuyệt vọng. Và ta, cũng có lúc phải luôn luôn biến cuộc đời thành niềm kiêu hãnh thú vị. Yêu công việc, yêu bạn bè, yêu thiên nhiên và yêu cả nỗi đam mê của mình mà sống.

Ngày còn bé mỗi năm tết, áo mới, tiền lì xì và rong chơi. Lớn lên, tết mơ hồ chỉ là kỷ niệm, nhớ tết để biết rằng mình còn hiện hữu. Đêm giao thừa để nhắc nhở ngày mai thêm tuổi rồi. soi gương thử, tóc mình thêm sợi bạc.

Thời son tế lụi mãi về phía sau, trước mặt vẫn là chông gai, vẫn trắc trở. Hai bàn tay vẫn trống không sự nghiệp.

Gia tài của ta còn một chút hài lòng vì sự nên danh của học trò, vài bức thư trân trọng, sự ghé thăm... chỉ có vậy, như hương như hoa. Cuộc đời như giấc mơ, tỉnh mộng chẳng có gì.

Ta muốn mình ngủ mãi mãi, và đừng bao giờ tỉnh nữa, thôi bao giờ trở dậy.

03/1/2001

*

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Tóc mình thêm sợi bạc, sợi rồi bạc trắng như vôi, một cọng đen làm đẹp cho mình cũng không có. Ta thêm một cọng đen. Một cọng đen thôi để nói rằng có một thời ta trẻ trung.

Cái thời trẻ trung xa xưa ấy giống như là một ví dụ để chứng minh cho một nguyên lý mơ hồ nào đó. Để sau đó gn ta thuộc lòng cái mơ hồ mà quên đi cái ví dụ rất thực kia. Cái mơ hồ là thuần khiết còn cái thực là trần tục. Thuần khiết thì người ta mang đi thờ, còn cái trần tục thì người ta nguyện rửa. Giống như chúa như phật, như Đức Chí Tôn... thì được trọng vọng. Còn con NGƯỜI. Sống với nhau chẳng để nhau yên, cứ vật vã nhau, cứ rằng xé nhau... vậy mà cứ phải sống. Mới khổ...

Ai bảo người ta chỉ yêu có một lần. Ai bảo người ta chỉ khổ có một lần. Tình yêu như một trò chơi lý thú để phải tốn không biết bao nhiêu giấy mực mà ca ngợi nó. Và cũng tốn không ít giấy mực để mà vạch vôi ar nổi khổ của người ta. Vậy mà người ta cứ không sợ. Cứ yêu và cứ khổ.

Ngẫm cho đến bây giờ, khi tóc đã hai màu, ta tưởng ta yêu cũng nhiều và cũng được yêu nhiều. Nhưng kết cuộc, người thất bại cũng là ta. Ta cứ tưởng ta chiếm đoạt nhiều ai dè, chính ta là người mất mát nhiều nhất.

Người ơi, trên con đường xa lắc, dằng dặc dài kia, nếu chúng mình đừng nhĩ ai cho, ai nhận thì tốt biết nhường nào. Kinh khủng lắm khi bỗng nhận ra rằng phải nhận phải cho.

Bởi ta đã từng cho nhiều. Ta cũng đã từng chưa đòi nợ ai. Mà sao ta cứ nợ hoài trả hoài không hết.

Hồi đó cũng là sáng trăng. Lạnh lắm. Buốt đến tận xương tủy. Trăng rất lạnh và ánh trăng càng lạnh. Ta bên này đường. Bên này đường muốn sang bên kia đường tìm hơi ấm mà chẳng dám sang. Sau này khôn lớn mới biết rằng đêm ấy, có người đợi ta sang đường để truyền hơi ấm cho nhau. Vậy mà ta không sang. Cứ bước những bước run rẩy vì buốt lạnh. Cứ nói những lời run rẩy vì rét cắt thịt da. Người ấy rồi vĩnh viễn xa. Chao ôi thế mà lại hay. Ta đã không làm khổ một người và ích kỷ một chút thì người ấy cũng đã không làm khổ ta.

*

- Anh bỏ cái chuyện bữa trước đang kể đi nghe. Nghe buồn hiêu hà.

- Ờ, nhưng em phải nghe cho được cái đoạn kết đã chớ.

- Biết rồi. Cái thứ đàn bà chỉ biết những chuyện vặt vãnh như củ khoai, củ mì, con heo, con gà, không tôn trọng sự nghiệp lớn của người đàn ông chứ gì. Chuyện xưa như trái đất ấy kể cho em nghe, thấy ghét...

- Nhưng nhất định em phải nghe cho được đoạn kết.

- Thì em chiều, anh kể đi.

Ờ mà em nói đúng. Chẳng còn gì mà kể nữa. Mà thực tế anh

chàng ấy bây giờ có nên sự nghiệp gì đâu. Đi đổ bã cà phê, rửa phin và nấu nước sôi cho vợ bán hàng. Em nhìn sang bên đó coi, thấy anh chàng tội nghiệp không?

Thôi mà chuyện của người ta xía vô mà chi. Ờ có nghĩa là chuyện này vẫn không phải là chuyện của anh hả. Sao anh biểu anh cho nhiều mà mất cũng nhiều là sao?

*

4.

Chẳng hiểu sao họ lại gặp nhau ở cái lò gạch. Anh chàng bất giác nhớ đến ông Chí Phèo. Lúc Chí Phèo chết, Thị Nở có len lén nhìn xuống cái bụng mình và bỗng nhớ đến cái lò gạch bỏ không mà. Bây giờ cũng lại cái lò gạch. Một tốp lều tranh nằm ngay cạnh một lò gạch đang bốc khói khét lẹt. Một tấm ván ke lên mấy hòn gạch làm bàn uống nước.

Họ gặp nhau hồi chiều. Nhanh lắm. Họ biết nhau từ hồi còn nhỏ mà. Lại có vợ có chồng cả rồi, tư nhiên chuyện cứ nở như bắp rang. Hồi tưởng chán rồi cũng đến chuyện hiện tại. Hiện tại là anh con trai đã ngủ trên bàn ngoài cơ quan năm năm nay rồi. không dám về nhà. Vì về nhà là anh ta phải nói dối. Thì nói dối đủ thứ, rằng tôi bán sức tôi tôi lo cho mấy người, rằng tôi sống cô đơn trợ trợ, tôi vẫn nhớ đến trách nhiệm... vân vân và vân vân. Có nghĩa là trong mười câu không có lấy một câu nào nói thực. Mà nói thực ai tin. Nói dối vậy mà dễ nghe. Có những lúc những nói dối thành một vũ khí lợi hại của những kẻ thực thà. Còn người con gái ra ở cái lều cạnh lò gạch cũng đã hai năm. Xét cho cùng thì cả hai đều độc thân, nhưng không độc thân hoàn toàn. Anh đàn ông mà léng phéng thì bà vợ của anh ta hoàn toàn có quyền sách dao đi hỏi tội. Còn người đàn bà mà có người đến kiếm sao cũng có ông chồng sẽ đến quấy rầy.

Đêm ấy trăng suông. Những cành tre giống như những cái chổi mảnh mai. Mỗi khi có ngọn gió thổi qua là lại quét lên bầu trời sáng đục vài đường uyển chuyển. Những lò gạch đang nung toả khói đen lên bầu trời làm cảnh trăng càng thêm vẻ âm đạm.

Anh nói thực đi, từ chiều đến giờ hình như anh toàn nói dối không hà.

Nói dối gì chớ?

Anh biều anh không sống với vợ nữa?

Nếu sống thì sao còn ở đây với em đến giờ này?

Bây giờ anh tính sao?

Tính gì bây giờ. Đã có một tờ đơn xin ly hôn rồi. cả hai cùng ký, nhưng không ai chịu nộp ra toà.

Họ cứ chuyện như vậy, giống như đang tìm hiểu nhau, nhưng chẳng tìm hiểu được gì.

Chuyện quấy rầy xảy ra vào lúc nửa đêm. Không hai người đàn ông và đàn bà kia chưa có chuyện gì vượt quá giới hạn cả. Họ vẫn ngồi trố chuyện thân mật hai bên chiếc bàn kê bằng tấm ván trên mấy cục gạch. Ở giữa có một ngọn đèn leo lét cháy. Tuy nhiên giọng nói của họ đã bắt đầu khe khẽ vì quá khuya. Người đàn bà thương anh chàng ngủ trên bàn cơ quan, giờ này mà đạp xe về chắc mai bệnh luôn, nên níu kéo anh nghỉ ở lại. Nhưng khốn nỗi trong nhà chỉ có một cái giường. Anh thì không dám vào nhà nghỉ mà cô thì sợ chẳng dám mời. Nên cứ đành phải ngồi vậy. Hết chuyện rồi. sắp hết chuyện rồi. bỗng nghe có tiếng động lạ bên ngoài. Người đàn bà đưa tay lên môi ra hiệu cho người đàn ông yên lặng, để nghe ngóng. Đúng là có tiếng bước chân người. Người đàn bà ghé tai người đàn ông:

Hắn đấy.

Hắn nào...

Chồng em...

Để đó anh...

Anh ta ghé môi thổi tắt ngọn đèn, luồn qua nách cửa bên nhẹ nhàng bước ra ngoài. Đúng là có một kẻ đang rình mò. Hắn bước rất nhẹ về phía chái nhà bên kia, sau đó lần theo bờ vách lại gần phía cửa chính. Hắn đứng đó nghe ngóng một hồi và không ngờ người đàn ông kia đã bước đến sau lưng. Một cái vỗ vai nhẹ, đủ để cho hắn giật mình và bỗng run lên.

- Ông bạn, muốn vô nhà thì kêu cửa, mắc chi rình mò vậy?...

Người đàn ông kêu người đàn bà thắp ngọn đèn lên và mời hắn vào nhà. Hắn chưa kịp ngồi thì người đàn ông đã lên tiếng ngay:

- Tôi mà như ông, không việc gì phải chui chui, lủi lủi như vậy. Cô ấy vốn là vợ ông mà. Chỉ có khác, ông đã làm cho cô phải ra sống ở đây, trong một cái lều rách như thế này. Còn ông thì ung dung sống trong căn nhà mà cả ông và cô cùng đóng góp công sức mà xây nên. Ông không chối điều đó phải không? Vậy thì ông muốn cái gì ở cô. Tôi biết bây giờ ông có mang kiệu để rước cô cũng không về nữa đâu. Khi người ta đã thoát rồi khỏi địa ngục rồi thì chẳng dại gì người ta trở lại đâu. Ông dùng nhìn tôi như vậy. Cô chưa kể gì về ông cả, nhưng cứ nhìn mẹ con cô sống thế này là biết ông đối xử với người ta ra sao rồi. Tôi hỏi lại một lần nữa, ông muốn gì ở cô? Ai tình hả, tất nhiên là không có rồi. Tiền bạc hả, không có đâu. Lúc chiều cô đi chợ hết rồi, ngày mai người ta ra lò gạch mới cô mới lại có tiền. Vậy thì có cái gì cho ông đây...

Cũng tội nghiệp, hấn ngồi nín thính, không nói được lời nào, người đàn ông này anh ta đâu có lạ gì. Hấn không được toàn diện lắm. Mắt bị lè hết một con. Nhìn người ta đó nhưng lại cho người đối diện tưởng hấn đang nhìn đi đâu, vẻ khinh khi. Hấn con một, nên được chiều chuộng từ nhỏ. Ba mẹ hấn lấy hấn làm niềm tự hào. Đi đâu cũng kể về hấn giống như kể về một vĩ nhân. Khi hỏi người đàn bà này về làm vợ hấn, ba mẹ hấn cũng tính kỹ cả rồi. cô gái mộ cô cha, mẹ đi lấy chồng khác, về làm dâu nhất nhất phải theo chồng, nhất nhất là phải tuân phục. Nhưng người đàn bà này không tuân phục. Anh chồng thụ động sống dựa vào ba mẹ thành quen, nên không muốn làm phật lòng ba mẹ.

Hễ ba mẹ rầy la cô ta thì anh chống lớn tiếng hự hự rầy theo. Có những chuyện thật mà như đùa. Có lần mẹ hấn kêu con dâu ra mà chửi vì đã ăn trộm hai cái hột gà. Gà nhà cả bày, mà bà mẹ chồng đếm từng trứng. Mẹ thì rầy còn hấn thì dang tay tát vợ biểu miếng ăn là miếng nhục. Khi con dâu ngồi ăn cơm chung, ngồi chỗ nào cũng không yên: mày tính mày ngang hàng với tao hay sao mà mày ngồi cạnh tao. Mày có còn loêm sỉ không mà mày ngồi giữa chồng với bố chồng. Sao mày để con mày nó khóc cả đêm thế, mày tính để tụi tao không ngủ được chết sớm mày hưởng cả gia tài này phải không? Ba mẹ bao giờ cũng đúng, nàng dâu bao giờ cũng sai. Sau những đay nghiến của mẹ chồng là đến những cuộc thương cãi căng chân, hạ căng tay của chồng.

Chương

3

Người đàn bà không chịu nổi tuyên bố:

- Nếu anh muốn có cha mẹ thì ở lại với cha mẹ. Tôi đi.

Những cuộc như thế ngày càng nhiều hơn. Thời gian từ cuộc này sang cuộc khác đầy hơn. Người đàn bà làm đơn, hấn ký, thế là xong một cuộc hôn nhân. Người đàn ông đã nghe người đàn bà kể hết vào một buổi chiều nên cứ thế anh ta bung ra, ném những lời như có đá vào mặt hấn. Hấn không dám mở miệng cãi lại. Lát sau, hấn lí nhí chào và ra về. Nhưng khi anh ta vừa khuất vào ánh trăng mờ ảo ngoài kia thì trong này người đàn bà túm ngay lấy người đàn ông, vừa nói, vừa khóc:

- Tôi đâu có cần anh dạy khôn ông ta, tôi cũng không cần ông phải làm nhục ông ta như thế. Ông ta đã từng là chồng tôi mà. Anh có biết rằng anh đã xúc phạm tôi hay không. Anh rút đi, rút ngay đi, tôi không cần thái độ trịch thượng của anh. Anh thì có hơn gì ông ta. Anh bỏ mặc vợ anh bóng chiếc một mình để anh đi lang thang nơi này, nơi kia tìm thú vui cho mình. Anh có biết vợ anh nó cũng khổ như tôi không. Đàn ông, các người thật ích kỷ. Các người có một muốn hai, còn đàn bà chúng tôi, giống như cá vào trong rọ. Ra không được. Mà có ra được thì cũng te tua bầy bá như tôi vậy nè.

Người đàn bà khóc thức tươi.

Người đàn ông không nói năng gì, ngồi kể bên.

Gần sáng.

Gà gáy râm ran.

Nước mắt người đàn bà mặn chát trên môi người đàn ông.

*

- Thế là nghĩa làm sao?

- Ủa vậy em không hiểu gì ư?

- Không hiểu? Hay là anh đã ngủ với người đàn bà đau khổ đó?

- Đàn ông ngủ với đàn bà chớ sao lại là anh?
- Như thế mà ngủ được ư?
- Sao không. Sau khi người đàn bà khóc. Chỉ cần bàn tay người đàn ông vuốt nhẹ, thế là người nhũn ra như con chi chi và họ nằm xuống thôi.
- Ghê tởm quá... phải anh không đó?
- Trả lời em sao nhi? Mà kìa, em phải về đi. Nhớ đi khám bệnh nghe. Uống thuốc Bắc ấy, đừng uống thuốc Tây nghe em, độc lắm. Uống thuốc Bắc nó nhuận hơn.
- Khỏi, chẳng cần uống gì cả, chết quách cho rồi.
- Nói gì mà nghe thấy ghê.
- Chuyện của anh mới thấy ghê kìa... đúng là đàn ông là một lũ tham lam...
- Em tin vào những gì anh nói ư?
- Không là anh cũng là người khác, cũng là đàn ông. Mà đã là đàn ông là em không thể tin được...
- Cũng có người đáng tin chớ.
- Ai?
- Anh chẳng hạn.
- Nói dóc...

Đàn bà cũng lạ, có khi nói dóc thì tin. Nói thực thì chẳng ai tin cả...Anh kể cho em nghe chuyện này nghe: có một anh chàng vào khách sạn. Nửa đêm có người gõ cửa. Thì ra là một cô con gái ăn sương. Cô ta khuyến khích anh ta làm chuyện đàn ông, đàn bà. Để kiếm chút tiền ấy mà. Anh ta từ chối, cho cô ta ít tiền và đuổi cô ra. Về nhà, anh kể chuyện cho cô vợ anh ta nghe. Cô vợ gầm lên: tôi không tin, không tin, mỗ đến miệng mèo mà anh tha ư? Em thấy không, thật thà có khi là sự dối trá đấy.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ:

Ta vốn không ham tiền. đồng tiền trong túi ta nó hay túi thân. Ta phải an ủi nó bằng cách phải chia ra từng mảnh để làm mát lòng những thân phận. Vì thế mà ta cứ trắng tay. Trắng tay lần thứ nhất,

ra đi chỉ vì cái thân xác không. Lần thứ hai trắng tay, ra đi cũng trống trơn. May sao hồn ta không mất. Chẳng ai lấy được hồn ta, nên ta tồn tại.

Ta thèm tiếng cười, ừ thì được tiếng cười nhưng là để sau đó là dờ khóc dờ mếu. Ta thèm những tiếng du dương. Nhưng sau du dương là vòng kiềm toả, khiến ta lúc nào cũng muốn rũ lông thoát cũi. Bởi người với người sao cứ phải đòi nợ nhau. Sao cứ phải bàn đến chuyện cho, chuyện nhận.

5.

Sau giấc ăn đêm thế nào hắn cũng rẽ vào đó, một quán trà kiểu bán cho những người ít tiền như hắn. Riết thành khách quen. Trong nhà có vợ chồng người anh, có một mẹ già và một cô con gái, chắc thua hắn chừng vài ba tuổi. Cô ta không đẹp một chút nào. Nhưng được giọng nói mềm như nhung. Hắn uống trà hằng ngày. Hắn không như những người khác, uống đến đâu trả tiền đến đấy chứ nhất định không để nợ lại như những kẻ nghèo khác. Nên bà mẹ khoái hắn. Anh chị của cô gái cũng thích hắn. Nên một hôm, khi hắn mở lời mời cô gái đi chơi. Bà mẹ đồng ý và vợ chồng anh trai cũng không có phản ứng gì. Hắn không đủ tiền mua hai vé xi nê và cũng không đủ tiền để đưa cô gái vào một cái quán nào để thuê người thức một món ăn như những cặp tình nhân khác. Chỉ có một nơi dành cho những kẻ ít tiền, đó là vườn cây công cộng. Hồi đó không có nạn giạt dọc móc túi. Người đi dạo thấy trai gái ngồi cạnh nhau là ne tránh đi xa, không muốn làm phiền đến câu chuyện của họ. Hầu hết những ghế đá đã có người ngồi, hai đứa đành đưa nhau đến ngồi dưới một gốc cây. Hắn cũng vào loại biết ga – lãng. Hắn cởi chiếc áo màu xam ra trải và mời cô gái ngồi. Những chuyện thông thường như công việc, như ý thích, như món ăn đã nói với nhau ở quán nước rồi, nên khi đến đây hầu như hai người không biết chuyện gì để mà nói nữa. Và lại lần đầu, khi ngồi bên nhau còn giữ kẽ, xa xa một chút. Những lọn tóc của cô gái bị gió thổi cứ lùa vào mặt hắn. Những sợi tóc khiến hắn cứ bồn chồn và bị một ma lực nào đó đẩy hắn về phía cô gái. Hắn choàng tay qua người cô. Cô không phản ứng, và hắn xiết chặt cô vào vòng tay.

Không có thời gian để kể về cái đêm đầu tiên ấy đâu. Đêm thứ năm hay thứ tám gì đó cô gái hỏi hắn:

Có yêu em không mà làm thế ?

Có.

Yêu như thế nào?

Nhiều...

Bắt đầu nhanh như vậy. Nhanh lắm. Cô gái tỉnh queo sau một cuộc tình vội vã bên gốc cây. Thì ra cô ta đã có một người từng trải. Cô không cho hắn thề thốt cái gì mà chỉ bảo hắn: từ nay, anh không cần phải lo gì nữa. Em lo hết cho anh.

Một ngày kia cô hỏi hắn:

- Bao giờ thì mình làm đám cưới.

Hắn hoảng lên:

- Cưới? Làm sao cưới?

Cô gái buồn. Đêm ấy cô trở nên lạnh lùng. Cô ngồi so lại bên gốc cây và lảng tránh những cái hôn của hắn. Hắn hỏi:

Sao thế?

Chẳng sao cả – Cô trả lời nhấm nhản.

Đến giờ về cô biểu hắn:

Từ mai anh đừng kiếm em nữa nghe

Hắn ngạc nhiên. Cô gái tiếp:

- Thì ra anh cũng chẳng khác gì thằng đàn ông trước của em. Hắn chỉ cần chuyện đó. Hắn yêu mà không hôn. Hắn chỉ đòi phần xác thịt.

Hắn lẳng lặng ngồi ghe cô nguyện rửa thằng đàn ông trước của cô. Nhưng dù rất nát thì hắn cũng thừa biết rằng cô đang nguyện rửa hắn. Cho đến lúc không còn chịu nổi những lời nguyện rửa nữa, hắn lớn giọng:

- Thôi đủ rồi. sao cứ phải có người thứ ba chỗ này chứ?

Cô gái im không nói và đứng dậy:

- Lũ các người chỉ có vậy. Chiếm đoạt, chiếm đoạt. Hôm nay chưa có gì ràng buộc nhau còn lớn tiếng như thế vậy, nay mai, nếu

thành vợ chồng liệu rồi sẽ có chuyện gì nữa.

*

Sao em im lặng thế?

Biết nói với anh cái gì bây giờ? Mà anh có biết ghen không?

Biết nhưng phải thế nào mới ghen chớ.

Sau ngày chồng em bỏ mẹ con em có một người rất thích em. Em cũng thích người ta nữa. Nghe tiếng trong điện thoại là thích rồi. chúng em gặp nhau. Chuyện đầu tiên mà anh ấy nói chuyện là chuyện ấy. Anh ấy nói anh ấy không thích chuyện nhục dục, nhưng anh ấy thích em. Anh biểu làm sao bây giờ. Đàn bà như lũ em khổ lắm. Có còn con gái nữa đâu mà cao giá. Anh ấy thích thì cho. Nhưng, anh biết không, anh ấy không hôn em. Em bị bất ngờ. Người ta không hôn mà người ta tính chuyện ấy được. Đàn ông các anh hay đi kiếm gái ăn sương có phải vì thế không? Không yêu, nhưng thèm khát thế là đi chớ gì. Lúc đó em đã nghĩ như vậy đấy. bỗng nhiên em thấy tởm lợm tất cả. Nhưng không lẽ bỏ trốn. Chuyện luyến ái giống như miếng ăn. Ngon thì ăn nhiều, dở thì ăn ít. Ngon thì thèm ăn nhiều, không ngon thì một lần thôi, mai không ăn nữa. Đã lâu rồi em không có chồng và không có cảm giác khi gần chồng, hình như cũng cần một cái gì đó gần gũi. Anh ấy không hôn. Thất vọng. Bây giờ đã lên giường với anh ấy thì chiều chớ biết sao. Nhưng anh biết rồi em quá bé nhỏ, quá mỏng manh, quá khô khan, lại quá thờ ơ. Chuyện không thành. Em an ủi anh ấy bằng một lời cảm ơn. Còn anh ấy thì đi luôn, cho tới bây giờ không gặp lại nữa. Điện thoại cũng không. Này, đàn ông các anh là như thế phải không?

Em thích anh nói dối hay nói thực.

Nếu anh còn nói dối được thì anh hãy nói lời nói dối cuối cùng đi.

Lời nói dối nào là lời nói dối cuối cùng? Đàn ông ấy mà, cả đời nói dối, gần chết có khi còn nói dối.

Sao vậy?

Em không thấy có người đàn ông chết, hai, ba bà đến đòi mang khăn tang sao. Trước khi chết, liệu anh ta có giám nói thực chuyện

đó với vợ anh hay không? Nhưng tất cả đàn ông, nói theo sách vở, họ cơ bản là tốt. Rất tốt. Nếu không có họ thì không có gần nữa thế giới.

Chỉ thế thôi ư?

Chỉ có thế. Gần một nửa thế giới...

Im lặng. Cái im lặng nặng nề. Hình như bà biết đã đã đánh vào chỗ hiểm của ông. Ông đang một mình, cô độc đây mà. Bà hỏi:

Anh yêu hực sao?

Thực.

Nhất không?

Nhất. Ít nhất là trong lúc này.

Vậy còn sau đó.

Sau đó là lúc nào. Mai, một, hay một nữa... Làm sao nói trước... Mới ngày hôm qua, con số không. Hôm nay em có bên cạnh. Khi gặp em, anh đâu có nghĩ gì đến tình yêu. Nhưng lâu lắm rồi, anh không được hôn, anh thèm một cái hôn. Nên anh hôn em. Và đã đáp lại cái hôn ấy thực nồng nàn.

Anh nồng nàn, hay em nồng nàn?

Em.

Không phải, anh...

Ờ thì cả hai. Nụ hôn cần trong lúc rỗng vắng. Cho em và cho anh nên bây giờ em ở bên anh. Nhưng anh nói trước em hết nồng nàn là chúng mình chia tay nghe. Sắp sáng rồi, em phải về. Khi em quay lưng rồi biết có chuyện gì cho em, cho anh. Có lẽ em phải về đi... Các con em có lẽ chúng sốt ruột lắm đó.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Những lúc buồn nhất là lúc ta cười khóc với những con người vô hình của ta. Như thế sung sướng hơn nhiều. Nhờ hế mà ta sống, nhờ thế mà ta tồn tại. Cứ cam nín mà quên những vật vãnh tồn tại quanh ta, vò sé ta. Để được ồn ào với cái không tồn tại, nhờ ta mà ta tồn tại. Cái tồn tại rất thực quanh ta, chẳng thể không chế. Cái không tồn tại, nhờ ta mà tồn tại nhất phải nghe ta, nhất nhất cũng

phải cùng ta sống. Có lúc ta cũng nhẩn tâm, bắt những cái do ta tạo ra phải biến mất trong tâm trí, nhưng bao giờ ta cũng tự an ủi được về sự biến mất ấy. Tự mình cũng có thể tự dối lòng mình mà. Đến khi nào ta chết, thì cái ta lo tạo ra, sẽ còn ở trên đời này. Đành rằng số đông thì quên. Nhưng thế nào cũng còn có người nhớ. Một người thôi đủ rồi.

Bạn ta viết:

Chết

Tôi ước gì bạn

Ném xác tôi ra biển

Tôi được nổi chìm kiếp lênh đênh

Bạn ta lại viết:

Chết

Tôi ghét tiền đưa

Đã vùi xa đón nhận

Tôi sung sướng về gặp lại tôi.

Bạn tôi còn viết:

Chết

Đừng mang vòng hoa

Cũng đừng nước mắt

Rượu đủ rồi, uống để làm thơ

Nhưng chao ôi, khi bạn ta chết thực, có ai làm chuyện bạn ta muốn đâu. Người ta đưa xác bạn tôi đến một ngôi chùa lớn nhất, đáng trọng vọng nhất. Người đến viếng bạn có cả những người tóc đã bạc phơ và có cả những người tóc vẫn còn xanh. Có bạn làm thơ, có bạn làm thợ và có cả những anh xe ôm chở bạn lang thang những đêm chỉ có một mình. Người ta làm một ngôi mộ cho bạn ta thực đẹp. Đá hoa cương đỏ rực và tạc voà đó tấm hình bạn cũng rất đẹp. Bạn đang cười. Cười gì chớ giữa mênh mông hoang dại. Cười gì chớ giữa chốn ma nhiều hơn người này. Bữa đưa bạn đi, ta mang theo một chai rượu, ta uống buồn, bạn ta uống, và ta khóc, và tacăm hờn nhìn kẻ đã từng đốt đi những bài thơ của bạn, ta buồn cho bạn,

và buồn cho ta. Hình như ở đời này người ta thích hứa và quen thực hiện lời hứa. Ta biết, nên ta không thêm hứa cái gì và chẳng cần ai hứa với mình.

Nhưng ta liệu có gì hơn bạn ta không đây. khi chết, quanh ta rằng cũng có những người khóc. Ai khóc thực và ai khóc giả. Và ai là người ra mộ ta mà uống rượu cùng ta, uống thực lòng như ta từng uống với bạn ta ngày xuống mồ. Ai sẽ là người biết: có người chỉ biết xác ta, mà không biết hồn ta. Có những lúc ta đã từng sống với một người, nhưng thần tượng của người ấy là một kẻ khác. Ta biết kẻ đó cũng không hơn gì ta, thậm chí có thể còn thua ta trên nhiều lĩnh vực, nhưng họ cứ là thần tượng, cứ đáng ngưỡng mộ. Còn ta, lúc nào cũng như một đứa trẻ còn non nớt lắm. Ra đường ta có thể vênh vác với mọi người, còn về đến nhà, không ai tin là ta đang tồn tại với tư cách một con người có nhân cách. Họ mang thần tượng của họ ra so sánh, và thế là ta bỗng thành một đứa trẻ con. Chẳng làm được cái gì, mà có làm được thì cũng giống người nông dân làm ra lúa người công nhân làm ra sắt thép, như anh thợ sửa xe Hon- da, sửa xe đạp vậy. Cũng bình thường vậy thôi. Phía xa xa cứ lấp lánh một vì sao để người ta thêm tới. Còn vì sao bên cạnh, chẳng qua chỉ là một hòn cuội. Thế thôi. Vì sao khó với khó tìm. Hòn cuội thì ở bên cạnh, thích thì cầm lên, không thích thì liệng nó ra đường hay sọt rác.

Nhưng sao cứ phải băn khoăn về chuyện đó. biết đâu, ở một chân trời nào đó cũng có người đang nhìn ta, giống như ngắm những vì sao. Được thế thì ơn chúa, cảm ơn.

Thì hôm nay cứ sống , phải sống.

Bến bờ xa khuất nơi đâu nào ai biết.

Hãy tin ở ta cái đã.

03/1/2001

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Tuổi già đến nhanh, tóc ta đã nhiều sợi bạc. Người già thường nghĩ về cái chết. anh đã viết như thế, rất buồn. Ta ngậm ngùi xót thương nhiều thân phận. Trong đó có cả phận ta nữa.

Ta sống đơn độc. Có đôi lúc ta rất tủi thân, nhưng có lúc ta rất hài lòng. Một mình, một cõi không làm phiền ai, cũng chẳng ai

phiền mình. Không có một xiềng xích nào làm cuộc đời trở nên khốn khổ mà cũng chẳng có giây phút nào ngọt ngào của lứa đôi, nhiều lúc cũng muốn mình bị xiềng xích, một cái xiềng xích êm dịu. Song chợt nghĩ đã là xiềng xích thì làm gì có thứ xiềng xích ngọt ngào. Nhưng nếu không có những dây phút ngọt ngào của lứa đôi, nói thực lòng, có khi còn khổ hơn bị xiềng xích.

Ta đã chọn một hướng sống cho cuộc đời thì ta không hề hối tiếc, ta chỉ tiếc một điều là sao cuộc đời chỉ toàn những bất ngờ trở trêu và tiếc sao cuộc đời mình toàn là những lỗ dờ, buộc ta cứ nhớ mãi chuyến tàu của cuộc đời trầm luân.

Cách đây mười năm. Hồi ấy ta còn là sinh viên, một sinh viên muộn màng, có một chú nóc 20 tuổi quý ta như mẹ, như chị, như người thân. Trong bức thư tâm sự chú ấy nói, sao chúng ta không gặp nhau cách đây ba năm. Chú bé này thực ngộ. Khi vào trường chú mới mười tám tuổi thôi hà. Mới có một chút xiu tư cách đàn ông thôi. Còn ta, ta hai mươi hai tuổi đã làm mẹ rồi. sáu năm thôi. Mà ta đã liên tiếp cho ra đời tới năm sinh linh. Đứa lớn sắp bằng tuổi chú bé này. Vậy mà chú biểu nếu sớm gặp chú sớm ba năm. Để làm gì? Để em thấy cuộc đời khác hơn. Lòng ta băng khuâng buồn. Chú nhóc ơi chú nhóc, chú như con cừ non, còn ta giống như con sói già. Nhưng may cho chú, ta không có những chiếc răng nanh như chó sói. Hơn thế, ta không muốn chú chôn vùi khát vọng vào một nơi không thể đến. Ta là cánh rừng đã phá hoang, tất cả đã phơ bày, thậm chí đã có khoảng đất đã đá ong hoá. Còn chú, chú hư đứa trẻ lạc giữa rừng hoang, bỗng gặp ta, sự hoang hoá, đừng thấy chui tro mà tưởng dễ lập đời.

Chú có bàn tay mềm mại khi đỡ tôi nhảy qua một cái rãnh, chớ chú làm sao có sức mà dìu tôi đi cho hết cuộc đời còn lại của tôi. Kể ra thì chú cũng có gan nói với tôi những lời như thế. Đó là một chú nhóc nghệ sỹ, nghệ sỹ hơn bất cứ nghệ sỹ nào ta gặp. Và cuộc đời trôi đi, có lẽ chú ấy đã lớn lên rồi và biết chú ấy có nhớ lời tiếc rẻ năm xưa. Và khi chú cũng giống ta, trở thành hoang hoá, chắc chú cũng sẽ tự cười mình vì những lời đã nói với ta ngày ấy.

Nhưng sao trong lòng ta cứ mong rằng chú nhóc ấy đừng bao giờ lớn lên, cứ nhỏ bé thế trong ta, cứ ngọt ngào thế và khao khát thế trong ta. Có khi đời có tí chút hạnh phúc vì còn có người to tưởng, còn có người để mà quan tâm. Hảo huyền.

Chuyến xe lửa bông phải dừng lại vì một sự cố nào đó. xung quanh là những cánh đồng lúa cối cằn vì gió rét. Những quả đồi nằm lù lù phía xa. Tất cả ảm đạm trong một thứ ánh sáng nhòn nhọt của ánh trăng cuối mùa đông.

Tuy vậy trong toa tàu vẫn ngọt ngào. Hơi người. Mùi nước đá khai mùa của mấy đứa trẻ tè bậy trong toa. mùi cứt gà, cứt heo. Mùi nồng nồng của mấy gánh củ cải. Tàu chạy, những thứ mùi đó còn bay theo con gió thổi thốc ra ngoài. Còn lúc này, không sao bốc ra được. Nó cứ luân quần ở trong toa.

Lát sau, dưới vệ đường đã nổi lên một đồng lửa nhỏ, được đốt lên bằng mấy cọng cỏ, mấy cành cây khô. Ngồi bên cạnh đồng lửa là hai người, một trai và một gái. Người con trai khoẻ mạnh, vạm vỡ... Người con gái đầy đà trong bộ cánh mùa đông, với chiếc áo ngoài màu sáng. Họ mặc kệ tất cả những người xung quanh, lớp thì ráng ngồi chịu đựng trong toa, lớp thì co ro, cúm rúm nép mình ngay sát thành toa tàu hoặc tránh gió ở các móc nối đầu toa.

- Anh này – Tiếng cô gái – nghe chuyện của em, chắc anh chán lắm hả?

Một tiếng cười nhẹ:

- Không sao. Tôi đã nói trước rồi, em cứ coi tôi là một cái sọt rác đi. Những chuyện vui, em cứ giữ làm của riêng mình. Còn những chuyện buồn cứ trút sang tôi cho thanh thản...

Cảm ơn anh. Anh có thấy một điều là có lúc người ta thêm được nói lắm không? Thậm chí không có người tiếp chuyện thì nói một mình, cũng say sưa hùng hồn lắm. Đứng ra thì em không kể hết những chuyện đó ra cho anh nghe đâu. Nhưng đã từ lâu lắm rồi, em không có ai để mà kể. Anh thấy đó, về đến nhà, gặp chồng chỉ thấy chuyện heo mập, heo ốm. Còn gặp anh ta, cái người bạn mà anh biết đó chỉ có một câu như nhíp đàn: “ Cởi quần áo ra đi em, thời gian của chúng ta ít lắm, chúng mình chỉ kịp lên tiên trong chốc lát”. Thế rồi gần năm chục ký thịt này của em, anh ta vòn như mèo vòn chuột. Chưa kịp hết hồn hên thờ là đã chia tay rồi.

Biết thế sao em không từ chối?

Anh biểu từ chối được sao, anh có là đàn bà đâu mà anh biết. Đã

yếu, lại mềm. Tức giận là sau đó, chớ còn trước đó, và ngay lúc đó, nó làm sao ấy. Muốn dứt bỏ, muốn đuổi nhưng miệng không sao nói ra được. Muốn tránh né, muốn rời xa nhưng tay chân nó thừa thãi, cứ dúi kiếm chỗ mà bấu víu. Có một nhà thơ nào đó viết: tôi níu vào cái không thể níu. Níu vào cái không thể níu là cái gì vậy, có lẽ là níu vào linh hồn mình. Mà linh hồn mình nó là trừu tượng, may ra chỉ có chúa mới biết nó tròn méo ra sao thôi, phải không anh?

- Anh có nghĩ nó không phức tạp đến đến thế chớ?

Phức tạp lắm, không thể tưởng tượng nổi. Kiếp sau, anh thử làm đàn bà coi. Có chằng chỉ đàn ông các anh là đơn giản. Chinh phục là xong.

- Không, lắm, em lắm đấy. đàn ông sau khi chinh phục là sự phục tùng, phục tùng gần như tuyệt đối, em không tin ư? Thử nhìn lại chồng em coi... Đấy có thể là một người đàn ông hiếm có trên đời này đấy. sao không phải?

- Thế cái anh bạn anh, có chịu phục tùng em đâu. Em muốn phá tung cuộc sống của hai bên để hai đứa có nhau. Anh ta tránh né. Anh ta cần thân xác em, chớ đâu có cần cuộc đời em. Anh ta cần một cái gì rất cụ thể, rất dung tục... Khốn nạn thật.

- Này. Em không lo tôi kể chuyện này cho chồng em biết sao?

Không!

Vì sao vậy?

Tiếng cười ròn tan trong đêm lạnh:

- Anh đừng làm bộ ngây thơ. Em biết vì sao dạo này anh hay sang nhà em, mà cứ lên lúc chồng em vắng nhà. Em cũng biết vì sao anh không đi cùng với người bạn mà em vừa nhắc đến, khi lên nhà em...

Em...

- ĐỪNG, anh. Em van anh. Anh đừng đụng vào người em, kéo em lại nghĩ thô tục về anh bây giờ. – Thoáng một tiếng thở dài – Anh có tin điều này không: cho đến tận hôm nay em vẫn chưa biết yêu là gì...

Hai người im lặng. Bây giờ họ mới biết xung quanh mình cũng râm rân tiếng chuyện trò. Mấy bà đi buôn thì kêu ca về giá cả chợ búa. Mấy chú nhóc choai choai thì bõn cọt với mấy cô gái mới quen. Có cả những tiếng lẩm bẩm chửi thề vì tàu chạy quá chậm lại đậu ngang đường.

- Khi chồng em còn là thầy dạy em, em mới có mười bảy tuổi.

Cô gái bỗng kể:

- Em đâu có đẹp như những người con gái khác. Thấp, mặt to, mũi tẹt. Lanh chanh, loi choi như con cào cào trên đồng cỏ. Anh ấy biểu em: em có cặp mắt bốc lửa. Thế nào là bốc lửa? Mắt người ta bốc lửa là sao? Anh ấy bám lấy em như một chú cún dễ thương. Ngày ấy đi học xa nhà, em phải ở ký túc xá. Sau giờ lên lớp là anh ấy đến ký túc xá. Cái giường nằm xục xịch là anh ấy sửa. Cái giá sách lung lay, anh ấy chèn cho vững lại. Nước uống thiếu là anh ấy đi xách về. Đám bạn bè cùng lớp khen anh nức nở và chúng hùn vô. Nhưng cũng có đứa ghen tỵ. Còn em, cho đấy là một lẽ tự nhiên, không có một chút động lòng. Em cứ nghĩ rằng mình còn quá nhỏ, việc người lớn chăm sóc trẻ nhỏ thì có gì đáng phải nói đến. Có chẳng thỉnh thoảng em phải cảm ơn anh ấy vì những việc quá chu đáo của anh. Hồi đó anh ấy đúng là mẫu đàn ông cho nhiều cô gái ao ước. Đẹp trai, ánh mắt lúc nào cũng lấp lánh một nụ cười. Thân hình vạm vỡ và khuôn mặt đầy những nét đàn ông. Khi trên lớp những gì mà anh nói có sức hấp dẫn rất lạ. Có lẽ em thích anh ấy nhất là lúc đó. còn tất cả những việc làm khác chẳng hề có bất cứ cảm giác nào. Kể cả những bài thơ anh ấy nặn óc ra mà viết cho em, e cũng lấy gì làm cảm động. Đàn ông lạ thực, hầu như những anh có học một chút là tính làm rung động trái tim con gái bằng thơ. Có anh làm thơ chẳng ra cái gì thì thường thơ của người khác, sửa đi vài chữ rồi biểu đó là thơ mình. Nhất là định làm thơ phải nhắm vào một cô gái nào đó. hài hước thực. Nhưng anh ấy thì không. Thơ của anh ấy thực, và viết tặng em thực. Mà rằng em đâu có thích thú gì về. Trái lại mỗi lần nhận được bài thơ của anh ấy em lại đem ra đọc cho mấy đứa bạn nghe. Hồi ấy có một con be mê anh ấy lắm. Mỗi lần đọc thơ anh ấy viết cho nó nghe, nó năn nỉ xin được chép vào sổ tay của mình. Em cho nó luôn. Nghe đâu đến tận bây giờ nó vẫn giữ được những bài thơ đó. còn em thì không còn lấy một chữ. Sau này biết chuyện anh ấy không giận mà còn hì hì cười: thơ phải là của nhân

loại, đâu là của riêng ai.

Chủ nhật nào anh cũng muốn trở em đi chơi loanh quanh thị xã. Cái ngu là hồi đó em còn nhận lời. Chiếc xe đạp của anh lượn khắp mấy dãy phố rồi mới đưa nhau vào công viên uống nước giải khát. Hồi đó em ngu thực. Thì ra trong vòng quay chân đạp của anh ấy chậm rãi để cho em tận hưởng cảnh phố phường, mà để khoe với thiên hạ, khoe với phố phường rằng: em là của anh ta. Anh đã tạo ra một khoảng cách mờ hồgiữaem và những trai phố, vốn xưa là bạn em. Nay thấy em đã có người cùng em lang thang trên đườn gphố thì em không còn là đối tượng để họ làm quen và thân thiết nữa. Anh đừng biểu em là quy lỗi cho anh ấy. Sau này chính anh nói ra mà. Anh ấy kể chuyện ấy và cười ngất: mấy chú cừ non sao bằng cáo già như anh. Đi với nhau suốt. Ngồi với nhau rất nhiều lần trong công viên. Nói với nhau càngàn chuyện trên đời. Nhưng chưa một lần anh nói đến hai chữ tình yêu. Nên em lúc nào cũng coi anh như một người anh thực sự, người anh lớn giúp mình trong việc học hành và trong lối sống.

Trong khi đó anh ta lại ập trung voa việc phục gia đình em. Thỉnh thoảng có dịp đến nhà em., không còn là một chàng thơ mộng nữa. Xắn tay áo lên, bửa củi, bằm rau heo, xách nước. Anh ta làm giống như những việc trong nhà này của anh ấy, và anh ấy có phần trách nhiệm lớn không ai từ chối được. Mồ hôi ướt đầm lưng áo. Hai tay luôn việc không ngơi. Mẹ em mê anh ấy như điên đảo.

Một hôm, mẹ em bảo, anh ấy muốn hỏi em làm vợ, em ngạc nhiên hết sức. Từ ngạc nhiên đến mắc cười, và em cười cô tư, cười xả lảng trước mặt mẹ em. Mẹ đã nhìn em bằng con mắt thực nghiêm khắc. Em biết như thế là mẹ em đồng loã với anh ta rồi. cũng lạ phải không anh? Đáng lẽ ra anh ấy phải nói với em trước những dự định. Hay chỉ ít ra cũng phải cho em một lời cầu hôn chớ. Nếu đất nước này không ai bày đặt chuyện cầu hôn thì anh hé ram đôi điều để em biết rằng có một người đàn ông đang yêu em mới được chớ. Sao chuyện lớn của đời con gái lại được bắt đầu từ lời ngỏ ý của anh ta với người mẹ. Nhưng em biết rằng em không thể cưỡng lại mẹ em rồi. Chỉ còn cách làm cho anh ấy chán em mà bỏ đi thôi. Trong em có một sự chống đối, nhưng không được mạnh mẽ lắm. Vốn còn là một cô nhóc, em tính em sẽ làm cho anh chán em vì một cô nhóc không biết gì đến những chuyện trọng đại quanh mình... Em chơi

toàn với đám con nít. Nhảy dây, nhảy lò cò, chơi ô ăn quan, đánh bắt chuyền, vật lộn với cả đám con trai. Không ngờ anh ấy cứ nhìn em chơi mà cười. Lâu lâu lại quở trách như quở trách một đứa em.

Lũ đàn ông các anh góm thực. Muốn cái gì là phải làm cho bằng được. Chỉ còn một năm nữa em ra trường thì mẹ em khuyên bố: em phải lấy chồng. Lấy ai? Anh ấy. Anh ấy không muốn để em vượt khỏi tay anh ấy, nên muốn cưới khi em còn là học trò ảnh. Đến cả chuyện hôn nhân anh ấy cũng chu đáo trong tính toán thời cơ.

Phải, thế là hết. Em không hể cãi lại mẹ em và e cũng không đủ dũng cảm từ chối. Tất cả cuộc sống của em gắn với gia đình.

Em lên xe hoa trong một tâm trạng rỗng rĩnh khó tả. Người ta khoác trên mình em chiếc áo cưới, người ta đội lên đầu em chiếc nón nhỏ xíu và biểu đó là vương niệm của nữ hoàng. Người ta khoác lên em những thứ gì nữa em cũng không biết. Người ta bôi chét những gì lên mặt, lên mắt, lên môi em. Họ ngắm nghía, họ trầm trồ. Rồi lại còn thấy mấy anh đi cùng với bao nhiêu người nữa bước vào nhà em, cúi lại bàn thờ ba mẹ em rồi rước em đi. Mẹ em dắt tay em đưa ra khỏi nhà. Em có cảm giác như bị dồn đuổi. Em tủi thân và khóc, mọi người thì cười. Họ ngỡ rằng em xúc động nên em mới khóc như vậy. Có ai ngờ đâu em lại khóc thực sự, khóc và âm ức trong lòng.

Anh ấy đâu có nhà cửa gì. Nhà anh ấy xa lắm, cách trường anh ấy dẫy vài trăm cây số. Người trong quê ra dự đám cưới chỉ có một mình bà mẹ ảnh và vài ông anh họ.

Anh ấy đưa em về ở chung trong một căn hộ dành cho người độc thân vốn dành cho khu gia binh ngày trước. Tất cả chẳng có gì, ngoài một nồi nấu ăn, vài cái tô, vài cái chén. Giếng nước, cái bếp nung. Sản nghiệp chỉ có vậy. Ngay cưới bạn bè xúm lại trang trí cho cái phòng chật chội của anh ấy những dây kim tuyến xanh xanh, đỏ đỏ, loè loẹt. Những chữ ngoằn ngoèo chồng chéo vào nhau. Mấy chữ tàu dán lung tung trên vách, trên mùng. Căn phòng giống như một sân khấu cải lương. Đêm tân hôn của em diễn ra trong một căn phòng như vậy. Cảm giác của đêm tân hôn ra làm sao ư? Mà anh hỏi em điề đó làm gì. Nhưng không ao, anh có vợ, em có chồng có nói cũng không sao. Em chẳng được chuẩn bị gì cả, nên đêm tân hôn giống như chuyện lạ lẫm trong đời em. Bực mình vì có bàn tay thô tục cứ sục sạo, khua khoắng trên người mình. Bực mình vì phải chen

chúc trên một cái giường chật chội. Bực mình vì anh ấy cứ tìm cách lột bỏ đồ em mặc trên người. Khi không ai lại làm chuyện đó. vất vả nhưng không sao cưỡng lại anh. Xém chút nữa thì em la lên khi em bỗng trần trụi bên anh ấy. Bực mình vì hễ em kéo mền đắp lên người thì anh ấy lại hất tung ra và bảo: để hai đứa về cùng với thiên nhiên. Cho đến lúc đó em còn chưa biết hôn là gì, anh ấy hôn em, em cứ có cảm giác ghê ghê làm sao ấy. Mà anh ấy còn hút thuốc nữa. Cái mùi thuốc lá từ điếu thuốc nghe còn còn có hể chấp nhận được, chớ nó đã qua miệng người ta hút, nó cứ gây gây, khó chịu, xém chút nữa thì em ói. Em không còn con gái trong một đêm như vậy đó.

Hơn mười chín một chút là em làm mẹ. Đó là thay đổi lớn nhất trong đời em. Tất nhiên là kèm heo đủ thứ: tã lót, chợ búa, cơm nước... Đó là công việc của đàn bà, chức phận của đàn bà là phải làm, không đáng phải nói đến. Nhưng anh ấy thì thay đổi một cách khủng khiếp. Như trên em đã kể rồi. anh ấy hầu như trắng tay khi cưới em về. Vì thế mà anh ấy mặc cảm, anh ấy không cam chịu. Ngày mới về, anh còn bàn đến chuyện làm sao có được bài giảng cho hay ho, vẫn còn giờ những bài thơ viết từ mấy năm trước viết dành tặng em. Còn lúc này, anh ấy đã quên hết những chuyện đó. Giá sách anh ấy để cho bụi bám. Những bài thơ thì anh ấy gói lại ném vào một góc tủ.

Mục đích của anh ấy là phải trốn khỏi cảnh túng thường ngày. Anh ấy tuyên bố với mọi người: không gì nhục hơn cái nghèo. Văn hay, chữ tốt danh phận cũng thấp hèn hơn thúng có tiền.

Trước hết là anh ấy dùng tiền dành dụm được mua một miếng đất ở sâu trong một xóm nhỏ. Anh nhờ những học trò quê ở trên mạn rừng kiếm mua một cặp cây rế tiền. Khi làm nhà ảnh làm hết, hết giờ lên lớp là anh lột trần ra đục, đẽo, cưa, cắt. Khi đã chuẩn bị xong, anh làm một mâm cơm, huy động tất cả những học trò có thể huy động được đến dựng nhà. Vậy mà cũng được căn nhà xinh xắn như anh đã biết. Có nghĩa là đã thoát khỏi cảnh sống ở chung cư. ngày về nhà mới anh hoan hỉ lắm. Chỉ có hai vợ chồng mà anh ấy xông xáo, tung tăng như con nít được mẹ cho quà. Đây là lúc em thấy anh ấy đáng yêu nhất kể từ khi làm đám cưới, nhưng niềm vui không được bao lâu.

Anh ấy xây một cái chuồng heo. Đó là tiền anh sang lại căn

chung cư cho người khác. Thả vào đấy mấy con heo mua bằng tiền bạn bè mừng đám cưới ngày trước còn giữ được bằng người cách mua mấy cái cà rá, mấy cái vòng đeo tay. Suốt ngày, sau giờ lên lớp, anh ấy loay hoay với cái chuồng heo ấy. Còn em, anh ấy ấn vào aty em một cái bàn cuốn thuốc lá. Nghe đâu anh ấy có quen với ông giám đốc xí nghiệp thuốc lá huyện., giúp anh bằng cách cho anh nhận cuốn thuốc lá gia công. Anh ấy biểu em: cuốn đi lời hai xu rưỡi một điếu đó... những hai xu rưỡi một điếu. Cuốn được một gói lờ những năm hào. Ngày cuốn lấy chừng vài trăm điếu thôi cũng được vài trăm lần hai xu rưỡi. Không ai cho số tiền đó đâu. Từ hôm đó, sau giờ lên lớp, sau những phút giuờng cút, chiếu đái với con, em chúi đầu vào cái bàn cuốn thuốc. Anh ấy đi bỏ mối và giao thuốc cho xí nghiệp. Khi có mối nhận thuốc nhiều nhiều, đông đông, anh ắt xù luôn chuyện giao thuốc cho xí nghiệp, chịu khó chạy lông nhông khắp thị xã giao thuốc cho mối.

Ban đầu em không có gì phải suy nghĩ. Em đã bắt đầu quen với điều “Xuất giá tòng phu”. Chồng biểu làm là cứ làm. Hơn nữa thấy chồn gvắt và vì muốn thoát nghèo, em cũng muốn góp sức cùng anh. Nhưng, công việc thực nhàm chán. Đóng thuốc sợi. Cái bàn thuốc, giống như cái cùm đặt trước mặt. Bàn tay vuốt vuốt, se se, cắt đầu, cắt đuôi. Vô gói. Dán nhãn. Công việc ngày này sang ngày khác. Càng lâu, cảm giác bị chói càng thấm vào em, và lúc nào em cũng nghĩ cách bứt bỏ dây trói đó. nhưng chẳng biết bứt bỏ bằng cách nào.

Không hiểu sao, cứ mỗi khi anh ấy ra khỏi nhà trên chiếc xe đạp là em như người được cởi trói. Nó thư giãn không chỉ cơ thể, mà thư giãn cả trong đầu óc mình. Những lúc đó em có thể ra vào thoải mái, đi đứng tự nhiên, thậm chí còn có thể hát được vài câu. Nhưng hễ cứ nghe tiếng xe lạch cạch ngoài đầu cổng là ngực em như có một tảng đá đè lên, nặng trĩu và tức tối. Có chuyện gì đâu mà tức bực, nhưng nó cứ thế kéo dài từ ngày này sang ngày khác. Anh có tin là vợ chồng nói chuyện với nhau toàn là những câu hỏi không. Em cho heo ăn chưa? Cần gì mà phải trả lời chớ? Em nói thế mà nghe được sao? Thì nói vậy đó có sao không? Mặc chứng gì mà em gây với anh? Vậy mà là gây hả?... Đại loại là như vậy, nhưng chưa bao giờ có một cuộc cãi lộn nào cả. Chỉ có thể trò chuyện với nhau vài câu khá thân thiện, gần gũi lúc lên giường ngủ. Khi anh ấy về là chúí đầu vào cân, vò, xé, pha và đun vào lòng em một đồng sọt thuốc lá khét nồng. Phải công nhận người đàn bà có sức chịu đựng dẻo dai thực. Em cứ cuốn thuốc và biết một con số, lời hai xu rưỡi một điếu thuốc. Mỗi lần đứng lên, cái lưng nó mỏi, phải nhóm như một hồi mới đứng thẳng lên được. Nhưng hình như trời không cho em khá lên được. Cuốn thuốc hoài mà thấy túi cứ rỗng hoài. Thì mình tính được hai xu rưỡi một điếu thuốc thì người cũng tính được vậy. Không những thế, họ còn tập hợp nhau lại để giữ mối. Anh ấy lại không muốn cộng tác với người khác, nên không mấy chốc cái bọc đựng thuốc của anh, suốt ngày vẫn phải mang về xếp vào hàng tồn kho. Còn mấy con heo, lúc người ta muốn thì giá lên ào ào. Mình nuôi thì vừa bán, vừa cho, không mắc, huề vốn là may. Đã thế lại không phải tay nuôi, heo cứ cọc lại không chịu lớn. Nhà cửa bắt đầu nặng nề hơn.

Cho đến ngày gặp một người khác.

Người ấy thì anh biết rõ quá rồi. vừa là bạn của anh, vừa là bạn của anh ấy, anh đâu có lạ. Anh ta lên nhà em thường vào lúc chồng em đi vắng. Ngay cả hồi đó em cũng chẳng biết vì sao thế. Chắc là do tình cò thôi. Em nghĩ vậy. Em chưa đủ khôn đã phải làm vợ, đâu có biết những suy nghĩ lắt léo trong đầu người đàn ông. Em tìm lại hình dáng ngày xưa của chồng em qua anh ấy. Khoẻ mạnh, chu đáo,

niệt tình, trong lúc em ngồi cuốn thuốc lá, thì anh ta ngồi bên cạnh. Anh ta đọc cho em nghe những bài thơ của Hàn Mặc Tử, nghe cứ buồn nẫu ruột. Hết Hàn Mặc Tử, sang Nguyễn Bính, hết Nguyễn Bính, sang Xuân Diệu. Những câu thơ cứ ngấm vào đầu em, ngấm vào từng đường gân thớ thịt. Đường gân thớ thịt trong người em cứ gợn lên đòi được yêu, yêu si mê, yêu cuồng dại. Có lẽ quá nhiều những vất vả hàng ngày, bây giờ em mới thấy thơ có thể giúp cho người ta có chỗ ẩn nấp, có chỗ để mà quên, có chỗ để mình thả nỗi thân xác, cho lơ lửng nhẹ nhàng. Có lúc em nghe mà bàn tay quên không cuốn thuốc. Có cả những lúc hai mắt em trở tròn, nhòe vào khoảng không vô định để mà ngấm những câu thơ. “Đôi mắt em bốc lửa”. Anh ta nói như vậy với em. Sao giống cách chồng em nói thế, và không lẽ đó chính là em. Chồng em đã từng nói như thế, như hồi đó em không tin. Nhưng thêm lần này nữa không tin không được. Có lẽ là mặt em bốc lửa thực. Bốc lửa đến cháy lòng khi bất chợt một chiều khi chồng em đi vắng anh ta hôn lên má em. Vậy đó. Cháy lòng nhưng em lại bảo anh ta:

- Anh đi đi, đi ngay đi.

Em nói như vậy nhưng hình như mắt em bốc lửa mạnh hơn. Anh ta quỳ ngay trước mặt em, quỳ ngay trước cái bàn cuốn thuốc:

- Đứng, đừng đóng kịch nữa. Em không yêu chồng em có phải không. Anh biết, anh biết. em phải được giải thoát, phải có chỗ giải thoát, chí ít là trong chốc lát. Để dành cho mình một chút thanh thản...

Anh ta gạt đổ cái bàn cuốn thuốc lá mà chồng em sắm xuống đất, lấy chân đạp cánh cửa mà chồng em đã mất nhiều công sức làm cho nó chắc, chắn khít lại. Kéo em nằm xuống ngay trên nền nhà mà chồng em đã phải mất mấy ngày trời để ghép những viên gạch bông cho phẳng phiêu liên lạt. Và ngay cạnh những điếu thuốc lá nồng khét, thứ mà chồng em hy vọng mỗi điếu lời hai xu rưỡi, em đã không kháng cự như kháng cự chồng em trước đêm tân hôn... Thật khốn nạn cho em, nhưng em không thể nào quên được hơi thuốc lá. Khi anh ta hăm hờ hôn lên miệng em, hôn thuốc lá thêm một lần nữa làm em xém ói. Bao nhiêu khát khao, bao nhiêu si mê kể cả cuồng loạn nữa vụt tan biến mất khi alị thấy bàn tay thô tục quờ quạng trên người, khua khoắng tìm cảm giác. Vương vớ, cồm cộm, chật chội giống như đêm tân hôn mà em đã từng chịu

đụng. Nhưng quả là có quý thực. Đêm tân hôn, em còn trong trắng, quý không thôi thúc em. Cái con quý ấy nó nằm sẵn trong người em, ngày ấy nó chưa tỉnh giấc.

Còn hôm nay, nó xèo tất cả móng vuốt, nó nhe răng lợi, nó xù hết lông và biểu em: không sao hết. Tất cả chỉ có vậy, cứ dân ghiền một lần xem sao. Em nín thở để tránh mùi thuốc lá, mùi mồ hôi dầu trên người anh ta. Em làm cho anh ta thoả mãn và anh ta cũng cho em đầy đủ, điều mà chồng em chưa làm được bao giờ. Không phải trái cấm nào cũng ngọt, cũng ngon, phải không anh. Có trái thì đắng, có trái thì cay. Nhưng dù ngọt hay đắng cay nó cũng có hương vị riêng. Em đã hái trái cấm vừa đắng vừa cay, và cho phép mình suýt xoa tận hưởng vị đắng, vị cay của trái cấm mình hái. Chẳng còn thấy Hàn Mặc Tử đâu nữa. Những Nguyễn Bính, Xuân Diệu cũng tan biến trong dây phút đắng cay kia. Chỉ còn một câu thơ vô cùng quen thuộc: “cởi quần áo ra đi em”. Chúng ta ít thời gian lắm. Chúng mình chỉ kịp lên tiên trong chốc lát”. Ha, ha... Một con bé bị thịt như em mà cũng được lên tiên ư?

-Thôi. Em. Đừng kể nữa. Anh sợ quá.

-Anh sợ ư. Anh sợ sao còn đến tìm em? Không lẽ bây giờ em bảo anh bốc lửa. Đêm trăng lạnh thế này mà em vẫn nhìn thấy đôi mắt anh bốc lửa kia... đàn ông các anh đâu có nghe những lời như thế từ đàn bà. Mà thôi, không nói chuyện đó nữa. Từ ngày gặp anh ta, thời gian sau em không còn có gan ngồi bên cái bàn cuốn thuốc lá nữa. Chồng em ngồi thay em, còn em thì đi bỏ mối. Có đi mới biết chồng em chi li, ky cốp ra sao. Chao ôi, muốn đòi đòi chỉ tính đến chuyện lời hai xu rủi một điếu thuốc lá. Mang cả đời mình ra mà mua bán và có khi đổi cả nguyên đời mà chỉ có được vài xu thôi ư? Mọi gối, chồn chân đi kiếm được vàng hơn một suất lương công chức nghèo. Em bỏ cuốn thuốc lá, bỏ luôn dạy học, đi buôn. Đi buôn không vốn, khuấy đầu heo đầu cháo, tính ra cũng chỉ hơn chuyện cuốn thuốc lá ở chỗ là được lang thang, rong ruổi trên đường với cả vạn chuyện thiên hạ đập vào tai, vào mắt mình.

Im lặng một lát, người đàn bà nói.

-Quý tha ma bắt mấy thằng đàn ông các anh đi. Không hiểu có cái gì trong các anh mà hề thấy loại đàn bà nào như em là ông nào cũng rình chộp cho được.

-Em nói gì tôi không hiểu?

-Oi em bé của tôi. Sao em đóng kịch dở quá vậy.

Thế anh không nghe em vừa nói: mắt anh bốc lửa đó sao? Đàn ông các anh như những con chó săn, còn đàn bà chúng em như những con mồi. Con mồi phải biết lo gì với con chó săn chó? Ngày xưa khi còn trẻ trung có thể không nhận diện được chó săn, chó hôm nay, ngần này tuổi không lẽ không nhận ra? Không lẽ anh rồi việc đến nỗi sẵn sàng tháp tùng những chuyến đi buôn qua đêm như thế này. Anh phải mong ở em một cái gì chó. Hay anh khác những người đàn ông khác. Hay anh là thánh. Thôi hãy nghe em nói những câu nghiêm túc đây. em đang rất sợ đến một lúc nào đó, anh cũng sẽ vồ lấy em, hoặc như anh bạn của anh đã vồ lấy em bên bàn cuốn thuốc. Đúng, có thể là em sẽ chịu đó, sẽ cũng anh làm cuộc phiêu lưu. Trái cấm mà. Lại có con quỷ luôn ém trong em, nó xúi dục em, làm em không tránh né được. Em thèm một tình yêu không có bàn tay quờ quạng trên người, không có những cái hôn nồng nực mùi thuốc lá. Em mong có một tình yêu không có ai cho cái gì, dù là đắng cay hay ngọt ngào. Cho và nhận phải hoà làm một. Làm gì có chuyện đó trên đời này phải không?

-Có nhất định phải có chó?

-Có thể có, nhưng hôm nay em chưa thấy, chưa tìm ra. Anh đang cho em những dây phút được nói cho thanh thản. Có phải em đã bắt đầu nợ anh rồi không? Nhưng đừng bắt em trả nợ bằng những thừng những đàn ông thèm khát như thế, như thế sẽ làm em sợ, làm em khủng khiếp và khinh khi...

Đống lửa tắt dần. Một lá cỏ khô cuối cùng tắt lửa, cháy bùng lên một chút rồi tắt lịm. Gió lạnh thổi thốc tới. Còi tàu rúc lên. Người ta lại lên tàu tiếp tục cuộc hành trình đang dở dang. Hình như người đàn ông muốn dơ tay đỡ người đàn bà lên tàu theo một phép lịch sự tối thiểu, nhưng anh ta lại rút tay về, để người đàn bà chật vật leo lên những bậc thang vốn quá cao đối với thân hình của cô.

Xinh, xinh, xịch... Con tàu đã lao đi. Con tàu có những chuyến đi thông đồng bến giọt, nhưng cũng có những chuyến đi phải ngưng lại giữa chừng. Nhưng tàu đi còn có đích, còn người ta, đích nào ở phía trước. Anh ta tỏ dài.

*

-Chuyện ấy có thực so anh?

-Theo em thì có thực không?

-Anh kể, không lẽ lại bịa ra?

-Nhưng nếu anh bảo là chuyện thực thì sao?

-Chuyện thực thì chính anh là người trong cuộc chứ gì?

-Không lẽ em cho anh là người cao thượng đến như vậy?

-Anh có là người cao thượng cũng có sao đâu?

-Em cho là thế hả?

-Ai mà chẳng có một quá khứ êm đẹp. Anh cũng vậy phải không?

-Em cũng vậy. Cái chú nhóc của em sao dễ thương thế? Em có thch1 nghe chuyện về một chú nhóc khác không?

-Anh cứ kể nếu em thích?

-Ồ mà mình cũng đang nói chuyện có người hỏi mà không người trả lời thế này. chuyện này có trên đời sao?

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Ngày nhỏ ta đã từng nghe người ta kể chuyện về con rắn lột xác. Ta đã từng ao ước, giá như người ta cũng sẽ được lột xác thì hay biết mấy. Con người sẽ trẻ lại và sung mãn. Nhưng bây giờ ta lại nghĩ khác. Nếu người ta cứ giữ nguyên phần xác mà lột được phần hồn thì tốt hơn. Những gì là xấu xa, lừa lọc ta sẽ phên đi, để ta trong sáng lại không một chút vẩn đục như thuở còn thơ nhỏ. Ta sẽ làm lại tất cả những gì ta sai lầm và ta sẽ lánh thật xa những gì đã làm ta buồn bã, đau khổ và thất vọng.

Rồi ta cũng đã từng nghe chuyện đầu thai làm kiếp khác. Có chuyện đó không? Nếu có thực ta xin được làm một thứ gì đó mà không liên quan đến con người. Vô tư sinh ra, vô tư sống và vô tư chết. Nhưng còn có câu: Tiếng con chim lúc sắp chết là tiếng kêu than. Vậy thì có cái gì vô tri vô giác đâu.

Cuối cùng thì ta vẫn là người và là người đang tồn tại. Thì thôi hãy tồn tại như mình vốn có. Ao ước cũng không được. Chỉ lấy ao

ước làm nguồn an ủi mà sống.

Người nói sao hả? Hãy tin ở mình trước đã.

03/01/2001

7.

Người đàn ông nhắc ống nghe:

A lô. Chào em. Chi vậy em?

Nhận ra tiếng em hả? Tuyệt quá. Về ngay với em đi. Em đang chỉ có một mình.

Chồng đâu mà chỉ ở có một mình.

Bỏ rồi.

Con?

-Nó vào đại học rồi. học bổng khỏi phải nuôi. Bữa nó lên trường thèm có anh chia tay với nó quá, mà không sao liên lạc được. Nè thôi không nói nữa. Không có nhiều tiền trả cho bưu điện đâu. Về không?

-Được, về.

-Nhớ em nghe.

-Ừ.

-Yêu em nghe!

Thế nên người đàn ông mới có mặt ở căn phòng trong cư xá dành cho người đàn bà đang ở độc thân kia. Một thoáng thôi anh ta có thể nhận ra sự trống vắng và thiếu bàn tay người đàn ông ở trong phòng. Cái giường có lẽ là nơi hai người nằm trước đây, bây giờ chất đống toàn những vải vụn. Bên cạnh là một chồng những chiếc lõi mềm được ghép bằng những miếng vải vụn kia. Trên bàn không có lấy một cái ly. Cái gạt tàn thuốc đã bắt bụi, với mấy cái mẫu tàn đã ngả màu, đen và mốc. Mắt người đàn bà thì nòng nòng, mà miệng thì nói toàn là những lời lạnh lẽo. Tranh thủ hàng xóm ồn ào, cô ghé tai nói với người đàn ông :

-Mới đuổi thằng chồng đi. Nay lại có anh về. Sợ hàng xóm người ta dị nghị. Mệt lắm.

Hai người định ở với nhau một ngày, sau đó thì chia tay, hoặc, có thể đi xa hơn. Nhưng mọi việc cứ rối tung lên, không thể xếp sắp được.

Trước hết là lúc chập tối, hai người đi thăm một số người quen. Tất nhiên toàn là những người quen của người đàn bà. Đến đâu người đàn ông cũng được giới thiệu bằng những lời trịnh trọng nhất. Rằng anh ấy là người bạn thân thành nhất. Rằng trên đời này không có người đàn ông nào cao thượng hơn anh ấy. Rằng anh ấy có thể là mấu chốt cho đàn ông thời nay. Rằng anh sẵn sàng vì cô mà bỏ công việc để chỉ gặp cô. Nhiều người nghe giới thiệu đã tỏ vẻ ngưỡng mộ ra mặt. Nhưng họ chuyện với anh ta không mấy mặn mà. Trước hết, vốn là một công chức bàn giấy, anh chẳng có gì mà tham góp với họ. Anh như là một người ở hành tinh khác, chưa kịp hoà nhập với cách sống của những người mới gặp. Rồi cũng vì ngay sau đó họ say sưa với nhau toàn là những chuyện chợ búa của đàn bà, chuyện ghen ghét của người đàn bà, là chuyện đá cá lăn dưa của mấy anh đầu nậu, rồi đủ thứ trên đời này, cái gì cũng thành chủ đề khơi nguồn cho họ nói như mạch suối, không ngừng. Có một điều tai hại hơn là trước khi về, những người mới gặp đều chúc cho hai người sớm thành cái gì đó cho mọi người đến góp vui. Thành cái gì bây giờ.

Nhưng tai hại hơn cả là cuộc gặp cuối cùng trong ngày, lúc đã mười một giờ khuya. Người đàn bà đưa người đàn ông lên một căn phòng trên tầng lầu bốn của một khu cư xá. Ở đó đã có sẵn hai người đàn ông và một người đàn bà. Giới thiệu về anh bằng những lời tíu tíu như đã giới thiệu từ chiều đến giờ, sau đó, cô ta về nhà cũ của mình, tính lấy mấy thứ sang góp vui với bạn bè. Nhưng cô ta đi quá lâu, khiến cho đám bạn bè và ngay cả người đàn ông cũng thấy sót ruột. Anh ta cảm thấy quá trở trăn với những người không quen. Một anh bô bô nói:

-Con nhỏ này tính cho anh em mình leo cây hay sao thế này. chắc lại gặp thằng đàn ông nào đó chộp được, kéo lên giường rồi chắc.

Một anh khác:

-Ai chó nhỏ đó giám lắm à ghen. –Anh ta quay sang ông khách – Tôi khen ông gan. Ông giám kết bạn với cô, mà còn là người bạn chung tình nữa chó...

Người đàn bà chủ nhà sắp lại chai rượu ở góc mâm tiếp lời:

- Đúng thế đấy. mới xuất hiện ở xứ này vài tháng cổ đã nổi tiếng về máu giang hồ rồi. Ban đầu cổ biểu với người ta rằng có một người đại tá nào đó trên Đà Lạt thương cổ dữ lắm, thế nào cũng có ngày cổ mời mọi người dự một đám cưới linh đình giữa cổ và ông đại tá đó. cổ mô tả ông đại tá đó giống như mô tả về những người tài tử xi nê. Cũng có một ông đại tá đến thăm cô ta thực. Nhưng khi hàng xóm tò mò hỏi thì không phải ông ở Đà Lạt, mà ở tít tận ở ngoài Hà Nội, ghé thăm đưa con gái khi có lời nhờ gởi của ba cháu bé. Có nghĩa là không thấy ông đại tá nào, mà chỉ thấy một anh chàng lùn xẹt thậm thụt ra vào với cổ. Không sao. Nghe đâu cổ đã ly hôn với chồng thì việc cổ quan hệ với ai, không ai can thiệp. Cái anh lùn xẹt ấy bỗng dưng biến mất, thì lại bỗng nhiên cổ tuyên bố lấy chồng. Nhưng không lấy anh chàng lùn xẹt kia, mà alì lấy một anh thợ ống nước. Cô nói với mọi người: nhưng đàn bà mà không chồng thì cũng như trâu không có cọc. Thợ ống nước cũng là đàn ông, thì cũng làm chồng được vậy. Cũng không sao. Lấy ai là quyền của cổ. Nhưng cứ lâu lâu cổ lại đuổi anh chồng ra khỏi nhà. Ở một mình một thời gian, cổ lại kêu anh chồng về. Chẳng hiểu sao anh chồng cũng về. Công nhân anh chồng này chịu nhịn giỏi. Trong nhà chỉ thấy cổ nói, nói đến hàng xóm bực mình. Ồn lắm anh ơi. Trong nhà mà vợ chồng sinh hoạt thì hàng xóm phải tìm cách đuổi trẻ con đi hết. Lúc đó mà cổ nói chuyện với chồng toàn là chuyện ân ái. Mà nói lớn hơn chớ...

Bà chủ nhà chưa dứt lời thì người đàn bà xuất hiện. Vừa bước vào cô ta đã nói ngay:

-Đồ khi, thằng chả không về ngày nào, lại về đúng ngày này. Vừa bước chân vào nhà hấn đã vật tao ra giường đòi... Tức không chịu nổi...

- Rồi mày làm sao? – Bà chủ nhà hỏi.

- Thì chửi, thì đuổi, chớ làm sao. Nhưng cái mặt hấn lỳ. Hấn không đi. Diên lên, tao phang cho hấn một cái chậu tắm. Vậy mà hấn cứ cười khì khì.

-Rồi sao nữa?

- Đành chịu chớ làm sao giờ. Cho hấn, mặc kệ hấn, miễn nhanh

nhánh để còn sang đây.

- Khiếp, gì mà như gà vậy?

- Chưa làm giấy ly thân thì đành chịu. Để đó hôm nào tao cho hấn biết mặt. Chồng con gì hấn. Thằng khốn nạn...

Cô ta miệng thì lắm bậm nguyên rửa anh chồng, tay thì bày biện những thứ đồ ăn vừa mang qua.

Người đàn ông ngạc nhiên nhìn cô. Sao những lời như thế lại có thể bật ra từ miệng cô được. Miệng thì nói toang toác, mắt thì lóng lánh ướt. Chẳng biết cô chửi thực hay giỡn.

Bàn tiệc đêm nay có lý do của nó. Nghe người đàn bà giới thiệu, những người bạn của cô ta mong muốn cô ta chứng minh rằng cô ta đang yêu. Kể cũng hài hước, trong khi bạn bè mong như vậy thì lại xảy ra chuyện anh chồng cô ta trở về. Nhưng hình như những người bạn không lấy đó làm phiền, mà còn coi đó là chất xúc tác cho một cuộc tình muộn màng. Họ như đồng loã với cô ta để đưa người đàn ông vào mê hồn trận. Bà chủ nhà là một goá phụ. Bà ta có hai đứa con đã lớn, đủ sức đi làm kiếm sống cho bản thân mỗi đứa. Bà ta làm chân chạy chợ cho một nhà hàng. Anh chàng ngồi bên cạnh bà ta được giới thiệu là người bạn đang xin chết với bà ta. Anh ta là người bạo miệng. Ngay từ lúc bước chân vào anh ta đã lên tiếng tuyên bố cái giường của bà chủ hôm nay phải dành cho khách. Anh ta biểu đó là cái giường đã làm cho anh ta và bà chủ sung sướng thì hôm nay phải dành sự sung sướng ấy cho người khác. Nhịn miệng đãi khách mà. Ấy là lúc mới bước chân vào nhà. Còn bây giờ, biết bạn đã bị chồng về quấy nhiễu, anh ta không nói gì thêm nữa. Anh bạn thứ ba, đến đây lẻ loi một mình xem ra kẻ có tiền. Không nói thì thôi, nói là bạc tỷ. Anh ta nổ liên hồi về một công trình cũng bạc tỷ mới nhận ở vũng tàu. Miệng anh ta cứ toang toác:

-Tôi tính cho người ta như vậy là ngon lắm rồi đó. khỏi bàn, khỏi bàn đi. Công trình ấy mấy tỷ đồng. Người ta chỉ mất mấy giọt nước miếng hoa hồng xoi cả chục triệu đồng, không mất một giọt mồ hôi, không giao cho tôi thì giao cho ai bây giờ. Thời buổi bây giờ nói dẫn tiền là chỉ có tiền thôi. Anh em cũng mặc. Bữa nay anh bạn mới của mình đãi bia, mai tôi đãi lại không để anh thiệt thòi một giọt. Đó là chuyện sòn gphảng về nhậu. Còn làm ăn. Xỉa xong, làm, đếm, bỏ túi. Mai tính cái khác.

Sau những phút nóng giận không thực hay giả khi hồi, người đàn bà đã bắt được nhịp câu chuyện của những người đã chờ đợi cô ta. Cô cười khanh khách và bắt đầu rót bia từ những cái lon ra ly. Cô ta khích anh bạn vừa toang toác nói:

- Dóc vừa thôi cha. Cái xe đạp cũng nhờ bồ mua cho. Bả sợ ông bỏ chớ gì. Cái thói dóc tổ không chừa. Nè tôi nói trước ông còn tiền thì bả còn đeo, ông hết tiền bả bỏ ông cái một đó nghe. Bả kiếm mỗi khác cho ông coi.

Anh chàng kia cũng không thua:

- Tôi ngán gì. Mất người này tôi kiếm người khác lo gì. Đàn ông giống như cái nôm. Up hoài, úp hoài sao cũng kiếm được cá.

Sau câu triết lý nửa mùa ấy, anh ta ha hả cười. Với người đàn ông, thực xa lạ trong bối cảnh này. đúng ra phải gọi là một đêm vô duyên. Lũ đàn ông thì uống bia như uống nước lạnh. Những vỏ lon được quăng ra rồn rảng.

Khuya lơ, khuya lác. Cả những người thức khuya nhất ở thị xã cũng đã ngủ từ lâu. Nhưng đám tiệc ồn ào trong căn phòng chật chội, sực nức mùi người, mùi bia náy hình như vẫn chưa muốn dứt. Những ông đàn ông thay nhau nói, thay nhau cười. Những người đàn bà cũng tranh nhau cười, tranh nhau nói. Toàn là những chuyện cợt nhả không đầu không cuối. Nói xấu, moi móc người này, chê bai, dè bĩu người kia. Nói riết một hồi lòi ra, anh nào cũng như anh nấy tiền bạc kiếm ăn hàng ngày. Lo bữa hôm nay, tính kiếm bữa ngày mai. Nhưng hình như ai cũng muốn mình là người giỏi giang nhất, tinh khôn nhất. Mở miệng là phán như thánh. Cô chủ nhà hình như đã ngấm bia, bỗng khóc tu tu:

- có ai khờ như tôi không? Chồng chẳng ra chồng, con chẳng ra con. Ngay cái phòng này đâu có phải của tôi đâu. Người ta lừa tôi, người ta lấy giấy tờ phòng này đi thế chấp ngân hàng, người ta vay vốn tính chuyện làm ăn. Rồi người ta đông luôn, để tôi gánh cái nợ ngân hàng. Mất lần rồi, người ta đến đòi hoá giá nhà này, bán đi để xoá nợ. Sở Khanh ngày xưa cũng chỉ ăn cắp xác thịt Thuý Kiều. Đàng này nó không chỉ vò xé xác thịt tôi, nó còn lừa tiền bạc của tôi, kéo tôi vào cái vòng nợ nần nữa. Sao khốn nạn thân tôi thế này...

Mọi người không can ngăn, không khuyên giải, mà còn cười hô

hố, trêu chọc. Cái anh có miệng toang toác cười lớn nhất:

-Thôi đi bà. Bà có thua kém gì hẳn đâu. Bây giờ bà bóp anh bạn tôi đây há họng ra rồi. mỗi tháng anh bạn tôi phải chu cấp cho bà bao nhiêu tiền, phải lo cho bà từ cây son, hộp kem. Mà bà vẫn chưa chịu cho là đủ. Trời đất, tôi không hiểu bà hấp dẫn chỗ nào mà ông bạn này dốc túi cho bà, mới là chuyện lạ.

Anh ta bỗng quay sang ông khách lạ:

--Ông tính sao với bà bạn cũ này?

-Tính sao là sao?

-Thì ông phải cứu bà ấy ra khỏi cuộc sống địa ngục bây giờ chứ còn gì nữa.

-Quả thực tôi không hiểu. Tôi ghé thăm cô ấy chỉ vì là bạn cũ thôi. Ở trước đây thì tôi có tí quan hệ với cô, nhưng bây giờ biểu cứu cô, tôi không biết vì sao lại phải cứu. Mới tối, chồng cô còn về đây mà...

-Thì vẫn về, rồi lại vẫn đi... ông chẳng hiểu cái quái gì về vợ chồng hờ cả...

vô duyên thậm vô duyên. Anh ta nói đến đó thì đứng dậy đòi về. Trước khi ra khỏi cửa, anh ta còn ngoái lại:

-Tôi nói là nói bằng lời thực đó nghe. Người ta có thể có vợ có chồng. Nhưng người ta cũng có thể nay chồng này mai chồng khác. Giống như đi buôn vậy. Hôm nay buôn hàng này có ăn thì buôn. Mai hàng ấy ế thì kiếm hàng khác mới sống được chứ.

Người đàn ông tức ứa gan. Phải lúc khác giám ông nhổ toẹt vào mặt hẳn rồi. Nhưng người đàn bà đã giới thiệu hẳn là bạn. Người đàn ông đành ngậm tâm không nói gì. Bà chủ nhà đã hết khóc lại cười. Bà ta nói nhơn nhơn:

-Thằng chả nói vậy chứ không về đâu. Hẳn làm quái gì có nhà. Nhà con vợ quản lý. Khi nào có tiền thì về, không có tiền thì biến. Như hôm nay, hẳn không có tiền đâu, lại ra mấy công trường ngủ vùi mấy ông thợ xây ngoài lán. – cô ta bỗng nhìn sang người đàn ông – Tối nay hai đứa tôi nhường giường cho hai người. Không kiêng kị gì hết. Nhà này nó vốn đã xui rồi. hai người có ngủ với nhau cũng không làm cho xui hơn đâu. Còn ông – bà ta quay sang

bồ mình – hôm nay mình tạm đình chiến. Ngày mai tha hồ...

Lại thêm một lần nữa người đàn ông lợm giọng nhưng phải nén lại. Ông ta mỗi một năm gác đầu lên thanh gỗ dưới gầm chiếc bàn sa-lông thiếp đi.

Con mèo nhảy bậy, làm đổ chồng đĩa chén. Người đàn ông giật mình tỉnh giấc, xem chút nữa thì la lên:

-Bạn thế là bạn được sao?

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Ta vốn hay khóc một mình, nếu người còn có thể chịu đựng thì ta chỉ khẽ khàng tựa nhẹ nửa bên vai... chỉ tựa một nửa vai thôi... để thấy cuộc đời còn đáng yêu, để mơ hồ thấy mình còn hạnh phúc. Thứ hạnh phúc đau buồn, kỳ lạ.

Lần đầu tiên trong đời ta yêu mái tóc bạc, mái tóc pha màu thời gian, mái tóc qua bao nỗi thăng trầm, mái tóc đã trải qua gần hết đời người, chẳng biết người ta đã sống vui, hay sống buồn trong cõi đời này người nhỉ.

Ta bắt gặp ở người cái gì như mộng, như thực, như tiếc, như thương như anh, như chú và cả như cha vậy.

Mùa trăng năm nay giống như mùa trăng năm nào, có một tình yêu bất hạnh. Bất hạnh và hạnh phúc chẳng khác gì nhau, chỉ khác nhau một cách nhìn.

Phải chỉ khác nhau một cách nhìn.

03/01/2001

NGƯỜI ĐÀN ONG NGHĨ

Đời sẽ ra sao, khi trong ta nguội tắt, lạnh lùng. Trong cái hôn cuồng nhiệt, say đắm, miệt mài nó không chỉ bảo rằng ta đang còn sống, mà nó còn bảo cho biết một điều ta còn đang ham sống. Nếu một ngày nào đó ta không còn chút đam mê hẳn đời vô nghĩa đến đâu.

Tuổi đôi mươi, có một người bảo rằng yêu ta cũng được. Cũng sáng trăng, và trăng cũng lạnh như bữa nào. O hay, sao cứ hay gặp những đêm trăng lạnh. Nhưng trăng lạnh hôm nay khác trăng lạnh bữa nào. Ta có người kề sát bên ta. Người ta đẩy ta vào một cảm giác

lâng lâng cho quên lạnh đêm trăng. Trăng lạnh chẳng nói lên cái gì, nhưng nó cứ làm cho ta có cảm giác lạnh đến tận bây giờ. Ta thua em chắc vì ta là đàn ông. Ta không có người mê say ta. Nên thà cứ lạnh như ngày xua mỗi đứa một bên đường để đừng đứa nào làm hư hỏng đứa nào, thì tốt biết mấy. Còn sau cái lạnh lần này ta phải mang một lời nguyện: không bao giờ bước chân qua một cây cầu. Cái thời trai trẻ ngu si, cứ tưởng thất tình là căn bệnh khó chữa. Thêm một người cười nhiều đến với ta, thêm một người khóc nhiều đến với ta, người cười rồi cũng nín, người khóc rồi cũng nín khóc. Bởi cả người cười và người khóc chưa bao giờ thực sự biết ta đang làm gì. Hoặc có biết đấy nhưng nó là gì, ra sao chẳng ai biết. Thậm chí có người bảo ta điên điên, khùng khùng nữa kìa. May thực, nhờ thế ta tha hồ sống với những cái mà ta nhào nặn ra. Ta yêu họ, ta ghét họ, ta đùa đây với họ, và nhờ thế mà ta quên, ta tiếp tục đắm mê sống.

8.

Thực ra, ông chẳng có liên quan gì mà phải đến thăm người đàn bà ấy. Một người đàn bà, tuổi chừng hơn ba mươi một chút. Tóc ngắn, phủ xuống vai. Hai mắt lúc nào cũng như muốn khóc. Chỉ còn cặp môi là tươi, mặc dù cả tháng nay ngồi trong nhà giam. Ông đến thăm vì có một người nhờ cậy. Một người bạn vong niên trẻ hơn ông đến mười tuổi, chung cơ quan. Một hôm một người bạn ấy dặt dề biểu ông:

-Anh, anh giúp em một việc được không?

Thấy thái độ lung túng của anh ta, ông hỏi:

-Chuyện chi vậy, có quan trọng lắm không?

- Dạ, thế nào cũng được. Biểu là quan trọng thì nó là quan trọng biểu rằng không thì cũng không quan trọng lắm. Nếu có thể thì anh giúp, mà không thể thì thôi cũng được.

-Nè, cậu giỡn tôi đó phải không? Mới nhờ đó mà lại nói là không sao. Có gì cứ nói xem sao.

-Em muốn nhờ anh đến thăm một nạn nhân? Cậu không giỡn đó chứ. Sao cậu không đi mà nhờ tôi.

Người bạn vong niên lặng im một lát rồi tiếp:

-Đúng ra người ấy là vợ em, anh ạ. Người ấy đã một thời làm vợ em. Còn bây giờ, quả thực, em đi thăm không tiện, em nhờ anh. Anh chuyển giúp em ít quà, nói giùm mấy lời hỏi thăm. Anh biết...

-Biết, biết – ông ngắt lời – nghề của cậu, công việc phải không, đến trại giam làm xấu mặt cậu chớ gì. Cô ta mắc tội gì?

-Dạ, vượt biên trái phép. Nhưng em cam đoan với anh là cô không hề hoạt động dân điệp, không phản bội Tổ quốc đâu, chẳng qua vì kẹt... cũng vì em, một phần... cô hiện đang còn giam ở trại tạm giam tỉnh... anh giúp em nghe...

Ông đã đến ông được trại tạm giam cho gặp phạm nhân trong một cái sân co rào kẽm gai. Dưới một gốc cây bàng có cái bàn gỗ mộc. Cửa trại giam mở ra. Một người đàn bà, dù đang bị giam hãm cũng không thấy vẻ tiều tụy bước ra. Trong bộ đồ xám của người tù rộng dính vẫn không che dấu được vẻ săn chắc của da thịt. Ông ngạc nhiên: thảo hèn, thằng bạn vong niên còn nghĩ đến, còn tiếc rẻ là phải. Bóng tối của phòng giam không xoá được vẻ tươi tắn trên làn da, trên gương mặt và vẫn còn rất đậm đà hương sắc.

Cô ta ngạc nhiên khi thấy người đến gặp, đối với mình là hoắc. Ông đọc được suy nghĩ của cô ta trong cặp mắt mở to, cứ chất đầy những câu hỏi của cô. Ông giải thích ngay không dấu diếm:

- Cậu ấy nhờ tôi đến thăm nuôi cô. Cậu ta gọi cho cô ít quà. Tôi đã đưa cho mấy cô giám thị kiểm tra, lát cô sẽ nhận được.

-Câu ấy là ai, thưa ông ... cán bộ?

-Cậu ấy biểu đã từng là chồng cô, cùng chung cơ quan tôi.

Suy nghĩ thêm ít dây nữa, hình như cô đã nhận ra và không ngờ cô sắc lạnh hẳn, nói khẽ, nhưng cũng lộ rõ vẻ căm giận:

- Thưa cán bộ, khỏi, khỏi. Tôi ở đây khá đầy đủ rồi. có ăn có mặc, không thiếu hton gì. Tôi nhờ cán bộ về nói giùm với anh đừng lo cho tôi mà ảnh hưởng đến đường tiến bộ của anh. Tôi được như thế này cũng là nhờ anh, đủ rồi. nhận thêm ân huệ của anh, tôi không dám.

Ông như bị dội gáo nước lạnh, một lát mới lên tiếng:

-Bớt giận đi cô. Thôi quên anh ta đi. Cô cứ coi như tôi là người đến thăm cô vậy được không. Trước lạ, sau quen mà. Tôi có biết cô

có nỗi khổ... Trong hoàn cảnh này không khổ sao được. Cô cũng cần có bạn chớ, phải không? Tôi cũng đã hỏi cán bộ trại giam. Họ biểu cô là người hiền lành và hình như chuyện của cô sẽ được làm sáng tỏ trong nay mai, không đến nỗi nào đâu.

Người đàn bà bị cái giọng nhẹ nhàng như cha dượng con của ông khuất phục, lặng lẽ ngồi xuống trước mặt ông. Phải mất một lúc khá lâu, hai người không nói chuyện gì với nhau được. Cũng phải thôi, người đi thăm nuôi dùm, người kia thì không cảm thấy cần thiết sự thăm nuôi ấy. Một người bỏ về ngay thì không tiện. Người kia chỉ mong kéo dài thêm thời gian ngồi ở ngoài trời cho thoáng mát một chút. Giống như hai người cùng ngồi chung trên ghế đá công viên, mà mỗi người có một nỗi mong chờ riêng không ai giống ai vậy.

Ông lên tiếng trước:

-Cô đừng biểu tôi là tò mò nghe. Vậy cô với cậu ấy có chuyện gì ân oán giữ làm hả?

Một ánh mắt sắc lạnh nhìn ông. Nhưng rồi ánh mắt ấy cũng dịu lại, có lẽ cô ta thấy vô lý khi mình ra cái vẻ hờn giận với người đàn ông này, khi ông ta có lòng tốt thay người khác đến thăm mình. Rồi từ trong khoé mắt, những giọt nước ứa ra. Cô đưa cánh tay áo người tù quét ngang, giống như đứa trẻ bị đòn oan nức những tiếng nức cuối cùng trước khi ngưng khóc.

Lát sau cô mới lên tiếng:

- Không oan sao được. Vì ảnh mà tôi lưu lạc, vì ảnh mà tôi ra nông nỗi này. Anh nhảy vào cuộc đời tôi làm gì chớ. Mặc kệ tôi với những bất hạnh trong đời là đủ rồi, còn khoác thêm bất hạnh khác cho tôi làm gì?

Cứ như thế mà câu chuyện trải ra trong một giọng đều đều, ai oán:

-Giải phóng, gia đình tôi điêu đứng lắm. Nhà toàn là chị em gái không hà. Trừ bà chị hai không chồng, còn lại ba chị em đều đã có chồng, hai bà chị có chồng là sĩ quan chế độ cũ. Nhưng anh rể của tôi đều đi học cải tạo hết. Riêng tôi, có người chồng, gia đình giàu có vào bậc nhất nhì thị xã này. Nghe những lời đồn đại về Việt Cộng, khi giải phóng ảnh đang ở Sài Gòn. Thế là anh lên tàu chạy trốn sang Mỹ và để lại cho tôi một đứa con ba tuổi. Thân gái như tôi lúc

đó biết gì sống. Nhà chồng cũng thất tán mỗi người một nơi, khi yên hàn trở về, họ không nhìn nhận tôi nữa. Lúc ban đầu tôi không hiểu vì sao như vậy. Sau này mới biết, họ muốn tôi có thể bước đi bước nữa mình không bị ai cản trở. Nhưng ngay lúc đó thì tôi tủi thân lắm.

Lúc đó, anh đến nhà tôi. Anh gọi ba tôi là dượng, nhưng không có họ hàng gì. Nói cho đúng thì cũng dính dáng chút ít. Tôi, gái một con. Thấy tôi anh quần quýt. Tôi biết anh có vợ. Hai người sống với nhau không được bao lâu thì chia tay. Lúc đó anh đâu có nói rõ lý do. Chỉ biết hai người có với nhau một đứa con và anh là người nuôi đứa con ấy. Anh đến thường ngày. Gia đình tôi đón nhận anh vì ông biết đấy, ba tôi đã mất, trong nhà còn lại đến năm người đàn bà, nên khi có anh đến, ai cũng nghĩ cho có bóng dáng đàn ông trong nhà.

Riêng tôi, tôi chẳng có ấn tượng gì về anh cả. Thì ông biết hoàn cảnh tôi lúc bấy giờ. Chồng bỏ đi. Con còn nhỏ. Các anh rể đi học tập không biết lúc nào về, các bà chỉ hoang mang, than ngán thở dài, khóc không biết hết bao nhiêu nước mắt. Con hoảng loạn vì sự đổi thay chế độ hết trong gia đình, thử hỏi làm sao nghĩ đến chuyện yêu đương. Làm sao yêu được. Vậy mà anh cứ đến, cứ xoắn xuýt lấy tôi. Cứ tìm cách gần gũi tôi. Một hôm anh xin má tôi cho tôi đi coi xi nê với anh. Má tôi bằng lòng. Anh đâu có đưa tôi đi coi xi nê. Lúc đó công viên bên bờ sông mới khánh thành. Anh đưa tôi vào đó. ngồi bên anh một cách miễn cưỡng và miễn cưỡng nghe anh nói chuyện, tôi không hề có hứng thú gì. Thử hỏi, tôi đâu đã dứt chuyện yêu chồng thương con. Vì hoàn cảnh trở trêu mà tôi bỗng thành cô quả. Bỗng nhiên anh kéo tôi sát lại với anh:

-Em. Liệu chúng mình có thể... ?...

Tôi hoảng, thưa ông. Cái gì cũng có chuẩn bị chớ. Tôi đâu đã có chuẩn bị gì. Tôi khẽ giật tay mình ra và nói:

-Anh đừng làm vậy. Anh biết hoàn cảnh em rồi...

-Thì hoàn cảnh anh có khác gì em. Anh đã để một thời mất mát. Anh muốn tìm lại với em...

Anh nói với tôi nhiều lắm thưa ông. Rằng hoàn cảnh như gia đình tôi nhất định phải có người đỡ đầu mới sống nổi. Người ta chưa quên chiến tranh đâu. Những người liên quan đến chiến tranh sẽ còn chịu hậu quả dài dài. Rằng đời tôi và đời anh coi như đã

xong, bây giờ phải tính tới đời con cái, chúng lớn lên là phải đi học.

Học rồi nó có đi xa được hay không. Ai dám bảo lãnh cho một gia đình có liên quan sâu đậm với chính quyền cũ như gia đình tôi để con cái có thể vươn lên trong tương lai. Coi chừng rồi thất nghiệp cả đám. Rằng chồng tôi bên Mỹ có còn tưởng nhớ gì đến vợ con hay qua đó lại đa mang, đèo bồng mà bỏ rơi tất cả. Anh biểu, chỉ có ảnh mới lo được. Anh sẽ bảo lãnh chúng trong tương lai. Anh đang có điều kiện để tiếp xúc với cuộc sống hôm nay với một cái bằng đại học... Anh nói nhiều lắm. Tôi bị lung lay, nhưng đâu có dứt khoát được điều gì. Và ảnh cứ giữ bàn tay tôi trong tay ảnh suốt cuộc nói chuyện dài gần hai giờ đồng hồ trong công viên ven bờ sông.

Sau này tôi mới biết, tất cả những điều ảnh nói đều đã nói với má tôi và các chị tôi. Cả nhà tôi bị ảnh thuyết phục, nên cứ tạo điều kiện cho tôi gặp ảnh. Mọi người tin ảnh, xem ảnh như là cứu tinh của gia đình. Dù sao ảnh cũng là người hiện đang làm việc cho nhà nước. Anh có kể cho tôi nghe là lẽ ra trước đây anh ra chiến khu, nhưng ra mấy lần đều không được nên ở lại hoạt động nội tuyến. Đến khi giải phóng mới lộ diện và nhận công tác. Ít người biết trước đây anh có hoạt động nên phải chờ xác minh. Khi nào việc xác minh hoàn tất, chắc anh sẽ còn được nhận trách nhiệm cao hơn. Chúng tôi đâu có tiếp xúc nhiều, nghe nói vậy thì biết vậy.

Người đàn ông bất giác mỉm cười khi cô ta kể đến đây. cái anh bạn vong niên ấy nói thực đúng là anh trí thức trù mền chó có hoạt động gì đâu. Giải phóng về, ta đang cần người bổ sung cho các cơ quan mới thành lập, thấy anh ta có kiến thức, nên khi anh ta đến xin việc thì nhận cho vào làm việc. Thế thôi. Đến bây giờ, cũng tiến bộ tí chút, vì sau này có cho anh ta đi học thêm. Thấy ông mỉm cười có vẻ chế nhạo, người đàn bà hỏi:

-Có chuyện chi không, thưa ông?

-Không, không có chi, cô kể tiếp đi.

Ngẫm nghĩ thêm một chút, người đàn bà tiếp:

- Cho đến hôm anh đưa tôi về Sài Gòn. Bữa đó tôi nhờ anh đưa tôi đi công việc. Nhưng khi xuống Sài Gòn sau khi đưa tôi đến nơi cần xong anh chở tôi đi rong ruổi suốt một ngày trời. Tối, anh đưa tôi đến một khách sạn thuê hai phòng, một cho tôi, một cho ảnh.

Nhưng suốt đêm đó căn phòng dành cho anh bỏ không. Anh ngồi miết ở phòng tôi. Tôi mệt mỏi vô cùng. Anh giăng mừng cho tôi, anh trải tấm lót nệm cho tôi, biểu tôi có mệt thì ngủ trước. Còn anh, anh nói, sẽ ngồi suốt đêm bên tôi. Làm người đàn bà, chịu sao nổi cảnh ấy. Tôi xích vào trong cho anh nằm kế tôi. Người đàn bà đã có chồng, đã hiểu rõ đường đi nước bước của luyến ái, làm sao tránh được rạo rục khi có người đàn ông ở bên cạnh mình. Nhất là khi anh ôm lấy tôi, hôn mùi mẫn lên môi, lên mắt, lên ngực, ban đầu, tôi có ý tránh né, nhưng sự khôn khéo của anh khiến sự rạo rục trong tôi mỗi lúc một tăng. Thực tình anh đâu còn xa lạ với tôi nữa. Trong câu chuyện giữa tôi và anh đã có nhiều tiếng cười. Chỉ còn một chuyện là mỗi khi anh nói sống chung là tôi lảng tránh. Nay chỉ còn hai người bên nhau, trong hoàn cảnh vô cùng dễ dãi. Tôi chiều anh, không tránh né anh nữa. Tôi đã đón nhận những cái hôn của anh, mỗi lúc nồng nàn hơn. Bàn tay nhẹ nhàng vuốt ve, khơi dậy trong tôi những gì mà tôi mới tạm quên đi. Cho đến một lúc, tôi không còn chịu đựng được nữa kéo mạnh anh về phía mình. Tôi không còn can đảm giữ mình nữa.

Nhưng ông có biết không sau chuyện ấy, người đàn bà bao giờ cũng bị si mê, còn người đàn ông thì trở về trạng thái tỉnh táo.

Tôi hỏi anh:

-Bao giờ mình làm đám cưới?

Anh cười:

-Như mình còn làm đám cưới sao.

Tôi ngạc nhiên nhìn anh:

-Không làm đám cưới, sao sống được với nhau.

-Thì cứ sống với nhau đâu cần đám cưới. Em không sợ người ta cười cho ư? Đứa đã có vợ, đứa đã có chồng. Đứa nào cũng có con, bỗng ráp nhau làm đám cưới, coi kỳ quá hà...

Tôi nằm lặng thinh, buồn khủng khiếp. Nhưng nghĩ lại anh nói cũng phải. Mới mẻ gì mà làm đám cưới. Người đàn bà lỡ thì như tôi. Ngay đêm đó anh nói:

-Có một điều anh nói trước, em không được liên hệ gì với chồng trước của em nghe. Tuyệt đối không. Nếu không đừng trách anh.

Câu nói đó làm tôi bị xúc phạm. Chồng tôi có tội tình gì đâu. Chẳng qua vì chậm hiểu, vì không thấu đạt hoàn cảnh mà bỏ đi. Xét cho cùng ngay cả với tôi anh cũng không có lỗi. Có khi người có lỗi lại là tôi kìa. Chúng tôi yêu nhau, cưới hỏi đàng hoàng. Có giấy hôn thú của chính quyền. Tàn cuộc chiến đâu ngờ lại tàn cả chuyện tình duyên. Tôi không trách anh. Tôi vẫn hy vọng một ngày nào đó con tôi sẽ gặp lại cha nó, dù cha nó là người như thế nào. Ngay cả lúc tôi đã nằm trong vòng tay người đàn ông khác, mà tôi vẫn nhớ đến anh, vẫn mong tin anh, hy vọng anh hiểu cho hoàn cảnh tôi, tha thứ cho tôi để gia đình sum họp. Hoặc chí ít cũng để cha con sống chung với nhau. Buồn thì buồn, nhưng tay đã lỡ nhúng chàm rồi rửa sao cho sạch. Tôi nhận lời làm vợ sau cái đêm ở Sài Gòn ấy.

Đúng là anh có lạy trước bàn thờ nhà tôi trước lúc đưa tôi đi.

Nhưng có đi đâu xa, cũng ngay ở thị xã này. anh mua một miếng đất giữa cánh đồng. cất lên đó một ngôi nhà cũng khá rộng rãi. Chỉ có một con đường độc đạo đi vào ngôi nhà đó. Xung quanh là đồng lúa và ao chuôm. Đêm, nhất là những đêm trời mưa gió, ngồi nghe ếch nhái gọi bạn tình thấy buồn thê thảm. Trong căn nhà ấy có tôi, con tôi và con anh. Cùng với căn nhà là một dãy chuồng heo, một trại nuôi gà. Sau khi đưa tôi về đây, đồng thời anh cũng chuyển về hơn chục con heo, cả trăm con gà. Bỗng nhiên tôi trở thành trang chủ. Ngày chỉ có hai bữa cơm ăn là rảnh rỗi, còn những giờ khác, cứ buông tay này lại bắt tay khác. Ông chưa biết gì về tôi phải không. Tôi sinh ra đâu phải để làm những công việc này. còn nhỏ thì đi học. Lớn lên lấy chồng nhà giàu. Nuôi con không phải cho bú. Nấu cơm đã có người làm. Ban đầu không quen, nhưng hoàn cảnh bắt buộc vậy, tránh né sao khỏi.

Giữa đồng không mông quạnh ấy chỉ có một người đàn bà và hai đứa nhỏ sinh sống với nhau. Còn anh, anh vẫn ở trên cơ quan. Tối mới về một chút rồi đi. Lâu lâu mới ở lại làm cái chuyện vợ chồng, cũng không ở lại mà đi nữa. Nhiều khi vài ngày anh không về. Tôi lấy làm lạ. Lúc đầu không dám hỏi. Ở chừng hơn một năm, tôi thấy vợ chồng gì mà kỳ quái quá đi. Tôi mới hỏi anh. Lúc đầu anh quanh co không trả lời, hoặc vin có những công việc mà lẩn tránh những câu hỏi của tôi. Nhưng đến khi tôi hỏi riết róng, anh đành cho tôi một buổi tối để nói chuyện với tôi. Đến tận bây giờ, trong tai tôi vẫn vang vang lời nói của anh hôm đó. Anh nói:

-Anh rất yêu em. Đòi anh, từ khi có em đến nay, anh không hề có ý định gì khác. Anh cảm phục em. Một người như em mà lo được cho ngôi nhà này. từ con heo, con gà, đến cả đứa con của anh, em lo rất chu toàn. Anh còn trọn ai được nữa. Nhưng ... em phải hiểu cho anh. Gặp em, anh thương thực lòng. Nhưng công bố công khai với mọi người em là vợ anh thì khó quá. Người ta vẫn còn chưa hết mặc cảm với những gia đình có người theo nguy... cho nên anh sẽ lo cho em, nhưng nhất định phải có khoảng cách. Anh đang tìm cách để tìm vị trí đứng trong xã hội này. với một gia đình như em lúc này mà nói công khai chuyện của chúng ta chưa được. Nhất định sẽ đến lúc đó. em hiểu cho anh.

Tôi la lên:

- Như vậy có nghĩa là phải chấp nhận cảnh già nhân ngãi, non vợ chồng sao?

-Sao lại là nhân ngãi. Em là vợ anh, là vợ anh...

-Vậy sao? Tôi mĩa mai- Hay tôi chỉ là người giữ của cho anh, nuôi con cho anh. Anh giam lỏng tôi với căn nhà, với bầy heo, bầy gà, cắt đứt mọi mối quan hệ của tôi sao? Để làm gì? Vợ chồng mà như thế ư.

Anh không hề lúng túng khi tôi đay nghiến anh. Thậm chí còn cười, tôi không thể nín nhịn được nữa:

-Không, nhất định không được. Một là anh có em. Hai là anh không có em để anh có những cái khác.

Anh cười, cười nhiều hơn rồi bỏ đi.

Chuyện đến đó chắc cũng chưa làm sao. Cho đến một hôm tôi nhận được tin chồng. Anh nhắn tin từ Mỹ về qua một người khác ở Sài Gòn. Anh hỏi thăm tôi và con. Anh biểu sẽ tìm cách để đưa mẹ con tôi sang bên. Nhưng trước hết là con, sau đó mới là tôi, tôi mừng và lo. Phận tôi thì coi như đã xong, tôi đã thay lòng đổi dạ, đã đi với người khác. Nhưng con tôi nhất định không thể chia lìa tình cảm cha con được. Được tin chồng mà tôi khóc.

Thật là ngu khi tôi mang chuyện này ra bàn với anh. Cũng định chỉ bàn tới số phận của đứa con thôi. Không đợi tôi nói hết câu, anh đã vung tay lên. Một má trái tôi rất bóng. Má phải cũng bị một cái tát mạnh không kém. Anh gầm lên:

-Tôi đã nói với cô ngay từ ngày đầu, tuyệt đối không được liên lạc với thằng chồng cô. Tôi hỏi cô, cô lén lút liên lạc với nó từ bao giờ? Hả? Từ bao giờ?... nó xuất hiện ở xứ này tôi có quyền bắt nó bất cứ lúc nào... Con cái, chỉ là cái có. Cô muốn gặp lại nó, có phải không?

Tôi có bao giờ bị đánh như vậy đâu. Có bao giờ bị sỉ nhục như vậy đâu.

Người nữ tù chuyện được đến đây thì hết giờ vào thăm. Người cảnh vệ nhắc khéo. Người đàn ông đứng dậy. Người đàn bà lồm lũi trở lại phòng giam.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Nếu không còn đam mê, hẳn từ lâu ta đã thành thứ người giống như người ta, ngoài những khoái cảm dung tục đâu còn cái góc thiêng liêng của một người.

Ta muốn có ai đó như ta, giống ta làm nguồn cảm xúc cho ta, làm một góc nhỏ lung linh cho ta, để ta có thể sống với phần hồn trong sạch của ta. Liệu có không, có không?, có không... Một chút nhỏ thôi có được không? Mà ta đang hỏi ai thế nhỉ, bây giờ mới hỏi như thế là quá muộn không khi tóc đã ngả màu sương gió, khi da thịt đã đời mồi.

Lại phải nói thêm về tình yêu. Có tình yêu không nhỉ trên đời này. tạo hoá bảo đàn bà phải yếu mềm để đàn ông chinh phục. Người đàn bà sinh ra để người ta chiều chuộng. Còn đàn ông sinh ra để tỏ cái vẻ anh hùng khi bên cạnh người đàn bà. Người đàn bà có thể bị tàn hại một người vì một câu nói ngọt ngào. Còn đàn thì chẳng khác gì anh hùng Đônkihôte đánh vào nhau với cối xay gió trước mặt người đàn bà. Và thế là người đàn bà thì si mê, còn đàn ông giống như con rối. Họ quấn lại với nhau và thế là bảo đó là tình yêu. Ngày ấy họ hôn nhau cuồng nhiệt mà quên mất rằng họ chỉ là người sinh linh bé bỏng của Chúa. Chúa bảo người yêu, nhưng chúa cũng bảo người ta là loài sinh vật, giống như bao loài sinh vật khác, phải biết lo toan bao chuyện để mà sống và thế là nụ hôn càng sau càng nhạt nhoà... Ta thấy quá rõ điều đó mà... Vậy mà ta vẫn mắc vào cái bẫy của chúa. Ban đầu cứ say đắm sau đó là nhạt nhoà. Vì thế mà ta thêm có một nụ hôn say đắm hoài hoài. Muốn thế phải có tình yêu. Mà tình yêu ở đâu, ở đâu...

Người đàn ông vốn là anh chàng nhút nhát, đường công danh sự nghiệp cứ ngó thấy anh ta là lảng xa. Đi học, học giỏi, nhưng lúc nào cũng xếp hạng sau mấy đứa. Vài đứa đó làm lớp trưởng, lớp phó, tổ trưởng rồi, anh ta đành nhận cái chân làm tổ phó chuyện phụ trách dọn dết trong lớp, vệ sinh hầm cầu. Và đời hễ cứ mon men đến sự thành đạt là anh ta lại mắc phải một cái gì đó ngáng trở. Hồi còn là lính, sắp nhận hàm sỹ quan thì mắc phải cô bạn gái cùng đơn vị tất kinh ngang xương. Anh bị quy tội là làm cô mang thai. Bằng chứng ư? Thì hồi đó cô ta làm chị nuôi ở đơn vị. Bếp ăn đặt cạnh một con sông. Có con sông thì có bến sông. Những giờ rảnh rỗi, hai người thường ngồi ở bến sông tâm sự. Chuyện dai dẳng chẳng đâu vào đâu, mà chỉ có ngồi nói chuyện thôi, làm sao cô mang thai được. Người ta không trao hàm sỹ quan cho anh ta. Mấy tháng sau, lại thấy cô ta phơi những mảnh vải sô lên trên đây. thì ra, làm việc vất vả quá, ngày tháng của cô thập thò khi trẻ khi nhanh. Chờ được vậy, má sung vều. Buồn quá anh ta chuyển ngành về một cơ quan dân chính. Phải nói là anh ta làm việc giỏi, làm việc hết trách nhiệm. Ai cũng khen. Cơ quan xếp anh vào lớp cán bộ nguồn, cán bộ kế cận. Tương lai tưởng như mỉm cười với anh ta. Ai dè, anh lại mắc cái bẫy tình ái. Thêm một người đàn bà bám riết lấy anh ta. Thế là anh ta sa ngã. Cô ta buộc anh ta phải ly dị vợ để về ở với cô ta. Một hôm anh ta đang say sưa với người tình trong phòng dành riêng cho đàn bà kia thì vợ anh ta xuất hiện cùng với người bạn và anh bảo vệ cơ quan. Thế là anh ta bị giữ ở phòng bảo vệ hết đêm. Cơ quan phải cử người đến bảo lãnh nhận về. Đường công danh thêm một lần nữa ngoảnh lưng lại với anh. Ví dụ hai việc như thế thôi, để nói rằng anh chỉ là một thứ bung xung, giỏi giang đấy mà cứ lệt đệt không thoát ra được mà tiến bộ.

Đường tình còn tệ hơn. Anh ta mang tiếng là yêu rất sớm, từ tuổi học trò. Có một cô bạn cùng lớp, nhờ một cô bạn khác chuyển cho anh những lá thư viết trên giấy kẻ ngang. Những bức thư dài dằng dặc và mượt mà tình cảm. Anh cũng đáp lại bằng những bức thư dài thượt với những tình cảm thực tha thiết. Hai người cũng đã từng rủ nhau đi chơi đêm, cũng đã từng ngồi trên bờ cỏ giữa cánh đồng mênh mông lúa và cô cũng đã từng kéo tay anh ép vào ngực mình đủ để anh run bắn người lên khi chạm vào cặp vú nóng hổi, săn cứng của cô. Cho đến một hôm, khi anh mở đầu những lá thư mở đầu bằng dòng chữ: bạn thân yêu, thì anh chợt phát hiện ra một

điều, cô ta không chỉ viết thư cho anh mà còn thư cho một anh bạn cùng lớp khác nữa. Hôm đó bộ ba anh ta, anh bạn kia và cô gái học cùng tổ. Anh làm như mệt mỏi, ngã mình xuống chiếc ghế và nhắm mắt. Đôi trẻ kia ngỡ anh đã ngủ, rủ nhau đi. Để cho hai người ra khỏi nhà một lát, anh ta luồn ra sau nhà, thấy hai người kia đang ôm nhau cứng ngắc. Anh ta đằng hắng một tiếng, sau đó vào nhà, lấy sách vở, bỏ về. Ngày hôm sau, bao nhiêu thư từ nhận được từ cô gái anh chuyển trả hết và nhẹ nhàng chôn vùi mỗi tình đầu vào ký ức.

Khi lớn lên, ra làm việc, anh gặp một cô gái khác. Cô ta mến anh thực sự. Nhưng anh ta chẳng gần cô ta được bao nhiêu. Anh ta có một chuyến công tác thực xa. Họ chỉ còn thư từ qua lại cũng với những dòng chữ tha thiết, mạnh mẽ. Khi trở lại gặp nhau, cô ta buồn buồn báo tin, một tuần nữa thôi, cô ta lấy chồng. Cô ta đã quá dạn dĩ trong tình ái, cho anh một cuộc phiêu lưu và chấm dứt mọi cuộc gặp gỡ sau đó. Chắc cô ta trả ơn vì những bức thư nồng nàn nhớ nhung mà anh ta gửi cho cô.

Rồi anh ta cũng lấy được vợ, cũng có con. Cũng là người chuyện rất tình cò. Một hôm anh ta đến thăm một người bạn cùng cơ quan. Em gái của anh bạn có một cô bạn cũng đến đấy. một cô gái thân hình to lớn, mạnh khoẻ và lúc nào cũng cười. Những tiếng cười hồn nhiên kia đã lôi anh vào cuộc. Cô công tác ở một miền rừng. Anh không hề tiếc công đi đến tận nơi. Phải gọi xe đạp ở một làng ven một con sông, sau đó vượt qua một con thác nước cuộn ào ào, lội qua hai cái đèo, mới đến được nơi cô sống và làm việc. Sau đó ít lâu, một đám cưới được tổ chức. Rồi họ sinh với nhau một đứa con. Đứa con tật nguyền ấy sống không được bao nhiêu. Mỗi lần bác sỹ khám bệnh cho đứa con lúc nó còn sống, lại hỏi: anh có công tác trong thành phố không, quan hệ có rộng không? Thế là thành chuyện. Khắp một vùng anh sống, người ta biểu anh là người ăn chơi trác táng, bao nhiêu bệnh tật đổ hết cho con. Tất cả khinh ghét anh. Buồn và lang thang, anh mới gặp vợ chồng người bạn trong xóm kia và kết thành bạn. Không ngờ hạnh phúc gia đình bạn cũng lung lay. Anh muốn làm chiếc cầu nối cho hai người. Nghĩ mà thương cho đứa con nhỏ của hai người...

Sau chuyến tàu đêm nào, mãi đến bây giờ anh mới gặp lại cô trên cái gác tư với lũ bạn xô bồ kia. Sau chuyến tàu đêm ấy anh ta không gặp cô ta nữa. Những lời nói có vẻ thực thà kia của cô ta là anh tự ái.

Không lẽ người đàn bà lại có thể nhìn nhận người đàn ông một cách thô bỉ thế sao? Tính ra cũng gần cả chục năm rồi. cũng là tình cờ anh ta gặp cô, khi cô mắc bệnh thần kinh. Ai dè cô ta cũng ở đó. chào hỏi qua loa cho xong chuyện anh ra về. Cô ta vọt theo, níu anh vào một quán cà phê ven đường. Cô ta kể huyền thuyên về công việc của cô ở một xí nghiệp nào đó, về uy tín của cô, nhưng hỏi cô làm về chuyên môn gì thì cô lấp lửng không nói. Hỏi về chồng con, cô kể say sưa về cuộc ly hôn, coi cuộc ly hôn như một thắng lợi quan trọng trong đời cô. Hỏi về người tình, cô choang luôn: đó là thằng chó đểu, trên đời này không thằng nào đểu hơn. Ngày cô ra đi, cô chỉ có một căn nhà. Căn nhà tuy nhỏ nhưng nó gọn sạch tất cả vốn liếng của cô sau khi thôi chồng. Cô gọi lại cho thằng ấy ở giữ giùm. Nó lại đưa vợ nó lên đây ở, thế mới láo chó. Ở một thời gian, nó bán luôn. Làm sao bán khi giấy tờ còn nằm trong tay cô? Bán tuốt luốt hà. Bán xong nó còn gọi cho một mớ. Cầm đồng tiền trong tay mà ứa gan. Thế nào cô cũng kiếm gập hăn làm cho ra trò một trận. Thế còn tương lai? Cô ta nổ như pháo về ông đại tá ở Đà Lạt mà đám bạn có nhắc tới trong bữa tiệc rượu hồi hôm. Bữa đó cô ta hỏi:

-Lỡ em có chuyện, em kêu anh có đến không.

-Đến, nếu tiện.

-Không có chữ nếu. Coi như anh đã hứa.

Nên mới có cứ điện thoại và cuộc gặp mặt mỗi hồi đêm.

Ngày xưa, khi biết nhau thì kẻ đã có chồng, người đã có vợ. Họ không hề có tình ý với nhau cả. Chẳng thể có tình ý khi anh quen cả chồng, và thân với người tình của cô. Nhưng anh lại thích cái tính phóng khoáng của cô. Đang đi dạy học, bực mình vì nghèo, cô ta bỏ đi buôn, buôn đủ thứ, từ tập giấy ảnh, giấy màu, đến cục pin, chai dầu thơm. Lên tàu hoả, đi xe ô tô, xe đạp, miễn là kiếm được chút lời là cô đi. Cô biểu: sống kiếp người Do Thái vậy mà hay. Sau này, khi không còn gặp cô ta nữa anh vẫn còn nghe về cô. Về chuyện chán chồng, chán người tình, đi gặp một thằng nhóc kém mình tới năm, bảy tuổi.

Chỉ có thể kể mấy việc về cô ta như vậy rồi vân vân, cho nó thể hiện số nhiều. Anh không có được sự phóng túng vốn có của một đàn ông, nên có lúc anh tìm đến cô ta, giống như tìm đến sự bù đắp. Anh làm những việc đúng ra không nên làm, ví dụ như đi kiếm cô

cho người tình của cô. Cô nhờ tìm bạn trai, anh đi. Cô cần một số tiền, hỏi vay không ra vay, mượn không ra mượn, anh có. Mới mua chiếc xe đạp, cô mượn, kẹt tiền, gán nợ luôn cũng không, nói với anh lời xin lỗi, không hẹn anh ngày trả, anh cũng không nhắc. Ngày ấy, có lúc anh ta đã tự giận mình, khi không làm quen với cô ta làm gì? Làm sao không thể quen cô ta được? Lại có lúc anh tự hỏi, hay là mình có yêu? Hoặc ngược lại, cô ta có yêu mình. Nói trộm, cũng có lúc cũng được một cái hôn lên má, cũng có lúc được nằm kề bên với mấy đứa con của cô ta, tên cái giường nòng nặc mùi khai nước đá. Lần nào cũng vậy, cứ cô ta gọi anh đến. Ngày trước còn có có là giúp cô hàn gắn hạnh phúc gia đình. Lúc hai vợ chồng cô căng thẳng hơn thì có có gì đâu, cô cứ gọi là anh cứ đến. Thực khó giải thích.

Chỉ sau lần con tàu hư đêm ấy, hai người xa nhau hẳn. Hơn chục năm đủ để anh chai sạn, khô cằn và tỉnh táo. Những gì mà cô nói hôm đó làm anh sực tỉnh. Anh thì nhiệt tình và thương cho số phận của cô, nhưng hình như cô đang kéo anh vào cuộc, đang coi anh như những người đàn ông bám vào cô bấy lâu nay.

Nhưng lần này cô ta gọi và anh lại đến. Còn xô bồ bằng mấy lần ngày xưa. Còn ghê gớm hơn cả ngày xưa. Dầu sao thì ngày xưa cô vẫn còn là người đàn bà có chồng và còn biết chửi chu lo toan cho gia đình. Dầu bên cạnh chồng còn có người tình, nhưng những đứa con vẫn buộc cô phải sống trong căn nhà sực mùi phân heo và khét lẹt mùi thuốc lá kia. Dầu sao thì ngày xưa vẫn còn có cái gì đó của một người đàn bà biết vâng chịu. Còn hôm nay, những gì mà anh thấy trong căn phòng cô ở, tất cả là một sự tạm bợ. Những gì mà anh thấy giữa cô ta với đám bạn bè, giống như một mớ cua nhốt chung, con nào con ấy cũng dơ càng ra ra, cố tìm cách cấu xé kẻ bên cạnh.

Rồi hai người cũng có phút riêng cho nhau. Cô ta thân nhiên lột đồ trước mặt anh để thay bộ đồ ngủ. Cô xấp lại anh đòi sự nồng nàn. Nhưng trong anh, tất cả nguội lạnh. Anh chẳng thấy thèm khát gì. Ngày xưa, cũng có lúc anh bị thèm khát cô. Cũng có lúc anh cảm giác thấy lửa trong mắt cô. Là hồi đó, còn hôm nay, chẳng hề có cảm giác gì hết. Thậm chí còn thấy ghê ghê khi chợt nhớ ra đêm qua, thằng chồng của cô ta mới... anh giải thích, già rồi một đêm thức trắng, người không ra hồn người nữa, quý không ra quý. Không có

sức đâu để giải quyết chuyện mệt mỏi kia. Nghe anh giải thích, cô hỏi:

-Thế không phải ngày xưa anh muốn em sao?

-Là chuyện ngày xưa. Ngày xưa đến giờ đã cả chục năm rồi. chuyện ấy bây giờ chỉ dành cho tuổi trẻ, mà tuổi trẻ đã qua rồi.

Anh tỉnh rụi. Ngày xưa cô nói anh nghe. Còn bây giờ cả hai cùng nói. Điều ấy làm cho cô ngạc nhiên.

Cô ta:

-Anh lầm rồi anh tưởng em cần chuyện ấy sao. Không, em không có thiếu. Chẳng bao giờ thiếu. Cần ngay bây giờ cũng có luôn. Anh lại càng lầm khi anh tưởng những người đàn ông không làm em thoả mãn. Không có đâu. Họ toàn là những người yêu em như điên. Mà em cũng yêu họ. Rất yêu. Không yêu làm sao sống chung được. Chắc anh không biết em ly dị chồng em trong trường hợp nào phải không. Thì anh biết rồi, thuốc lá, những con heo và những chuyến đi buôn để thoát nghèo. Nhưng cái nghèo không thoát mà còn thêm nợ. Em còn nợ anh một cái xe đạp phải không. Em nói trước, em không trả được cho anh đâu. Nợ quá nhiều, khó đường trả. Vợ chồng như những con quạ đói, xâu xé nhau, rúc lác nhau. Cuối cùng là ra toà chia tay. Đêm cuối cùng chung sống, anh ấy bông em trên tay và khóc như con nít. Anh ấy hôn em từ những ngón chân hôn lên. Nhưng không thể nào chung sống được nữa. Nay mai nhất định em phải nói cho anh ấy biết, em yêu anh ấy vô cùng. Thế mới lạ. Ngày đầu, em không hề có cảm giác yêu đối với anh. Vậy mà khi chia tay, và cho đến bây giờ em mới ngấm cái tình anh ấy dành cho em. Nhưng cũng thực khó hiểu vì lẽ gì mà anh ấy yêu em đến thế. Ngoài nợ, còn một lý do nữa em không thể chung sống vì thân xác em đã bị vấy vớ, dơ bẩn bởi người bạn của ngày ấy rồi. bây giờ em mới thấy mình quá tệ. Không phải là em sám hối đâu. Sám hối mà làm gì. Cái đã qua thì cho qua đi. Em thương anh ấy, chỉ vì ham một cuộc sống khác, mình bị người ta đánh cắp mất vợ. Đừng cười em. Phải, em là kẻ đồng lõa cho sự đánh cắp ấy.

Chia tay với anh xong thì có một cậu nhóc đến với em. Cậu nhóc ấy thực xinh xắn. Xinh xắn gọi theo lối người ta gọi phụ nữ ấy. Môi đỏ như thoa son. Mặt trái xoan, không một khuyết tật. An nói thì nhẹ nhàng. Không bao giờ lớn tiếng và cũng không giờ cười như

những kẻ đàn ông khác. Bề ngoài có thể như thế, nhưng tình yêu thì không bao giờ chê được, nhiệt thành, đam mê. Con người ấy thực lạ. Không giữ cho mình bất cứ cái gì. Không có cái gì hơn. Ngoài hai bộ đồ để thay đổi ra, thêm một chiếc xe đạp, không có cái gì hơn. Đến cả cái giường ngủ cũng còn lại nữa cái vạt. Sau khi em ly hôn, cậu ta theo em vào ở trong một căn tập thể dành cho giáo viên chật như nêm. Mấy tháng trời hai đứa nằm chung cái giường chiếc, cậu ta chỉ biết thủ thỉ tâm tình và cười nhẹ bên lỗ tai em. Cho đến một hôm em hỏi cậu ta "...không phải đàn ông sao?", bấy giờ cậu ta mới giám thể hiện mình là người đàn ông sung mãn. Một hôm cậu ta bàn đến chuyện làm đám cưới, em sợ phát điên, chạy một mạch, trốn mất tiêu. Trời ơi, cưới, có gì đáng sợ hơn cưới. Em hình dung ra phòng tân hôn hôm nào, căn phòng giống như sân khấu cải lương và em đêm hôm đó giống như diễn viên cải lương diễn không hết mình, không thuộc vở. Tất nhiên sau khi thôi chồng, em cũng muốn làm lại, muốn có một người chồng khác. Nhưng sao cứ phải cưới mới là chồng vợ được. Khi cậu ta bàn đến chuyện cưới em em nghiêm khắc biểu:

-Không được. Cậu mà lấy tôi thì đó là nỗi bất hạnh nhất trong đời cậu đó. vì sao ư? Vì tôi đã một đời chồng và cậu không thể hình dung được những phức tạp sau đám cưới. Cậu không thể mang cái giường còn lại nữa vạt kia cho con tôi ngủ được. Cậu cũng không thể chia hai bộ quần áo duy nhất của cậu cho tôi. Sau đám cưới là gia đình, cậu hiểu không? Mà gia đình thì cậu thấy đấy... Bài học gia đình tôi, cậu không thấy sao...

Cậu ta nhịn ăn ba ngày, dỗi hèn như con nít. Người cậu ta ốm rộc đi, chỉ còn thấy hai hàm răng. Nhìn cậu ta mà em phát khóc vì thương. Nhưng thương cũng phải từ bỏ. Em không thể bắt một người con trai còn non tơ như thế ràng buộc vào đời em. Không, không thể quấy phá đời cậu ta, và lại càng không thể khoác lên vai cậu ta một cái gánh quá nặng là em. Em quyết định ra đi một thời gian. Đi cho xa, cho cách biệt khỏi những gì đã có, và đã mất của em. Trước khi đi em nói với cậu ta:

-Tôi đi... phải lấy vợ ngay nghe chưa. Kiếm một cô nào còn trẻ và biết thương mình mà lấy. Không lấy vợ, tôi giận mình suốt đời đó...

em biết sau này cậu ta lấy vợ vì nghe em, chứ không phải vì yêu

đâu. Tội nghiệp hai số phận.

Chịu không nổi cuộc sống xa xôi kia, thêm một lần nữa em bỏ nghề làm giáo viên. Đi buôn nữa. Trước buôn đường ngắn, nay buôn đường dài. Buôn mà không có vốn. Cái đám bạn mà anh gặp tối qua đó cũng là cánh buôn đường dài với em đó. buôn chán, cũng chẳng ăn nhằm gì. Cuối cùng cũng chỉ để cho đường xá ăn hết. Gom lại được chút tiền, mua được căn phòng như anh đến thấy đó. cũng có chỗ để chui ra chui vào. Đón đưa con về cho nó ở chung cho có mẹ có con. Chồng em đã lấy người khác rồi. còn cái anh chàng mà em mới đuổi đi đó, đúng là thợ sửa ống nước thực. Cũng tại cái ống nước nhà em nó nghẹt, em mới gặp anh. Thấy anh ấy xoay trần ra, với tảng lưng, tảng ngực kết thành từng múi một mà em mê. Ít lâu sau anh thành chồng em. Đó mới là người đàn ông em mong có trong đời. Mạnh mẽ, ham muốn liên tục, đáp ứng liên tục và cực kỳ chu đáo với vợ và con. Là con riêng của em đó, chớ còn em bây giờ sợ có con lắm anh ơi. Ngần này tuổi rồi còn gì nữa. Anh cũng là sự gương mẫu của sự phục tùng. Em muốn gì anh làm nấy. những lúc buồn bực em đuổi anh ra khỏi nhà thế là anh đi. Lúc nào em cần em nắm cổ lôi về là về. Anh yêu em đến cuồng si. Anh thấy em có đẹp không. Đẹp quóai gì đâu. Cao không quá một mét năm mươi. Mũi hếch, hai ba đời chồng, mấy người tình. Vậy thì hấn si cái gì ở em chớ. Một hôm em hỏi anh ta một câu như vậy. Anh ta trả lời không đắn đo: chí ít thì cũng là sự dẻo dai trên giường. Nghe thế em tức sôi lên. Thì ra chỉ có vậy thôi ư. Em quyết đuổi anh ta đi, nhất định không chấp nhận người đàn ông chỉ biết có chuyện đó. trước khi đi, hấn xin cho hấn được ở với em ba ngày. Em chịu thêm ba ngày nữa, khủng khiếp, đêm không ra đêm, ngày không ra ngày. Nhưng khổ cho em, đúng anh ta mới là người em cần. Ngu ngu một chút, đẹp trai, lực lưỡng một chút. Còn mong gì hơn. Đó như đêm qua đó, hấn về và hấn đòi. Hấn muốn tìm, thiếu gì, ra đường vẫy một cái. Vào nhà hàng, vào quán bia ôm, sau vài ly, hấn có thể ẵm một cô lên giường, nhưng hấn không muốn, nên hấn về tìm em. Được rồi ra đi, ngoan ngoãn vậy đó...

Người đàn ông:

-Này anh hỏi. Em cứ sống vậy sẽ được cái gì chớ?

-Được thế này...

-Anh không hiểu...

-Đừng giả đò. Ngày xưa em gọi anh là gì nhỉ. A là cậu bé đóng kịch vụng về. Còn bây giờ, là anh đang giả đò. Anh hiểu, nhất định anh phải hiểu. Em chỉ gọi là anh tới. Tức là em còn mạnh...

-Anh đến đây đâu phải là để làm chồng em?

-Một lúc thôi, không được sao, vài chục phút của đời người, không được sao? Đừng nhiều. Nhiều quá, rất có thể hoặc anh ta sẽ đuổi em đi. Hoặc em sẽ đuổi anh đi.

-Thì ra em vẫn hiểu tôi như ngày xưa. Em hiểu sai rồi. Tôi không thể sống bất cứ ai trong số những người đàn ông mà em quen. Sao em cứ nhồi anh vào cùng với họ. Sao cứ nhốt chung anh với cái đám đàn ông bậu sậu của em. Ngày xưa, sau chuyến tàu đêm tôi bỏ không lại thăm em là vì vậy đấy... Tôi muốn em phải thấy tôi là người khác kìa... Ngày xưa tưởng rằng còn cứu vãn được em. Còn bây giờ, em mất hết rồi. em coi đàn ông giống như cái dụng cụ cầm tay, giống như con vật có thể cột dây, có thể xích cổ hoặc sỏ mũi vậy...

Người đàn bà mở to cặp mắt, một lát rồi cười ngất:

-Vậy thì anh khuyên em đi. Em đang cần người khuyên, đang cần người để được mắng mỏ đây. nào bắt đầu đi anh...

Người đàn ông bỗng nổi giận:

-Khuyên em cái gì bây giờ. Khuyên em trở lại dạy học chẳng? Em đã từng nói với anh: không có cái nghề nào nhạt nhẽo hơn. Những đứa trẻ với em như những món nợ. Không phải là em đã từng nói như vậy sao. Em còn nói, cả đời không có lẽ cứ phải chờ đến 20-11 để mà tính những món quà của học trò. Em cũng đã từng ngồi nhắc trên tay từng món quà của những đứa trẻ, để cân nhắc xem đứa nào đáng thương hơn đứa nào qua những món quà đó. Đang làm công nhân, em la lên: không, tôi không thể hầu hạ ai hết. Vậy em tưởng rằng tất cả những người công nhân là những người hầu hạ sao. Bao nhiêu người mong có một công việc mà làm cũng không có. Vậy em chê ông. Chê eo. Em tưởng là em cái gì chó. Đang sống có chồng, có nhà, có vườn, có con, có đủ thứ mà những người bình thường mong có thì em gào lên: sao các người bỏ tù tôi. Em hỏi tôi vì sao biết nhiều chuyện về em ư? Tôi còn biết nhiều hơn em tưởng đó. ngày

em bỏ quê về thành phố để trốn nợ, em không chỉ nợ tôi một chiếc xe đạp, em còn nợ chồng em những nỗi vất vả, nợ các con em những bữa thiếu ăn và những giọt nước mắt thiếu mẹ. Em bỏ về thành phố những tưởng sống được với người tình, nhưng rồi chính người tình lừa bán nhà đi, trả cho số tiền không đúng với cái lẻ. Em biểu ai cũng yêu em. Đúng, họ yêu em, còn em thì không yêu họ, em chỉ yêu mình em thôi. Cậu nhóc nào, em tưởng em bịa ra chuyện đó để em muốn nói với anh là em không giống những người đàn bà khác chớ gì, em không nhỏ nhen, ích kỷ chớ gì. Còn tôi, em tưởng tôi là của ngày xưa sao. Tôi đâu có còn là cái sọt rác để em chút cả đồng tâm sự, cả đồng ghen ghét, cả đồng chán chường nữa.

-Em hiểu, em hiểu, anh đi đi – người đàn bà – nhưng trước khi anh đi cho em nói điều này để anh hiểu em hơn. Anh nói rằng em có chồng, có con, có nhà cửa đàng hoàng phải không? Đúng, với những người đàn bà bình thường thế là đủ, nhưng thế nào là đủ? Em có cần cái sự đủ ấy đâu? Em khác. Em cần tình thì anh ấy đi kiếm tiền. Kiếm tiền bằng mọi cách. Bắt em sinh một lúc hai đứa con, rồi mặc xác em để đi kiếm tiền. Như vậy là khổ hay sướng. Bắt em gò lưng kiếm từng xu trên từng miếng thuốc, trói em vào với cái bàn cuốn thuốc. Nên em phải đi tìm tình. Nhưng cái thằng chó đểu đó nó có tình gì đâu. Có chuyện này anh chưa biết. em đã từng có thai với hắn. Lúc em báo tin cho hắn biết, hắn trở mặt nhìn em. Hoảng hốt. Hắn kêu em đi nạo thai mà không giám đi với em. Hắn để em một mình đau đớn trên bàn bệnh viện. Hắn đâu có biết em phải cắn răng để không thốt lên lời nguyền rủa hắn vào lúc đó. không sai được tiền của chồng, lại chẳng có tình ở người kia, làm sao em sống được ở đó nữa, thì em phải đi. Đúng không có thằng nhóc nào yêu em cả, nhưng không lẽ em không có quyền mong ước sao. Em mong có một người trong như pha lê là tình bạn của em, được không? Em mong có một người như thế, để tình yêu trong em nó cứ đẹp, để em sống. Nhưng em không tránh được thực tế. Em phải lấy chồng. Nhưng liệu có được người chồng mình mình mong có hay không? Đúng, cái anh thợ ống nước này đẹp trai đấy, khoẻ mạnh đấy, có tiền một chút đấy, bây giờ nó nói thương yêu em đấy, nhưng rồi vài năm nữa, liệu anh ta có đuổi em ra khỏi nhà không? Vì anh ta cần thời gian trên giường với em nhiều hơn tất cả. Ngày mai em có thể gọi anh ta về. Nhưng em không đảm bảo ngày một anh ta không đuổi em đi vì quá chán em. Thôi thì, em đuổi anh ta đi trước...

người đàn ông rùng mình vì thấy chuyện của người đàn bà nó trần trụi đến vậy. Anh ta không biết rằng nên thương hay giận cô ta nữa. Anh ta không thể nhận ra đâu là thực, đâu là giả trong câu chuyện mà cô vừa nói.

Người đàn bà bỗng cũng rùng mình vì không hiểu tại sao mình lại có thể nói ra được những điều như thế. Bóc ruốt bóc gan, giống như đang trần truồng giữa một cánh đồng cỏ mênh mông, bốn bề trống hoác.

Im lặng khá lâu, người đàn bà mới tiếp, giọng hiền lành:

-Nói nhưng không phải vậy đâu. Em đang muốn đổi đời đây. em đã nhờ người quen xin cho em trở lại dạy học. Nghĩ cho cùng, chắc chỉ sống với lũ trẻ ngây thơ, mình mới có thể trong sáng lại chẳng.

Người đàn ông thở dài. Người đàn bà tiếp:

-Em sẽ đến một nơi nào đó không ai biết đến quá khứ của em.

Giọng cô ta bỗng rưng rưng:

-Không nhất định em không bỏ cuộc. Nhất định em còn mạnh, em có thể làm lại. Biết đâu dưới đáy hồ sâu kia lại có ngách hầm dẫn em đi sang đường khác, để trên con đường đó em lại tìm thấy chính mình.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Nếu NGƯỜI bảo chỉ xin một nửa bờ vai để tựa nhẹ, thì ta mong ở NGƯỜI không nhiều, một chút thôi, một chút thôi với những nụ hôn đam mê, để chứng minh rằng ta đang sống, đang sống cùng với NGƯỜI ham sống. Sống cho ta với những cái do ta sinh ra từ trong tâm thức.

Người ta cũng có quyền được quên. Cái quyền được quên cũng ngang bằng ới quyền được yêu vậy. Nhưng để quên thườn gkhó hơn quyền được yêu. Bao nhiêu năm rồi ta cho phép ta quên nhiều cái, nhưng có những cái buộc ta quên thì không sao quên được. Chẳng hạn như đêm trăng lạnh giá năm nào. Chẳng hạn như cái hôn vụng về ngày đầu. Chẳng hạn như nỗi buồn, cô đơn khi chỉ còn một mình vô vọng...

Có phải đâu chỉ đàn bà mới biết khóc. Có phải đâu chỉ đàn bà mới không biết đâu là bến bờ cho mình đậu lại.

Có phải đâu chỉ đàn bà mới nhận ra sự hèn hạ, sự dối lừa.

Cho xin người một chút đam mê, người ơi.

Ta thực sự tìm được ở người cái chút đam mê tưởng đã lãng quên mà ở đó giống như thực, giống như mơ, giống như của hôm qua một thời tưởng có, và ta bỗng sợ một ngày nào đó chỉ là một chút mơ hồ. Như sợi tơ giảng mỏng mảnh giữa khoảng không vô tận.

6

Chương Cách một tuần sau, người đàn ông lại tìm đến trại tạm giam. Lần này ông có vẻ thích thú muốn gặp lại người đàn bà ở trong tù. Câu chuyện dở dang bữa trước khiến ông muốn được biết thêm.

Trước khi đi ông có gặp người bạn vong niên. Người bạn nghe ông nhắc đến người đàn bà trong tù thì ngạc nhiên:

-Thiệt sao? Anh vô thăm cô. Lần trước tôi nhờ...

-Lần này cậu không nhờ mà tôi vô có phải không? Tôi thích... có sao không. Tôi không ngờ cậu là một người như vậy. Tôi chưa biết câu chuyện rồi sẽ đi đến đâu, nhưng tôi có cảm giác cậu liên quan đến chuyện cổ phải vào tù...

-Không, không đời nào. Tôi mong ghe cô hạnh phúc, mong có cô suốt đời, nhưng cô đã phản bội tôi. Cô không nghe lời tôi. Cô bỏ tôi đi, chớ tôi đâu có...

-Thôi, cậu khởi thanh minh. Ngày hôm nay, tôi nhất định biết hết sự thực. Ngày xưa cái thời tôi còn đi học, tôi đã từng chứng kiến một ông thầy dám viết một tờ cam đoan từ bỏ gia đình để được thăng tiến. Cậu có biết vì sao? Gia đình ông thầy đó là địa chủ, bị đấu tố trong cải cách ruộng đất. Tôi khinh. Ai cũng có gia đình. Từ chối gia đình, từ chối cha mẹ chỉ vì để có cấp, có chức, hỏi con người đó còn vì ai trong xã hội nữa. Tôi đã nghe được một nửa câu chuyện, nửa sau kia may ra tôi sẽ không bị thất vọng vì cậu. Thôi tôi đi.

Trong sân trại tạm giam, khung cảnh vẫn như vậy, một chiếc bàn mộc đặt dưới gốc cây bàng. Vẫn tiếng cánh cửa phòng giam mở ra, tiếng sắt va đập vào bê tông rầm rầm. Người cảnh vệ vẫn ngồi cách hai người một đoạn. Hai người đã bớt ngỡ ngàng. Người đàn bà đã có thể mỉm cười với người đàn ông và cũng khá tự nhiên khi ngồi xuống chiếc ghế trước mặt ông.

- Có phải ảnh lại nhờ ông đến thăm?

Người đàn bà hỏi và đợi câu trả lời. Người đàn ông đáp:

- Không phải. Tôi đến vì muốn nghe cho hết câu chuyện của cô.

Ông nhìn thẳng vào mặt cô, khuyến khích. Có lẽ trong trại tạm giam cuộc sống không đến nỗi nào, nên không thấy cô ta thay đổi bao nhiêu. Trên gương mặt đã bối hoảng loạn. Ông bỗng nhớ đến gương mặt lúng túng của anh bạn vong niên khi ông báo tin ông sẽ đi thăm người đàn bà trong tù thêm một lần nữa. Nhất là khi biết chuyện người đàn bà đã kể khá nhiều chuyện cho ông nghe. Anh ta tìm cách hỏi xem ông đã xem ông đã nghe được gì. Ông không nói, nhưng dù không nói thì anh ta cũng phải biết rằng ông đã thu lượm khá nhiều chuyện. Ông cũng muốn báo để người đàn bà biết rằng, người đã từng nhờ ông vào thăm cô, cho đến hôm nay vẫn không thể thăm cô được. Anh ta đang dấu diếm khá nhiều điều, và cũng rất ngại, khi nhắc đến cô. Có một điều ông cảm nhận, đó là hình như cậu ta vẫn còn luyến tiếc một cái gì đó ở người đàn bà này. ông nhắc người đàn bà:

-Chuyện sau đó ra sao? Cô kể tiếp đi...

-Ông muốn nghe nữa sao. Chuyện buồn lắm nghe làm chi, thưa ông?

-Nhưng tôi lại muốn nghe. Biết đâu khi kể ra rồi, cô sẽ bớt buồn, bớt oán giận đi.

-Có thể.

Người đàn bà ngồi im lặng thêm một lát như để sắp xếp những câu chuyện trong đầu, rồi mới chậm rãi kể:

-Sau hai cái tát hôm đó đã khiến tôi quyết định tất cả. Tôi coi như đời tôi đã hết. Tôi làm thủ tục giao con cho người đàn bà báo tin chồng, để hợp thức cho con tôi ra đi tìm cha nó ở phương xa lắc nào đó. biết là mạo hiểm, nhưng không thể nào khác được. Nó ở lại với tôi, không chỉ khổ hôm nay, mà còn khổ ngày mai. Nếu gặp được cha nó, nó sẽ có cuộc sống có thể khá hơn. Đàn bà có sự hung hăng khi bảo vệ con, nhưng tạo bản lĩnh cho con thì cũng khó phải không thưa ông? Nhưng khi giao con đi rồi, tôi tưởng như mất hết thầy. Con mình chú đâu phải manh áo, tấm quần mà dễ thay. Nó còn là một phần xác thịt của mình nữa. Anh ta biết chuyện đó càng như cảm giận tôi hơn. Anh không còn là người đàn ông đạo mạo hôm nào nữa. Anh hay về nhà hơn. Nhưng lần nào về cũng say, xỉn. Mỗi lần về là anh hay đay nghiến tôi. Anh gào, anh thét, anh nguyên rủa tôi bất cứ giờ nào. Đầu hôm, nửa đêm, chập tối. Hình như cái mặt

tôi nó gọi cho ảnh sự căm giận nên cứ gặp mặt là ảnh la hét, nguyên rủa. Từ bữa bị hai cái tát, tóirut kinh nghiệm không đôi chối với anh nữa. Mặc ảnh nói sao thì nói, nói đến lúc mệt quá thì ngủ, hoặc già rượu rồi bỏ nhà đi....

Ít lâu sau, ảnh không để tôi ở căn nhà giữa đồng nữa. Nó là thế này. có lúc tôi buồn nản quá, không chịu nổi. Tôi đã bỏ trốn đi Sài Gòn. Khi tôi đi rồi, hình như cũng làm cho anh hối hận. Anh đi tìm tôi, ảnh khóc tội nghiệp lắm. Tôi đâu có chịu về. Anh kéo má tôi cùng các bà chị xuống sài gòn, thuyết phục tôi. Ông tính coi, đàn ông sợ nước mắt một thì đàn bà còn sợ nước mắt gấp mấy lần. Nói cho đúng là không phải sợ, mà bị mũi lòng. Anh khóc thấy thương lắm kìa. Tôi lại theo ảnh về. Anh bán ngôi nhà giữa đồng đi, mua căn nhà khác cách trung tâm thị xã tới hơn chục cây số. Theo như ảnh nói thì ảnh không muốn tôi phải sống lẻ loi, cô đơn giữa đồng hoang như trước nữa. Ở chỗ mới này không hoang vắng như ngôi nhà trước , nhưng cũng không đông đúc như ngoài phố xá.

Bữa đón được tôi về, ảnh làm tiệc to lắm. Có cả heo quay, bánh hỏi. Anh mời hết mọi người trong gia đình tôi những người hàng xóm mới, nhưng vẫn không có người trong cơ quan ảnh. Tôi nghĩ rằng anh vẫn dấu mọi người. Nhưng ông biết đấy, con người chó đâu phải cái kim đâu mà giấu. Sau ngày trở về ít lâu, tôi đòi ảnh phải đưa tôi đến trình diện với cơ quan ảnh. Anh từ chối, cho rằng chưa phải lúc. Kêu tôi ráng chờ cơ quan bố trí công việc cho ảnh xong, ảnh sẽ mang tôi ra công bố trước mọi người. Tôi đành chịu chó biết sao bây giờ. Và ại, sau khi ở Sài Gòn về, tôi muốn đòi mình êm ả hơn. Thấy cách anh đối xử, tôi nghĩ có lẽ mình sẽ được sống êm ả. Nhưng hồi ơi, chỉ một tháng sau chuyện lại đâu vào đó. Lại những đêm dần vật cho đến sáng với những lời như róc thị, róc da. Tôi cần rằng chịu đựng nữa.

Bên cạnh nhà tôi có người đi bôn bán đường dài sang Campuchia. Lâu lâu chị mới về nhà một lần. Một lần về như thế, thấy ảnh vắng nhà chị sang nhà tôi chơi. Chị biểu tôi:

-Lâu lâu, tôi mới về nhà. Mà về lần nào cũng nghe ông hành hạ cô. Làm sao cô chịu đựng hoài vậy. Mình tôi thấy cô có làm gì đâu. Tối ngày ở nhà mà ông cứ ghen hoài. Ghen chị với người ở xa lác xa lơ ấy chó, tội nghiệp...

Chị ấy đã gãi trúng chỗ đau của tôi. Tôi khóc ròng, khóc hoài không dứt. Khóc không nói được ra lời. Cuối cùng tôi hỏi:

-Chị ơi, chị có cách chi giúp em thoát khỏi cuộc sống này không? Em ngán lắm rồi. Nhiều lúc em chỉ muốn chết...

Ngủ gì mà chết. Còn thiếu gì cách sống. Cô kiếm việc cô làm, tự mình lo cho mình, khỏi cậy nhờ, khỏi phụ thuộc ổng nữa xem ổng làm gì mình.

-Không được chị ơi. Lần trước em đã bỏ đi, đã kiếm được việc làm dưới Sài Gòn rồi. Lúc ban đầu đón em về ảnh còn nói nhẹ nhàng, còn chăm sóc em. Sau rồi khi chửi em ảnh đã biểu: lần sau đi thì đi cho khỏi, còn héo hánh về đây anh cắt nhượng luôn.

-Trời đất người đâu ác miệng quá trời vậy. Thì cô cứ thử đi khỏi coi, xem ổng làm gì được cô...

Nói vậy chớ có giám làm vậy không...

-Cắt nhượng chắc là không giám rồi, nhưng khổ hơn là cái chắc. Như thế này đã là khổ chưa hả chị?

Bồng chị ấy hỏi em:

-Tôi hỏi thiệt, cô có muốn thoát khỏi cuộc sống này không?

-Dạ muốn, muốn từ lâu rồi chị. Nhưng em không có cách nào hết hà.

-Tôi có cách. Đi với tôi sang Campuchia buôn bán...

Tôi lại bật khóc. Lấy gì mà buôn bán bây giờ. Xưa hàng ngày ảnh chỉ đưa đủ tiền đi chợ. Nay, ảnh không cho cả đi chợ nữa. Mọi thứ do ảnh mua bán hết. Ngay cả đồ của phụ nữ ảnh cũng mua sắm cho tôi luôn. Anh không để thiếu những thứ cần dùng cho bữa ăn và cho tôi. Nhưng tiền thì không có. Thậm chí mấy năm ở với ảnh tôi quên luôn cả khái niệm Sài Gòn nữa kìa.

Những đồ nữ trang ngày trước tôi có ảnh cắt đầu tôi không tìm thấy. Đồ nữ trang ảnh mua cho tôi ảnh bán sạch. Thiếu gì thì biểu ảnh, ảnh mua về... những con heo tôi nuôi đến kỳ bán, ảnh kêu người. Tiền nuôi heo ảnh gói vào quỹ tiết kiệm mang tên ảnh. Đến cả những con gà cũng không được bán. Muốn thịt ăn mấy con cũng được nhưng bán thì không. Tôi đã kể tất cả những chuyện ấy cho chị

hàng xóm nghe và xin chị thư thư cho vài ngày sẽ trả lời chị sau. Đứng ra thì tôi còn lưỡng lự. Lần trước vì quá giận nên có thể bỏ đi được. Nay chịu đựng đã quen rồi, anh rửa xả mấy thì cũng bấy nhiêu lời nghe cũng đã thành quen. Vả lại, với tôi thì thế, nhưng với gia đình tôi ảnh cũng khá chu đáo không để mẹ tôi và các chị gái phật lòng. Nay bỏ đi tôi có cảm giác hình như mình đang phụ ảnh.

Nhưng đêm ấy, tức là ngay trong ngày chị hàng xóm sang thăm tôi ấy xảy ra cái chuyện mà tôi nhớ đến lúc chết. Chỉ có chết mới có thể quên được chuyện đó thôi.

Chập tối ảnh đã về. Nhìn ảnh dựng cái xe là biết ảnh xin rồi, nhưng không đến nỗi như mọi ngày. Bước chân vô nhà, ảnh nhìn tôi lom lom như nhìn một con vật quái lạ nào đó, như muốn lột trần tôi ra. Không như mọi ngày, ảnh không nói không rằng. Thực tình thà như mọi ngày ảnh mắng chửi có khi còn dễ chịu hơn. Nhưng hôm nay ảnh câm lặng. Không khí xung quanh như cô đặc lại, ngột thở. Căn nhà như muốn phình ra.

Rồi cũng không một lời ảnh bốc tôi lên như bốc một bao rác, ném vật lên giường. Hai mắt ảnh vằn đỏ. Hai bàn tay anh như hai bàn cào, móc quần, móc áo, xé dần từng thứ trên người tôi. Rồi cũng hai bàn tay ấy, anh ta sục sạo vò xé cơ thể tôi. Miệng anh ấy gầm gừ như con thú.

Người phụ nữ rất quen chịu đựng, nhiều khi chịu đựng đến nhẫn nhục. Nhưng nếu bị xúc phạm đến mức thì họ cũng phải biết tự vệ, giống như con thú cùng đường vậy. Và hôm đó tôi đã tự vệ. Ban đầu tôi gào lên thảm thiết, mong có ai đó chạy đến mà giải thoát cho tôi. Nhưng trời đang mưa tầm tã. Những tiếng sấm rền còn lớn hơn những tiếng gào thét của tôi. Tôi dồn hết sức lực vào đôi tay, đôi chân, vào tất cả những nơi còn có thể gồng lên mà gắng gượng được. Có vậy tôi mới biết mình còn mạnh, mới biết rằng bấy lâu nay tự mình xem thường mình, tự mình bó mình vào cuộc sống tù túng, cam chịu. Cuối cùng bằng toàn bộ sức lực của mình, tôi co dòn phóng mạnh, đập văng anh ra, vùng dậy, đập tung cánh cửa, chạy ra ngoài. Trời mưa quá lớn, mưa trắng xóa trời đất, mưa như đổ nước. Tôi cứ để thân xác trần trụi với vài manh vải quần áo rách toạt tả như thế mà chạy trong mưa. Nước mưa, nước mắt đầm đìa trên mặt. Hai mắt thì cay xè. Cả con người tôi sưng ướm. Không dám chạy trên đường vì còn nghĩ đến việc anh sẽ đuổi theo mà bắt về, tôi cứ lần

theo bờ ruộng hướng tới thị xã mà chạy. Đường bờ ruộng chỗ cao, chỗ thấp, tôi vấp té không biết bao nhiêu lần. Cứ té xuống, sinh lây nhuộm đầy mình, lên bờ mưa lại rửa trôi sạch. Cuối cùng, tôi cũng lần về được đến cửa nhà mẹ tôi. Đập cổng một hồi, mới có người ra mở. Chị hai tôi thấy tôi như thế đã thét lên kinh hoàng. Tiếng thét của chị hai tôi làm cả nhà đổ xô ra, xúm lại vực tôi vào nhà. Kiệt sức, tôi ngất xỉu. Tỉnh dậy tôi đã thấy ảnh ngồi ngay cạnh giường tôi. Tôi kinh hoàng, xỉu đi lần nữa. Tỉnh dậy lần sau, tôi lại nhìn thấy anh, khuôn mặt ảnh như mặt quý, như mọc sừng, như có răng nanh, như đầy lông lá, tôi hét lên một lần nữa, miệng lảm nhảm kêu tên anh ta mà nguyên rủa, nguyên rủa đún gnhư những người đàn bà ngoa ngoắt nhất trên đời này thường nguyên rủa. Ba ngày sau tôi mới tỉnh hẳn. Thì ra không hề có ảnh ở bên. Nghe nói, ảnh có đến tìm tôi, nhưng mẹ và các chị tôi nhất định không cho ảnh lại gần tôi. Chắc là khi mê sảng đã nói khá nhiều điều. Tôi quyết định sang Campuchia. Đúng là trên đời này còn có những người tốt. Bà chị người hàng xóm chuẩn bị cho mấy chuyến đi của tôi kha chu đáo. Vượt biên mà ông. Vậy mà, phải mất mười ngày mới qua được cửa khẩu. Má em cho em được hai chỉ vàng làm vốn. May mà có bà chị hàng xóm tính toán dùm, nếu không sẽ không còn còn lấy một đồng xu các bạc mà sống. Sợ nhất là những ngày sống ở Soài Riêng. Lúc đó Campuchia mới tạm yên, nhưng những người thù ghét người Việt vẫn còn. Lâu lại có một vụ giết người, khiến tôi hoang mang. Trốn trong nhà chị hàng xóm quen, tôi không dám bước ra ngoài lấy một bước. Chắc ông không thể nghĩ rằng sang đó không phải ví mục đích kiếm sống, mà chỉ mong có thời cơ chôn sang Thái Lan, rồi tìm đường đi nữa, để có thể qua Mỹ tìm chồng. Trong tay tôi có tấm giấy ghi địa chỉ của chồng.

Không ngờ thời cơ đến quá nhanh. Có một toán người tập hợp lại mua tàu ra hải phận quốc tế. Con tàu xuất phát từ cảng cô công. Nhưng thực không may, con tàu vừa xuất phát thì có lệnh khám tàu. Súng nổ râm ran. Con tàu bị vây chặt. Tôi liều mình phóng xuống một chiếc ghe. Nhưng, chiếc ghe đậu quá xa, tôi rớt xuống biển. Tôi được vớt lên một chiếc ghe của bộ đội Việt Nam. người ta làm hô hấp nhân tạo cứu tôi sống lại vẫn đưa tôi về trại tập trung. Ở đó tôi khai có một mình đi buôn, lên tàu bán hàng chớ không phải chôn vượt biên như những người khác. Thấy tôi có một mình, không có cái gì trên người và không một ai thân thích, họ thả tôi ra.

Trời đất ơi, thà họ đừng thả tôi, trong trại còn có cơm ăn, đàng này, ra rồi, hai bàn tay trắng, rồi sẽ sống ra sao. Khổ lắm ông ơi.

Lại hết giờ thăm nuôi. Anh cảnh vệ lại đưa người đàn bà vào phòng giam. Người đàn ông ra về, lòng nặng trĩu buồn.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Nhưng Không có sự đam mê của người thì sao?

Ta sẽ đam mê một mình. Ta cứ mê ta. Một mình thôi, để chặn gí phần ai, và cũng chẳng ai làm phần mình. Có vậy thì ta mới sống. Hãy cứ tin ở ta cái đã.

03-1-2001

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Nghe chuyện người ta đã khóc. Khóc vì một nỗi bất hạnh. Người đàn bà cô đơn, yêu cho để chết một người không bản lĩnh.

Giống như ta, đã một thời như thế. Người đàn ông ấy chỉ dám yêu mình không dám làm gì, chẳng dám vượt qua một chút trở ngại của cuộc đời. Họ sống hạnh phúc bên vợ và yêu hạnh phúc một người đàn bà khác. Họ lãng mạn và yếu hèn. Người đàn ông ấy hiền lành và không xứng đáng với một nửa trái tim ta.

Bất chợt từ cõi lòng ta một nỗi chán chường đến kinh khủng, ta muốn từ bỏ hết thầy mọi người. Đừng ai yêu ta. Lũ đàn ông rồi sẽ phản bội. Ta thích một mình.

Vậy mà từ trong tận cùng của trái tim, ta cứ nhớ mãi chàng. Có những đêm về sáng, thao thức với đêm rất dài, hoặc những đêm trắng rằm lộng lẫy lòng bồn chồn nhớ những đêm trăng xưa.

Ta đã đơn độc, lặn lội tìm cho mình một cuộc sống với chút đam mê và làm việc thật nhiều để dễ lãng quên.

Ta yêu một mình như thế suốt bao năm trời. Bao năm dài trong mộng ảo. Yêu để tồn tại. Yêu để thấy mình bé nhỏ mãi và yêu để đừng bao giờ già nua trong những gì ta tạo ra cho ta.

Đàn ông chỉ là cái bóng mờ. Họ nắm tay quay vòng tròn, những khuôn mặt lúc rõ lúc nhoè, khi đẹp khi xấu, lúc đứng đắn, lúc cợt nhả. Ai cũng đáng khinh. Đàn ông có hai mặt: một rất anh hùng, một rất hèn hạ, không loại trừ ai. Làm sao tìm được cho mình một

chỗ dựa.

Ta vì thế đã can đảm sống đời, không hèn mọn. Ta đã vì thế một mình học cách sống bản lĩnh hơn cả nam nhi. Có lúc ôm mặt khóc vì trong cuộc sống gặp nhiều trắc trở. Bàn bè nhỏ nhen hẹp hòi, anh chị trong dòng họ không htuơng yêu. Đứng trước đầu sóng ngọn gió, như một cọng cỏ yếu mềm mong manh.

Ta có một mẹ già xiêu xiêu ngả bóng, ta có đàn con dại chưa nên người và ta có một trái tim đơn độc.

Ta có một mẹ già ruột thịt không nhìn, điều này đã làm ta tan nát trái tim ta. Nếu ta hay cười là ta đang che dấu một trái tim đang khóc. Một mình ta với hai bàn tay yếu đuối thì chỉ đủ làm nên một cuộc sống nghèo nên giấc mơ một đời người mãi mãi không thực hiện nổi. Nếu có lần nào đó ta bỗng dưng không còn nòng nân nữa thì người đừng oán hận. Ta chỉ là giấc mơ thôi, ta sống như giấc mộng và ta chết bất cứ lúc nào, kể cả lúc mình đang sống.

Khi các con ta lớn lên ta không còn gì cho mình ta sẽ biến đi.

Cuộc đời phù du này, ta không có chút gì ngoài một trái tim nhạy cảm.

Chàng đã rất yếu hèn thì ta không còn ai để nương thân. Ta sẽ phiêu bạt một đời, ta sẽ sống lạng lã và chết trong lạng lã.

Ngoài trời trăng rất sáng, những đêm trăng sáng rất nao lòng. Nếu chàng từ nơi xa xôi đọc đầy những dòng chữ này có lẽ chàng cũng nhớ ta. Nhưng có được gì đâu ngoài những lời thăm hỏi và ta nhớ như in giọng chàng qua phone buồn buồn làm ta khóc.

Thôi chàng đừng nói nữa. Chàng nói yêu ta một lần là giết ta cả một đời về sau. Vĩnh biệt người xưa.

Quanh nhà ta là đồng ruộng, ánh trăng lướt thướt, huyền hoặc, mơ hồ. Ta ngồi một mình bên thềm, đêm lạnh, gió buốt, ruộng đồng mờ ảo hơi sương. Kỷ niệm cũng trở nên mơ hồ, nửa dịu ngọt, nửa đắng cay.

Thôi vĩnh biệt chút tình xưa.

03-1-2001

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Lại khuya rồi.

Ta nhớ có người khuyên ta đừng có thức khuya quá. Thức thế hại sức khoẻ và có thể chết sớm. Nghe cũng có lý đấy. Nhưng không muốn đi nghỉ chút nào. Ta cứ muốn thức để trò chuyện với chính ta.

Ta không thể nằm được khi một ngày đã trôi qua vô vị.

Bữa đó cũng sáng trăng. Và ngay lúc này cũng đã sáng trăng. Trăng mọc muộn và sáng muộn. Có ai đâu còn thức đến giờ này để mà ngắm trăng. Hoa có điên. nên ta cũng xếp ta vào loại điên điên. Nhưng nếu đời không có những thằng điên như ta thì sẽ ra sao.

Ta thương thằng bạn của ta quá. Nó sống như thế mà cuối đời chỉ để cho người đến khóc và thương. Trần mình ra mà sống để cuối cùng chẳng được cái gì. Đến cả những bài thơ nó viết cũng phải chờ chết mới lên khuôn in bằng tiền của gia đình đóng góp in xong tặng không dám tặng, cho chẳng dám cho, bán chẳng ai mua... chán thực. Cái kiếp phù du, vật vờ, mệt mỏi làm vậy.

Ta thì saonhỉ?

Nàng nằm cạnh hắn và trở về thiên nhiên, không cần che đậy. Hai nàng vươn cao khỏi đầu, mái tóc xoã xuống bên gối. Khuôn ngực nàng dênh lên thoe mỗi nhịp thở. Dấu vết khuôn ngực tròn, căng của thời con gái còn nguyên đó. hai bầu vú đầy sần chắc. Hắn áp môi vào đấy, nơi đầu lưỡi tan ra một cảm giác êm dịu, và có lửa đốt bùng lên thèm khát trong hắn.

Ngày đầu, chẳng có sự chuẩn bị gì. Nàng đến trong một đêm mưa. Sau chiếc xe đạp lĩnh kính những tíu xách, và cậu con trai mới vài tuổi. Hắn ngạc nhiên. Nàng bảo nàng không thể sống với chồng được nữa, nàng phải ra đi và nàng muốn sống có hắn. Mà hắn thì không nhà, không cửa, không chốn dung thân. Trong khi đó, nàng đang có chồng, một người chồng thế nào thì hắn không hỏi, chỉ biết nàng đang bất hạnh cần hắn. Hắn cũng chỉ mới nghe nàng đang sống với một thằng đàn ông vô dụng. Ngoài việc ở cơ quan, chỉ còn biết rủ bạn bè vào những cuộc nhậu cóc ổi. Trong bữa ăn hằng ngày, đưa con riêng của cô giống như người thừa. Có nghĩa là chỉ cần biết nàng đang bất hạnh, đang cần sự chở che. Hắn đưa nàng về ở cái nhà mà khi đang tìm việc hắn đã ở, lam lũ với việc làm cỏ rau muống để đổi lấy hai bữa ăn. Hắn không cho bà chủ nhà biết

chuyện của nàng, chỉ gọi là để nhờ nàng ở đó. lẽ ra không thể sớm như vậy. Mới gặp nhau chừng vài tháng. Cũng đã đôi lần đưa nhau đến những nơi vắng vẻ và hôn nhau những cái hôn của hai kẻ ngoại tình. Nhưng để có tương lai ra sao, chưa ai nói với ai. Vậy mà, bỗng nhiên nàng ùa tới và tin tưởng ở hắn, xem hắn như một con đường thoát, xem hắn như cứu cánh đời nàng. Lại có thêm một bộ ván của nhà bà chủ, để không, đã lâu không có ai nằm. Đã thế, bà chủ òn ném cho một chiếc mùng rách như tổ đĩa. Đưa con được xếp vào nằm giữa mùng để phòng muỗi chích, còn hắn và nàng nằm nép vào nhau, ở một góc nhỏ bên kia. Hắn ghé vào tai nàng:

- Đêm nay, mình làm vợ chồng nghe.

Một tiếng dạ như gió thoảng. Tiếng dạ ấy nghẹn lại, bị chìm đi trong cái hôn dài tưởng như không thể dứt. Đã có một lần hai người hôn nhau như thế trong rừng cao su. Nhưng cái hôn ấy không như cái hôn này, nó thôi thúc, nó khao khát, mong muốn hơn nhiều. Đời người ta mà có những cái hôn lúc nào cũng thế thì tình yêu nào có bao giờ phai. Nàng nép vào người hắn. Nhịp đập của hai con tim đang tìm nhau như rối loạn. Bàn tay nàng, lúc nhẹ nhàng, lúc gấp gáp, hồi thúc. Bàn tay nàng như có phép màu, miết xuống, miết xuống, từng nhịp, kéo hắn vào chốn đam mê. Cơ thể hắn oằn lên. Đôi tay mềm của nàng niếu kéo. Hắn tìm thấy ngực nàng. Bàn tay hắn áp đầy một bầu vú, với đầu vú đã cương lên. Hắn áp mặt vào ấy. Hắn hôn vào ấy khiến nàng uốn cong người lên, miêngn bật ra những tiếng rên khe khẽ. Bàn tay hắn vuốt xuống, vuốt xuống để tìm đến phần cơ thể nàng đón chờ. Bàn tay nhẹ nhàng, bàn tay mon man, những ngón tay lập thành từng nhịp, từng nhịp gọi mời. Nàng đang chờ hắn. Tất cả như phồng lên, như mở ra, chờ đợi sự lấp đầy. Ngực nàng căng cứng. Đôi chân nàng mở ra, nòng nà. Những tiếng rên khẽ. Vòng tay quấn chặt. Nửa phần cơ thể nàng dâng lên. Hắn vào nàng lúc nhẹ nhàng, lúc mạnh mẽ, dồn dập, náo nức...

Dẫu sao hắn cũng còn tính người. Hắn không muốn nàng bị xúc phạm. Hắn muốn đó là một cuộc ái ân trọn vẹn. Và nó đã diễn ra đúng như thế. Nàng tự nguyện đón nhận. Hắn đặt vào nàng rất nhẹ nhàng cho nàng đủ cảm nhận, sau đó khi nàng đam mê hắn mới đam mê cùng nàng. Cho đến khi một phần cơ thể hắn tan vào người nàng và nàng như bùng nổ, đón trọn vẹn tất cả những gì mà hắn ào ạt tuôn trào.

Thế đấy, sao cái gì lần đầu cũng nồng say. Giá như cả một đời đời lứa cứ nồng say như thế thì tội biết mấy. Làm gì có đàn bà lãnh cảm và đàn ông tham lam.

Không như thế được, vì đời không chỉ có chuyện ấy, mà còn có cả những chuyện khác nữa. Chuyện ấy chỉ diễn ra trong vài chục phút của một ngày, thậm chí vài chục phút của vài ngày. Còn vào chục giờ của một ngày, vài trăm giờ của một tháng, con người phải lo toan bao nhiêu chuyện, mà toàn là những chuyện không hề gắn với đam mê tình ái. Và người ta chọn vài chục giờ, vài trăm giờ kia mà quên đi vài chục phút xác thịt trao nhau. Thậm chí xác thịt trao nhau sau này chỉ là việc phải làm để chứng minh họ là đàn ông và đàn bà sống gần nhau mà thôi. Hì hục như đánh vật. Suốt cuộc không có lấy một cái hôn. Suốt cuộc chỉ có những tiếng thở mà không tìm ra được một tiếng rên. Đầy đủ hết nhưng không còn biết đến cái hôn là gì. Cái hôn là phần lí trí của con người. Còn phần kia muốn đạt đến độ nồng nàn, thì phải say mê. Khi không say mê thì đàn ông sợ phải lên giường, đàn bà thì cảm lạnh trong cuộc giao hoan.

Hắn đã có một đêm say mê và một lần dừng cảm để dang tay đón người làm hắn mê say. Chờng nàng sẵn đuôi, nhưng cuối cùng chỉ đòi lại cái nhẫn hồi cưới. Còn nàng bây giờ thường bảo: khi tôi đến với anh, anh nghèo và khổ lắm. Đi làm còn mặc quần vá mỏng kia. Hắn phải mang ơn nàng vì hình như nàng mới là người cứu vớt hắn... và bây giờ hắn thành kẻ hèn nhát mỗi khi đêm xuống, không dám ngủ sớm, không dám lại gần, vì rất sợ phải nói dối... Thực tế.

Ta kể chuyện ấy cho ai nghe nhỉ. Đêm ấy trăng sáng. Nhìn trăng ta bỗng nhớ ai. Ta nhắc phone. Nhưng không có người ta cần gặp.

- Anh có thích em không?

- Gần em, anh có thích không?

Thích, nhất định là thích rồi. nhưng người có nhớ ta đã nói gì không?

- Không chỉ một lần nghe em.

Hôm nay thích tất cả. Nhưng đừng để vài chục giờ của một ngày, vài trăm giờ của một tháng cho những đam mê khác mà ta cùng đam mê. Chỉ khác, đam mê này thì ra hình hài của riêng ta,

còn đang mê kia tạc dáng hình của người. Trong hình hài ta hôm nay có người, trong dáng hình người liệu có ta không? Nếu có, thì đó, chúng ta có đam mê chung, giống như vài chục phút tràn ngập vào nhau.

03-01-2001

Một hôm, khi ông chồng đi vắng thì có một người bạn của ông chồng đến thăm. Cũng giống như ông chồng, anh bạn này cũng là một tay làm ăn khét tiếng ở xứ này. nhưng công việc của ông không phải đi lại nhiều mà làm ngay tại nhà. Ngày xưa khi xe đạp còn là một phương tiện thịnh hành, ông ta mở một tiệm chuyên môn hàn khung xe bằng ống nước, ráp cho khách hàng toàn những phụ kiện đắt tiền. Đùng là cái thời bỏ công làm lãi. Ông chủ lúc bấy giờ không khác gì thợ. Cũng áo quần lấm lem dầu nhớt. Bàn tay cũng cộm lên những chai cùn chai. Ngày ấy, ông thuộc từng cỡ chìa khoá và thuộc luôn cả quá trình lắp ráp những chiếc xe đạp. Sau này, khi những nhà máy xe đạp mọc lên, rồi xe đạp các loại của nước Ngoài tràn ngập vào Việt Nam, nghề ráp xe của ông lỗi thời, ông chuyển sang làm đại lý cho các nhà máy và các hãng buôn xe đạp từ Bắc vào Nam. Phải nói là ông nhạy bén. Xe mi – ni, xe tay ngang, xe tay cuộc, xe Trung Quốc, xe năm tầng líp, khách hàng cần loại nào ông đáp ứng đủ loại đó. Ông ta cũng là người làm tiếp thị nhanh nhất xứ này. Ao thun có hình ông, có tên tiệm ông. Ông cho quảng cáo trên truyền hình. Ông tài trợ cho cuộc thi leo núi, cho các cuộc đua xe đạp, mặc dù ông chẳng biết gì về những môn thể thao đó. Không nhiều, cứ người ta tài trợ mười, ông góp phần vào đó chừng mấy phần trăm. Truyền hình cũng phải cho chạy tên tiệm ông cả tháng trời, mỗi khi có thông báo có môn thi và những người tài trợ. Rồi xe đạp lạc hậu, kinh tế thị trường phát triển mạnh, ông là người đầu tiên ở xứ này mở sa-lon mô tô. Cũng đủ mọi hãng từ Honda, đến Suzuki, rồi xe Đại Hàn, xe Đài Bắc, xe Trung Quốc... Hễ thò ra loại xe nào là ông làm đại lý xe đó, gần như độc quyền. Nên chẳng mấy chốc ông thành một ông chủ lớn. Ban đầu chỉ mượn đầu heo nấu cháo, sau tích được vốn rồi ông mua đứt bán đoạn và thành ông chủ...

Mà đã là ông chủ rồi thì sướng lắm. Chỉ mệ có cái miệng. Lâu lâu cái đầu phải tính toán một chút. Còn mọi chuyện đã có người làm. Lên hàng, nhập hàng, bán hàng, ráp xe... tất cả đã có những khâu hoạt động đúng dây chuyền. Còn ông chủ dạo qua, dạo lại. Kiểm tra chỗ này, nhắc nhở chỗ kia, sau đó mặc những người thợ,

ông đi uống cà phê hoặc đi kiếm những ông chủ khác bày cuộc nhậu, bày cuộc chơi.

Dạo qua dạo lại mãi quanh những tiệm, cũng vẫn chân, vậy là ông bchủ bắt đầu những chuyến đi dạo khác, cho ra dáng một ông chủ . Thời may, đúng lúc cái môn thể thao te-nít hình thành. Giới thượng lưu trong tỉnh bắt đầu có sân chơi. Cây vợt vài triệu, hộp banh vài trăm ngàn. Những công thức tàng tàng nếu không có người bao chắc chẳng giám ra sân.

Chiều đến trên những chiếc xe lán o, những vận động viên môn chơi quý tộc buo97n về những sân tê-nít. Đàn ông thì áo thun trắng, quần soọc trắng, đàn bà cũng áo thun trắng, nhưng váy trắng ngắn. Cuộc chơi có khi kéo dài từ chiều đến nửa đêm. Cũng có những người đến sân te-nít vì lo cho sức khoẻ, vì ham thích môn chơi, nhưng cũng không thiếu những người ra sân chỉ để nô dõn, để phô khoe thân thể và đặc biệt là thể hiện sự chịu chơi của những người có tiền rủng rinh trong túi vào cuối cuộc chơi, bên những bàn giải khát mà một chai, mỗi lon tính bằng lúa gạo nghe cũng xót ruột.

Làm gì có nhiều thời gian để mô tả những trận thư hùng trên sânbanh. Cũng chẳng có nhiều thời gian để kể chuyệnông chủ sa-lon xe mô tô làm sao có thể trở thành một trong những cây vợt sáng giá của xứ này ở tuổi hơn bốn mươi một chút.

Hãy quay về chuyện ông ta đến thăm nàng hàng xóm xinh đẹp kia. Trước hết là phải có cái có. Có là ở ông chồng. Hai người học chung một trường một lớp. Thân nhau như anh em. Một món ăn sáng cũng chia nhau. Một cục gôm cắt đôi mỗi đứa một nửa. Ngày giải phóng, một thằng nép kín trong nhà lo có người đến bắt, mặc dù không biết họ bắt vì cái gì. Còn thằng kia chạy ra đường, cầm cò chạy nhông nhông. Thằng nép trong nhà sau này vất vả trong đường làm ăn. Nhất là khi thực hiện chính sách cải tạo, hiệu buôn nhà anh ta buộc phải vào hợp tác xã. Còn thằng chạy ra đường, có chút học vấn trở thành thanh niên tích cực, cò đến tay liền liền, công danh cũng đến liền liền. Có một dạo thằng nép trong nhà mặc cảmko dám tìm đến bạn. Nhưng từ khi ăn nên làm ra, bỗng nhiên anh ta có nhu cầu kiếm gặp bạn cũ. Có lúc anh ta còn tưởng tượng hai người giống như Lưu Bình, Dương Lễ xưa nữa kia. Chỉ khác là không có chuyện mang vợ đi nuôi bạn, không có lưng com nguội với quả cà thâm. Nhưng nhất định ự thân nhau thì không thể kém.

Vả lại cách đây chừng mấy chục năm người ta còn xem ai là người của Nha Nước, ai là dân, để xét mà trọng vọng. Chớ còn bây giờ người Nhà Nước, hay là dân miễn giàu là có sang trọng. Theo ông nghĩ là như vậy. Vậy nên ông chủ sa-lon xe mô tô tìm đến thăm ông cán bộ thương mại, vào đúng lúc ông này đang trong chuyến dịch vụ xa nhà. Nghe giới thiệu là bạn chồng, bà chủ nhà bước ra đón đả chào.

Nàng xuất hiện trong một bộ đồ mặc trong nhà khá mỏng. Lốp đồ lót sẫm màu nửa ẩn nửa hiện, khiến thân hình nàng càng thêm hấp dẫn. Ông chủ sa-lon sững người nhìn nàng. Ông ta bỗng có sự so sánh. Thì ra ngày ấy thằng bạn mình nó chạy ra đường mà lại may. May nhất là hẳn đã gặp người đàn bà đẹp đến tuyệt vời này. còn ông khi còn làm ông thợ ráp xe đạp, ông không quyền chọn. Thấy cô thợ sơn hay hay, ông sáp lại. Chỉ vài tháng sau đám cưới được tổ chức. Thế là ông có được một bà vợ cùng tuổi, suốt ngày siêng năng với công việc ở sa-lon, tính tiền nhanh hơn cả máy tính, nhưng lại chậm chạp trong chuyện gối chăn. Hay nói cho thực chính xác là chẳng mấy khi chờ đợi được những lúc đêm về. khi chiếc ti vi bắt đầu hát thì cô trong bắt đầu ngủ. Giấc ngủ say nồng nếu có đại bác nổ bên ta chắc cũng không nhúc nhích. Cũng tội nghiệp vất vả nguyên ngày, lúc nào cũng có vẻ thiếu ngủ. Thì ra ngày ấy, nhút nhát một chút thôi mà thua bạn đủ đường. Nếu làm ăn thất bát, chắc ông chưa dám tìm đến bạn đâu. Nay đã ká giả chút ít, thấy thua bạn không bao xa, ông mới tìm đến bạn. Nhưng đến rồi mới thấy mình thua thêm một lần nữa.

Nàng bước ra và mời ông chủ sa-lon ngồi xuống chiếc ghế nệm. Sau khi nói đôi lời giới thiệu về thân thế mình, hai người bắt đầu lựa chuyện. Ông chủ sa-lon không ngờ nàng cũng đang làm một phép so sánh nhỏ. Thì ra họ cũng khéo lựa bạn mà chơi. Ông chủ sa-lon không thua gì chồng nàng ở thân hình nở nang khoẻ mạnh. Gương mặt rất đàn ông với những đường nét rõ ràng trên cặp mắt to sáng, trên miệng rộng và trên sống mũi thẳng. Nhất là ở cặp mắt với cái nhìn bạo dạn, móc mói khiêu khích khiến cho nàng, nếu là con gái chắc sẽ bị hút vào cái nhìn đó để rồi có thể xin chết vì nó.

Câu chuyện của hai người bỗng trở nên tự nhiên xung quanh chuyện làm ăn. Những người có tiền nói chuyện với nhau dễ thực. Nguyên chuyện thu nhập cũng đã có thể kéo dài cả giờ, nàng thay

mặt chồng mời ông chủ sa-lon ở lại dùng bữa cơm chiều. Ông chủ sa-lon khách sáo từ chối, hen để khi nào có chồng nàng ở nhà sẽ dùng bữa với cả hai vợ chồng như thế có tình lý hơn.

Ông chủ sa-lon ra về. Nhưng ông không thể nào dứt ra khỏi tâm trí hình ảnh của nàng. Cái đẹp của người thiếu phụ kia khiến ông ta cứ tương tư hoài. Mấy ngày sau lấy có tìm bạn, và ông ta lại tới. Và những lần sau thời gian ở lại thêm lâu hơn. Bây giờ chuyện tiền bạc, buôn bán cũng bớt dần đi và thay vào đó là những chuyện về những thú vui. Ông chủ sa-lon dần dần hiểu ý tứ của nàng. Thì ra nàng đang bứt rứt khó chịu vì giống như đang bị cấm cung. Nàng khen chồng hết lời, nhưng trong câu chuyện vẫn cứ lộ ra ý nàng rằng có chồng mà cũng như không có chồng. Giương mắt nhắm mắt mà làm gì. Trong chuyện cứ phảng phất sự ảm ức, chẳng bao giờ vợ chồng được sống với nhau trong một khu danh lam thắng cảnh nào đó.. hễ cứ mỗi lần ngó ý với chồng là anh ta át đi: công việc quá trời ra đó, có ai làm dùm đâu mà đòi đi chơi. Nếu nàng có nói quá lên một chút thì chồng nàng giận rồi bỏ đi. Có một hôm nàng thốt lên trước mặt ông chủ sa-lon: chẳng hiểu nàng có chồng hay không nữa. Chỉ riêng chuyện gần nửa đêm nàng mới đi ngủ, không một miếng vải che, và bàn tay từ vuốt thân thể mình là nàng chưa kể với cùng ông. Nhưng nàng cũng không biết rằng ông chủ sa-lon mô tô ngồi nghe nàng nói, nhưng tiếng cứ lọt đi đâu. Người ta khi trên cơ thể cái này còn hoạt động mạnh thì những cái khác kém đi sự tinh nhạy. Khi hai mắt ông suốt cuộc nói chuyện cứ ngắm nhìn nàng thì hai tai bớt thính, cái miệng bớt nói. Với ông trước mặt là hiện thân của cái đẹp, đẹp đến hóp hờn thì những chuyện bà đang tâm sự kia nó trụ ra ngoài tai hết. Một hôm ông rủ nàng đi chơi te-nít. Không gì tốt hơn chơi te-nít, ông đã biểu nàng như vậy. Nó làm cơ thể khoẻ ra này, nó làm bớt đi sự xơ cứng trong cơ thể này, nó rèn luyện sự tinh nhạy này, nó chống được sự béo phì khi tuổi lớn dần này... Nàng nghe mà phát mê. Ngày hôm sau, ông mang đến cho nàng một bộ đồ của vận động viên thứ thiệt. Váy trắng ngắn, áo thun trắng, dây vợt vào loại xịn nhất và một hộp banh da cũng vào loại đắt tiền, tất cả đều nhập của nước ngoài không Italia cũng của France.

Khi nàng chạy xe cùng ông ra đến sân tập thì được đón tiếp bằng những tiếng trầm trồ xuýt xoa khen ngợi không dấu diếm. Nàng thì mỉm cười khiêm tốn nhưng cũng không dấu vẻ tự hào, còn ông chủ sa-lon mô tô thì nhìn mọi người như muốn nói: thấy chưa, tôi là như

vậy đây...

Không ngờ nàng có năng khiếu trong môn chơi này. chỉ trong một thời gian ngắn, những đòn vọt trái của nàng khiến nhiều người giật mình. Ep phê đu để trong sân, banh xoáy, khiến đối phương đụng vọt là bung ra ngoài. Những đòn vọt phải cũng không kém, trái banh đủ mạnh để chạm mí cuối sân, khiến đối phương chạy cuồng giò.

Ông sa-lon tự cho mình cái quyền đánh cặp với nàng trong những trận đôi nam nữ. Nhìn hai người trên sân, ai không biết cứ ngỡ họ là vợ chồng. Một đôi xứng đáng một đôi. Ông thì nhanh nhẹn, chắc khỏe, nàng thì thanh thoát dẻo dai. Người lên, người xuống nhịp nhàng. Có những người không muốn ra sân, mà muốn ngồi ngoài để xem cặp đánh đôi đẹp để kia phô diễn. Hay nói cho đúng hơn là xem nàng phô diễn những đường nét trên cơ thể không phải người đàn bà nào ở lứa tuổi đó cũng có được.

Chuyện không bắt đầu từ những trận đánh te-nít, mà bắt đầu từ một lần té ngã của nàng. Trái banh treo lơ lửng. Nàng vọt tay, vung vọt. Chân nàng nhón lên, bất ngờ ngay lúc đó ông, ông sa-lon cũng lao tới tính đỡ trái banh dùm nàng. Chân nàng vấp phải chân ông, khiến nàng té sững xoài. Ông ném vọt, chạy tới đỡ nàng dậy. Nếu chỉ đỡ nàng dậy thôi, thì đâu có chuyện gì. Mà khổ nỗi, ngay lúc đó mùi da thịt đàn bà làm ông ngây ngất. Chưa bao giờ như thế. Ở nhà ngoài mùi dầu nhớt, ông còn biết thêm mùi mỹ phẩm của vợ. Sáng ra là bà ấy trang điểm. Sơn, phấn và nước hoa, mùi gì cũng nặng hơn bình thường. Đã có một lần ông góp ý thì bà biểu: ông thì biết gì về sở thích của đàn bà. Thế là từ đó đến nay, ông không góp ý gì thêm nữa. Mùi da thịt đàn bà hình như chưa bao giờ ông biết đến, nên nó mới làm cho ông ngỡ ngàng.

Ông đưa nàng lại ghế ngồi xoắn xuýt lo sức đầu nóng cho nàng. Bàn tay ông tiếp xúc với da thịt nàng, khiến ông mỗi lúc một luống cuống. Hình như nàng cũng nhận ra điều đó nhưng bình tĩnh nhìn ông, bình tĩnh tiếp nhận sự chăm sóc của ông và tự kiểm tra cảm giác của mình. Chưa bao giờ nàng được chăm sóc như thế. Ngày xưa hồi mới cưới, chồng nàng cũng chăm sóc nàng đấy chứ, nhưng hồi đó còn trẻ mọi cái còn vụng về. bây giờ thì không. Chỉ có mình tự chăm sóc mình. Chiều ấy, ông sa-lon xe mô tô nhận lời ở lại ăn bữa cơm trả ơn ở nhà nàng. Mâm cơm chỉ có hai người. Người làm có

mâm riêng ở nhà dưới. Trên nhà khách chỉ có nàng chăm bữa ăn cho ông, và ông gấp thức ăn bỏ vào chén bà.

Hôm ấy ông không hề có ý định về nhà. Nàng cũng không có ý định muốn chia tay ông sớm. Sau bữa ăn là những món tráng miệng. Sau những món tráng miệng là những câu chuyện không đầu không cuối. Trong cả hai người hình như đây mới là lần đầu nói chuyện vu vơ kiểu như thế.

Cũng tội cho nàng.

Ngày xưa nàng cũng đã có một thời yêu. Anh chàng nhà quê đạo đ1o lúc nào cũng tất bật, thật thà và trong sạch. Con nhà quê, nhưng cũng có chút học hành. Thuở học trò, những mối tình thường đượm màu lý thuyết, phảng phất chút cái lương. Người con gái con nhà giàu thương anh trai con nhà nghèo. Gia đình can trở, hai người chia tay trong nước mắt đầm đìa. Nhưng cuộc chia tay của nàng không nước mắt mà nó tỉnh táo, rất tỉnh táo, mặc dù nàng mới tuổi mười tám. Một câu nói xúc phạm của người trong gia đình người con trai, thế là nàng không gặp anh ta nữa. Nhưng chia tay là phải. Nếu thành vợ thành chồng chắc nàng không thể chịu đựng nổi cái cảnh chồng cây vợ cậy. Nhưng sau này khi đã đến tuổi trưởng thành, cô nghĩ: tại sao ngày ấy anh ấy không phấn đấu thêm. Giá như anh không chịu chia tay, cứ tìm đến, cứ năn nỉ, biết đâu có khi nàng múi lòng sao? Mỗi lần nghĩ thế, nàng lại lắc đầu: hay là hồi đó anh ấy không yêu như là mình tưởng. Mối tình đầu cứ phảng phất trong những ngày tháng tiếp theo của đời nàng. Kể cả bây giờ, nàng đã có cuộc sống riêng, ấm êm.

Ông sa-lon mô tô chợt hỏi nàng:

- không lẽ em cứ sống buồn tẻ thế này sao?

- Dạ, cứ vậy.

- Từ hồi nào đến giờ?

- Dạ ...

Ông ta chợt cười buồn?

- Em có thấy người ta chơi cây kiềng không? Cây kiềng người ta trồng vô chậu kiềng. Tán lá có đẹp đến mấy cũng không thể rộng hơn cái vành chậu kiềng và nếu cái lá nào cố tình vươn ra khỏi chậu

kiếng, người ta cũng dùng kéo mà hót nó đi...

- Anh nói vậy nghĩa là làm sao?

- Chẳng có nghĩa gì cả. Nhưng em cứ ngắm xem. Cây kiếng chỉ là cây kiếng, chỉ làm cho đẹp mắt người ta. Xét về mặt giá trị thực thụ, chẳng qua chỉ phí tiền...

- Anh không chơi cây kiếng?

- Có chứ, nhưng không đam mê. Anh sẽ bán nó tức thì nếu cảm thấy có giá và khi cảm thấy chán nó ...

- Anh đánh sợ thực. Anh có thể về được rồi đó. cảm ơn anh đã chăm sóc tôi... như chăm sóc cây kiếng.

Ông sa-lon mô tô ngạc nhiên khi thấy trên gương mặt đẹp kia lại bỗng nhiên nghiêm khắc, bỗng như giận hờn. Như thế nàng càng có vẻ đẹp hơn. Ông đưa tay liều liếm lấy tay nàng:

- không chính em mới là người được người ta chăm sóc như cây kiếng. Em không thấy rằng, người ta cứ làm đẹp cho em, nhưng rồi lại để quên như người quên những cái cây ngoài trời, trong góc nhà hay sao. Mỗi lần ra sân te- nít, em có thấy sáng khoái không. Bầu trời mới là nơi để em tung bay...

Người có tiền cái gì người ta cũng thi vị hoá được.

Nàng không giật mạnh ra như những người phụ nữ khác khi bắt chợt có người tỏ tình bằng cách nắm lấy bàn tay, mà nhẹ nhàng kéo tay mình lại, mỉm cười thực duyên dáng:

- Bữa trước chồng tôi về, tôi có kể về anh cho anh nghe. Anh còn nhớ anh lắm đó. Anh ấy kể rằng, ngày xưa, anh và anh cũng khá thân, và anh bảo giờ cũng thua anh trong mọi trò chơi. Mà không thua bằng sức và bằng trí, mà bằng những trò láu cá của anh. Không biết có đúng thế không? Nhưng hôm nay, gặp anh, có lẽ tôi hiểu chồng tôi hình như đúng khi nhận xét về anh. Để tôi kể anh nghe về người yêu đầu của tôi nghe. Anh cũng ở gần đây thôi. Có thể anh cũng biết đấy. anh cũng dân quê và bây giờ nhất định là không giàu như tôi và anh. Trong lúc chúng ta đi đánh te-nít thì có thể anh ấy đang khơi nước vô ruộng, hoặc đang đứng trên cái máy suốt lúa. Ngay trong lúc này khi đêm đang về khuya, khi chúng ta đang ngồi bên nhau như thế này, có khi anh ấy còn đang hun muối cho trâu.

Bữa ảnh có đến đây thăm ôi nè. Anh ấy cười tươi lắm. Anh biểu tôi: được, được, thế này được lắm. Ngày xưa mà cô lấy tôi, chắc bây giờ đang lui cui nấu cám heo. Anh ấy tặng tôi một bao đậu phộng vỏ, rồi ra về. Nhưng ra đến cửa ảnh còn quay lại nhờ tôi gọi dùm một cú điện thoại. Tôi biểu anh cứ đến máy mà gọi, ảnh lắc đầu: ảnh không biết dùng điện thoại. Tôi cười nhạo anh: đến giờ mà vẫn có người không biết dùng điện thoại, ảnh gãi đầu cười xoa. Hỏi số điện thoại, ảnh biểu, gọi cho số máy của chồng tôi. Tôi trở mắt ngạc nhiên. Anh biểu, thì cứ gọi đi đừng lo. Tôi gọi. Chẳng biết hai người nói với nhau cái gì mà thấy ảnh cười ha hả giống như đang cười sáng khoái ngoài cánh đồng ruộng mênh mông ấy. Chỉ nghe được câu chuyện cuối cùng, ảnh nói với chồng tôi thế này: “Nè cha nội. Có vợ đẹp thế này mà cha nội gan để ở nhà một mình buồn thúi ruột sao? Tôi mà có tiền, tôi dụ vợ cha nội mất tiêu đó nghe. Con gà, con chim còn muốn có đôi vậy mà cha nội để vợ sống lui cui một mình vậy là không được. Thôi đi cha. Công việc gì mà công việc. Làm giàu cho đã mất vợ có ngày đó. tôi có mang cho cha nội một bao đậu phộng đó. về bóc vỏ, rang lên, đổ nước mắm vô, ăn cơm ở nhà một tuần xem vợ cha nội có vui không? Thử coi cho biết. cổ không cười mím chi tối ngày mang cái đầu tôi ra mà chặt. Ông sao đầu. Tôi ngủ mà không có vợ nằm cạnh là chịu không nổi. Mà vợ tôi tóc nó khét nắng, mình mẩy nó mùi sinh lầy không hà. Tối đến có khi còn rúc đầu vào chồng heo, lên giường vẫn còn mùi phân heo đó. Nhưng không có những cái mùi đó là không được với tôi. Nói thiệt, không ngủ được cha nội ơi. Vậy mà ông có một người đàn bà lúc nào cũng cứ thom phức thế này mà bỏ đi tối ngày sao được?...”

Nàng kể say sưa, càng kể thì ông sa-lon mô tô càng sượng. Ông đứng dậy gật chào ra về. Những ngày sau trên sân te-nít không thấy ông sa-lon đánh cặp chung với nàng nữa. Nàng cặp đánh với một ông già đã về hưu, tóc bạc trắng, nhưng còn rất phong độ.

ĐỨA TRẺ MƠ

Con thấy trên ngọn cây sao ở sân trường ấy, lúc sáng trăng, thấy người ta mặc áo trắng bay qua, bay lại. Con la quá trời. Nhưng mà đã ngủ hết rồi, không ai mở cửa cho con. Cây sao ấy cả trăm năm tuổi rồi, có phải cái gì cây sao cũng biết không? Nhưng sao người ta về đấy đông thế. Không xuống đất mà cứ bay lượn trên không vậy. Hay là người ta không có nhà về. Hay người ta còn nổi oan gì đó

chưa nói ra được, đang tìm người để giải bày? Hình như có cả bà nội mình trong đó...

12.

Cái vía của ông nặng quá khiến tôi kiếm đường tìm ông không được. Thảo nào khi còn ở dương thế tôi không thể sống với ông. Nhưng cho đến hôm con nó bán nhà, bán đất ông về quây phá nó thì không thể không về để chứng kiến sự tráo trở của ông. Tôi đã chứng kiến tất cả. Từ lúc ông bước chân vào nơi con nó đang ở, trong tay là một cây gậy tầm vông. Thằng con từ hồi nào đến giờ nó đâu có biết ông. Mới bốn tuổi, ông đã bỏ nó và tôi. Nên khi gặp ông, nó ngỡ ngàng. Nhưng nó có mời ông vô nhà mà. Mà không phải nhà của nó. Đó chỉ là một căn phòng dành cho người độc thân. Ông chắc biết vợ nó chết rồi. hai đứa con học thành người đã đi làm nơi khác. Chính vì thế mà nó mới bán nhà đi, lấy tiền cho con nó làm vốn. Nghĩa cử ấy của nó, ông phải thương nó mới phải chớ. Nó không dành lại cho nó cái gì ngoài thân xác của tôi và ông cho nó. Còn tất cả, nó dành cho con. Nếu ông được một chút như nó thôi, thì nó đâu có phải sống cảnh không cha ngăn ấy năm trời. Và nếu được một chút như nó, hẳn bữa gặp lại lần đầu ông nhất định sẽ được nó gọi bằng cha, chớ nó se không: "Thưa ông, có chuyện chi ông kiếm tôi". Ông không cảm thấy đau xót khi nó nói với ông mấy lời đó sao. Ông mới phải nói:

- Vậy ra anh không biết tôi?

- Dạ thưa không.

- Đúng là đồ bất hiếu. Tôi là cha anh...

- Ông là cha tôi. Từ nhỏ đến lớn tôi sống với mẹ. Tôi có thấy ai là cha tôi đâu. Cha dượng cũng không có nữa kìa.

- Thì hôm nay tôi về để nói cho anh biết, tôi là cha anh nè. Người đứng tên trong giấy khai sinh là cha anh đó. và người đó đang đứng trước mặt anh nè.

Con nó đã trở mắt nhìn ông. Đúng là trong đời nó, chưa bao giờ biết nó có một người cha. Lâu lâu, nó có hỏi tôi, nhưng tôi tránh né không nói. Chỉ có một lần, trong lúc mẹ con ngồi với nhau, nó có hỏi tôi như thế này:

- con có nhớ lơ mơ, ngày xưa có người đánh má dữ lắm, người

đó là ai vậy?

Tôi chối:

- Làm gì có.

- Có mà... gì chớ chuyện người ta đánh má ncon nhớ không quên được. Hồi đó con bé xiu hà. Con thấy người ta trói má vào chân giường, nắm tóc má mà đánh kìa. Bữa đó con khóc dữ lắm phải không má?

Tôi đâu có dám nói với nó người đó là ông. Tôi không muốn nó hình dung ra cha nó là một người hung dữ. Nhưng khi nó hỏi cha nó là ai, thì tôi đành chối quanh không cho nó biết. bây giờ ông xuất hiện trước mặt nó nhận nó là con xưng cha, làm sao nó không ngạc nhiên cho được. Gần năm chục năm rồi, ông không khác xưa bao nhiêu. Già đi chút ít, nhưng vẫn vạm vỡ, khoẻ mạnh. Nhưng gương mặt ông thì ác quá. Người ta mặt vuông chữ điền thì phúc hậu cương trực, còn ông, lại có thêm hai con mắt ti hí, cái miệng hẹp, khi nói không hở kẽ răng. Tôi nhớ, ngày xưa, khi còn yêu tôi, cái miệng ấy đã từng không biết bao nhiêu lần nhay nhay cắn vào má tôi, cắn vào môi tôi, cắn vào lỗ tai tôi. Người ta thì hôn mà ông thì cắn. Ông biểu, cắn nó mới đã. Sau này khi ông phụ bạc tôi, nguyên rửa tôi, đay nghiến tôi, tôi nghĩ rằng ông không hôn mà cắn bởi ông là con thú. Hôm nay ông về với con, về để nhận con, việc ấy đáng lẽ thiêng liêng lắm chớ, vậy mà lại thành bi kịch. Câu trước nhận con, câu sau đã nhận của rồi:

- Tôi về đây trước hết để báo cho anh biết tôi là cha anh. Sau nữa, tôi đề nghị anh trả tôi một phần thừa kế căn nhà và đất mà nah đã bán đi.

- Trời đất ơi, cái gì mà kỳ vậy. Từ hồi nào đến giờ, tôi có biết anh là ai mà bây giờ ông đòi quyền thừa kế. Cũng từ hồi nào đến giờ, tôi sống với má tôi, vợ tôi, những đứa con tôi có thấy ai chăm sóc cho gia đình tôi đâu mà khi không ông đòi quyền thừa kế.

- Vậy thì bây giờ anh phải biết.

Trên đời này tôi không thấy ai tro trẽn như ông. Ngày xưa toà xử ông phải nuôi con, ông không bỏ một đồng xu. Mẹ con tôi lang thang nay sống nơi này, mai sống nơi khác ông không để mắt tới. Căn nhà mà ông mua hồi đó để ở chung, sau ly dị, ông bán hết

mang của về cho vợ bé, không chia cho tôi một đồng. bây giờ ông biểu ông có thừa kế căn nhà của con. Sao lại có thể như thế được. Sau khi ly hôn, ông còn biết mẹ con chúng tôi phải ăn ở ra sao không? Làm sao ông biết. sáu năm trời là sáu nơi ở. Dọn nơi ở như dọn ổ mèo. Lúc sang nhất là được ăn gạo sấy vô bọc của Mỹ. Lúc khổ nhất là lúc người ta nhường cho miếng ăn của heo, trong đó có vài hạt gạo nấu thành cháo, nhưng chủ yếu là cám, là rau đã úa vàng, già khăng. Còn thằng con, nó ráng đi học và cứ hè đến là phải đi làm mướn lấy tiền mau tập vở. Thân nó là thân con ở, hơn kẻ ăn mày chút ít. Vậy mà trong câu chuyện với con, ông nói cứ như chuyện có thực trên đời này vậy:

- Ngày má anh mua đất, mua nhà là tôi đi mua chứ ai. Khi làm nhà lên ở, thì cũng tôi chu cấp tiền bạc. Má con anh ở gần ấy năm trời tôi đâu có đòi hỏi gì đâu. Vậy mà nay, anh bán nhà, bán đất, anh không hỏi tôi một tiếng...

Lúc đó, người ta bu lại coi cha con ông xử lý việc nhà, ông quay ra nói với mọi người:

- Các ông, các bà nghĩ coi, như vậy có đúng không. Dẫu sao tôi cũng là cha ruột, mà con tôi đối xử với tôi như vậy đấy. tôi bây giờ sòng độc thân có một mình hà. Con cái không lo được cho tôi thì thôi, cũng chia cho tôi một chút gì để tôi sống chớ...

Ông cứ nói làm như mọi người không biết gì hết vậy. Người ta dư biết con ông từ xưa đến nay chỉ có mẹ. Từ xưa đến nay không có cha. Từ xưa đến nay, chớ có mẹ con vun xới mảnh vườn ngôi nhà. Làm gì có người nào đến nhận cha, nhận con đâu. có điều người ta không muốn nói, không thêm nói. Con nó lớn tuổi rồi đó. n từ nhỏ đến giờ, nó có biết cãi lộn với ai đâu, nên nó làm sao có thể cãi lộn với ông được. Nó đành dúi vào tay ông năm triệu để ông về cho êm chuyện. Nhận tiền rồi mà ông đâu có để yên. Ông còn đưa đơn thưa lên toà án. Sao ông thích ra toà vậy. Hết mẹ lại đến con, ông đều mang chúng tôi ra toà là sao. Ông bây giờ phải sống một mình đâu có liên quan gì đến mẹ con tôi. Chín bà vợ của ông đâu hết rồi, sao không ai cưu mang ông. Vì con có gì mà ông hút, chích thiếu tiền mà phải đi trộm cắp để người ta bắt bó giam cầm. Những chuyện như thế tôi biết hết. Người trên dương thế không biết còn bị ông lừa, nhưng ông làm sao lừa được người cõi âm. Một khi người cõi âm còn mang hận xuống dưới này. Tôi đâu có buông tha ông. Tôi theo

chân ông từng bước. Thực tình cũng có lúc tôi còn thương ông, đã có lúc tôi dắt thằng con đã theo tôi xuống dưới này đi tìm ông. Nhưng vì cái vía của ông nó nặng, nên không thể lại gần. Cũng có khi thấy ông, bao nhiêu roi đòn ngày xưa lại xiết vào bộ xương khô của tôi, khiến tôi không làm sao chỉ ông mà bảo con ông là cha nó. Nó không thể có người cha ác đức như vậy được. Nó sẽ nhận ra tất cả những người đàn bà đã sống với ông. Nó sẽ thấy ông lừa từng người một như thế nào. Nó cũng sẽ thấy mấy đứa em cùng cha khác mẹ bị ông từ chối không cho mang họ mình, và bỏ chúng sống lay lắt giống như nó đã từng sống lay lắt cho đến chết vậy.

trả lời:

- Năm 1953

Toà hỏi:

- Mua của ai?

Ông trả lời:

- Thừa toà, lâu rồi tôi không nhớ.

Toà hỏi:

- Vậy ông có nhớ mua căn nhà ấy bao nhiêu tiền không?

Ông trả lời:

- Dạ, không nhớ.

Ông không nhớ thì tôi nhắc cho ông nhớ: ông bố cáo trên báo chí ly dị tôi năm 1952, lúc đứa lớn mới bốn tuổi, lúc đứa nhỏ chưa đầy năm. Sáu năm sau tôi lần hỏi về quê sinh sống. Ba năm sau, tôi sang miếng đất của ông chủ cạnh nhà bà chị gái tôi. Ông còn sống đó ông đến thử hỏi coi có phải vậy không. Nhà khi xây cất, tôi có làm giấy tờ xin phép đảng hoàng. Suốt chín năm trời trôi qua, ông không có một lời thăm hỏi, làm sao ông biết được chuyện đất đai nhà cửa. Vậy mà ông cứ đệ đơn ra toà kiện con. Sao ông lại ngang ngược được như thế chớ.

Khi toà chưa xử thành án, ông còn đến quấy nhiễu con lần nữa. Lần đầu tiên tôi thấy con nó to tiếng.:

- Dạ, ông đúng là ba tôi. Làm con không nhận cha ruột thì không được, nhưng ba thử nghĩ xem ba đã cho tôi cái gì. Ba đã làm gì cho

tôi thành người. Ba trắng tay là chuyện của ba. Tôi bây giờ cũng trắng tay, nhưng bao nhiêu tài sản tôi đã cho con tôi hết, tức là cho những đứa cháu nội của ba đó. ba có gan thì ba đi đòi chúng nó. Còn tôi, không có gì hết, không có gì hết. Ba rõ chưa?

Tưởng rằng ông không nghĩ đến con thì cũng nghĩ đến cháu, ai dè ông lu loa lên:

- Bớ người ta, lại mà coi con đánh cha này, bớ người ta...

Ông có biết con nó phải chui bò rào lén đến nhà người quen ngủ qua đêm trong một trại nuôi cút mà không dám về phòng ở không. Nó đánh ông hay ông đánh nó, khi trong tay ông là cây gậy tầm vông, và ông phang côm cốp vào tường, vào cột nhà. Trên đời này có ai ăn vạ giỏi hơn ông nữa không?

Ông đã đưa đơn kiện tôi ra toà đòi ly hôn.

Ông đã đưa đơn kiện con ra toà đòi chia của.

Hôm nay tôi làm đơn kiện ông trước Diêm vương, đòi công lý. Ở trên ấy ông cứ tác yêu tác quái đi, xuống dưới này sẽ có người xử ông trả lại sự công bằng cho mẹ con tôi. Ông rõ chớ.

NGƯỜI ĐÀN BÀ MƠ

Đêm qua em mơ mà em khóc quá trời. Thức dậy mà em còn nước nở.

- Em mơ thấy gì?

- Thấy anh với con nhỏ nào ấy. Em bắt quả tang.

- Nhỏ nào, hình dáng ra sao?

- Con nhỏ ấy nhỏ xíu. Em lôi hai người ra mà em khóc. Thức dậy còn nước nở đó.

NGƯỜI ĐÀN ÔNG MƠ

Bỗng nhiên nàng thấy chán tất cả. Nàng chỉ muốn chết thôi. Thực đấy. trước đây nàng còn đam mê. Chớ bây giờ thì hết. Chẳng còn thiết tha gì cả.

- Mình xa nhau đi. Anh biểu em mà hết đam mê là anh sẽ không đến với em nữa. Em bây giờ chẳng còn ham muon gì nữa. Nên xa nhau đi. Vẫn còn kịp mà. Sợ rồi khăng khít quá, mình mắc tội. Anh

đừng giận em nhé.

- Em đừng buồn anh. Anh sẽ chờ, nếu em còn cần anh, em gọi anh, được không?

- Sẽ không bao giờ em gọi anh đâu. thôi đừng hôn em nữa. Như thế đủ rồi. anh hôn em, em không chịu nổi. Chúng mình lại mắc tội nữa đấy. anh cứ về, lúc nào thực nhớ em thì đến, chúng mình không được phép hôn nhau nữa. Như teh61 tốt hơn.

Hắn ra về.

Quay lại thấy nàng đã biến vào bóng tối.

Thực hay mơ.

Ngay sau khi đến trại giam lần thứ hai người đàn ông kiểm ngay người bạn vong niên, người đã nhờ ông đến thăm người nữ phạm nhân đó. Ông đưa anh ta đến một quán cà phê vắng vẻ. Ông kể lại mọi chuyện cho anh ta nghe. Thấy anh ta gục đầu về tội nghiệp. Nhưng ông không thể không đay nghiến anh ta mấy câu:

- Tôi thực không ngờ cậu lại là một con người như vậy. Quá đàng, thực quá đàng. Cậu còn biết là cậu đã giết cô ta rồi không?

- Không, không phải như vậy.

Nhìn gương mặt thiếu não của anh ta, người đàn ông không chịu nổi, thềm táng vào mặt anh ta một cái bạt tai, xem thử anh ta có bừng tỉnh không. Đến giờ này mà anh ta còn chối bỏ những việc mình làm. Ông trừng mắt nhìn anh ta, nhưng anh ta không thấy, miệng vẫn nói như nói với ai, với người nào đó không biết chuyện gì đã xảy ra:

- Cô ấy bỏ tôi mà đi, chớ tôi đâu có nhẫn tâm mà đuổi cô ta đi. Trời đêm đó đúng là mưa tầm tã. Thấy cô ấy chạy ra ngoài, tôi cũng lao theo. Nhưng cô ấy chạy nhanh lắm và chạy đường nào mà tôi không còn tìm thấy nữa. Tôi lao xe đi trong mưa. Những giọt như những viên sỏi ném vào mặt tôi, rát rạt. Tôi về nhà cố, nhưng quả thực tôi không dám gọi cửa. Bỗng nhiên hôm đó tôi trở nên hèn nhát.

- Hôm đó mới hèn nhát sao - Người đàn ông ngắt ngang lời anh ta - Cậu hèn nhát từ lâu rồi. người ta dám làm dám chịu mới là người đàn ông. Cậu cưỡng đoạt người trong lúc người ta đang lúng túng trước cuộc sống lạ hoắc. Rồi cậu biến thân xác người ta thành của sở hữu riêng. Người đàn bà người ta rất tôn trọng thân phận. Nhưng cậu biến thân phận người ta thành một thứ như vật dụng, một thứ công cụ. Vậy mà cậu biểu cậu yêu người ta. Cậu biểu người ta là vợ cậu. Vợ con kiểu gì thế, hả? Như vậy mà cậu hành hạ người ta ngần ấy năm trời, người ta vẫn chịu đựng. Cậu tương như thế là cậu tốt lắm hả.

- Nhưng có ai cho tôi biết là cô đi đâu đâu. tôi biết cô ấy đi đâu, tôi cũng kiếm cô ta cho bằng được. Sau đêm ấy tôi ân hận vô cùng. Tôi muốn chuốc lỗi, nhưng không ai cho tôi chuốc lỗi. Mọi người hè nhau che dấu tôi. Sao lại phải như thế.

- Thì người nhìn rõ bộ mặt cậu rồi. người ta không còn tin ở cậu nữa, chớ sao.

- Nhưng anh có biết sau đó thì sao không...

- Thôi đi, cậu đừng biện minh cho việc làm của cậu nữa. Tôi biết những chuyện sau đó rồi. Rằng cậu thấy người ta ngồi sau xe một thằng đàn ông, cậu phóng xe rượt đuổi theo nhưng không kịp. Rằng sau đó cậu nhờ người theo dõi cô ta, tìm cách bắt cô ta về. Phải không? Có một lần cậu chạm mặt cô ta, cậu lớn tiếng nạt nộ, tính bắt cô ta về chớ gì. Nhưng cậu đã bị anh bộ đội kia dạy cho một bài học bằng cách quất vào mặt cậu mấy câu. Sau đó thì đuối đi phải không? Cậu biết cả hai cùng ở Campuchia về, cậu bảo bên quân pháp rằng anh bộ đội kia đào ngũ, rồi bảo rằng cô ta hoạt động cho CIA. Người ta không tin cậu sao được. Với cái lý lịch có mấy anh rể là sỹ quan chế độ cũ. Bản thân có chồng chốn đi nước ngoài, và quả thực mới từ Campuchia về, thì những điều cậu báo là hợp lý quá rồi còn gì nữa. Hậu quả là như vậy đấy. Nhưng may sao anh bộ đội người ta xác minh sớm, anh ta được nghỉ phép về thăm quê, nên không ai bắt anh ta. Trong khi cậu không dám đi thăm nuôi người ta thì anh bộ đội kia dành hết những ngày phép của mình để lo cho cổ trong những ngày sống bên xứ người. Như thế mới là đàn ông chứ. Đâu có phải gần người ta mà mình bị xấu đi đâu. trong khi đó, cậu phải nhờ tôi đi thăm. Thế đấy. Còn cổ thì bị giam cho đến bây giờ. Như thế chắc cậu hả lòng, hả dạ lắm có phải không? Cậu điên. Cậu điên thực rồi. sao cậu lại có thể làm một việc hồ đồ như thế. Năm năm, đủ thời gian để cậu hàn gắn gia đình với người vợ trước thì cậu cũng nên buông tha cho người ta, để người ta sống với chớ. Lúc này cậu còn liên quan gì tới cô ta đâu. giả sử cậu có bắt được cổ về, cậu có dám công bố trước mọi người cổ là vợ cậu không? Không chớ gì? Sao cậu còn hành hạ người ta đến nông nỗi này. cậu còn tiếc cái gì nữa chớ. Hay cậu còn thù người ta chỉ vì đã dám trốn khỏi cuộc sống ngục tù mà cậu tạo ra cho người ta.

- Sao anh biết hết mọi chuyện vậy, hay cô kể cho anh?

- Cổ làm sao biết những gì cậu làm mà kể. Tôi đang tìm cách chứng minh dùm cho cổ. Để cổ nhanh chóng được trả tự do, nên tôi biết mọi chuyện.

Anh ta cúi đầu. Lát sau mới tiếp:

- Cô ấy là người đàn bà mà tôi gặp. Biết chịu đựng. Khi chưa yêu thì kín đáo. Khi đã yêu thì nồng nàn. Cổ lại biết lo việc. Kiếm được người đàn bà buông tay này, bắt tay kia như cổ, khó lắm. Hồi đó tôi cứ bị thẳng chông trước của cổ ám ảnh. Tôi luôn nghĩ rằng: cổ sống với tôi là tạm bợ, là dựa vào tôi, chờ thời cơ là trốn đi với chồng. Việc gì cổ làm tôi cũng cho rằng cổ đang chuẩn bị sẵn để đi. Nhất là khi cổ giao đứa con cho người bảo lãnh đưa nó đi Mỹ với cha nó...

Người đàn ông muốn nói với anh ta đôi lời chua chát nữa. Nhưng ông biết có nói cũng bằng thừa. Nhiều người cứ cho rằng người đàn bà nhỏ nhen, ích kỷ, nhưng ngấm cho cùng, đàn bà cũng như đàn ông, người đã ích kỷ, nhỏ nhen thì cũng như nhau cả thôi. Ông hỏi anh ta:

- Bây giờ cậu tính sao. May mà cổ không bị kết án về tội làm gián điệp như cậu tố cáo, nhưng cũng bị kết án vì tội vượt biên trái phép. Một năm tù giam. Trời đất, cậu có biết thế nào là ngồi tù chưa. Chưa hả, thì vô ngồi cho biết. cậu đã hại người ta đến mức như vậy. Nếu cậu không tố cáo, thì cổ cũng như bao nhiêu Việt kiều hồi hương khác thôi, ai người ta tính đến việc cổ trốn ra nước ngoài. Cậu nên đến thăm cổ một lần cho có tình, có nghĩa.

- Không, tôi không thể đến thăm được.

- Sao vậy? Không lẽ đến bây giờ cậu vẫn không hiểu là cậu đã hại cổ so?

- Dạ biết. nhưng anh hiểu cho tôi.

- Cậu biểu tôi hiểu cậu thì phải hiểu ra sao đây?

- Thế là đủ, bao nhiêu oán hờn của tôi, như thế là vừa đủ.

- Trời đất ơi. Sao trong trời đất này còn tồn tại một lối suy nghĩ về sự công bằng kiểu ác độc thế này chớ.

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Ta nhớ thời còn trẻ. Ta đã từng lang thang trên con đường đất

đây ánh trắng với bạn tình. Trăng ngày đó sao đẹp thế. Non ơ như đời ta non tơ. Bàn tay chàng sao ấm áp thế. Khuôn ngực chàng sao khoẻ khoắn thế và bờ vai chàng thực vững chắc. Ta đã để nguyên bàn tay ta trong tay chàng. Ta đã áp ngực ta vào ngực chàng và ta đã ngả mái đầu vào vai chàng, tin cậy, phó thác... Đàn bà là như vậy sao? Ngày ấy, hình như trong ta không còn một chút nghi kỵ nào. Không gợn một chút.

Nhưng sau những đêm trăng dát bạc ấy ta không còn là ta nữa. Một nửa đời ta là của chàng. Ta say đắm trong những ngày tràn trề hạnh phúc. Nhưng rồi, ta bỗng mất eh61t. đến bây giờ ta cũng không biết vì sao mà ta alị mất. Ô hay, không lẽ người ta dễ quên thế hay sao? Bỗng nhiên, chàng xa lánh ta. Xa laxnh1 chẳng có lý do gì chính đáng.

Ta đành đi lấy chồng. Người đàn bà nào chẳng có một lần lấy chồng. Thì lấy cho xong. Nhưng ta lại sai lầm. Một sai lầm làm mất đời con gái của ta. Chia tay. Chó còn biết làm sao được. Lần chia tay này đau đớn hơn lần chia tay trước, thua thiệt hơn lần chia tay trước. Nhưng điều đáng buồn hơn cả là ta mất lòng tin. Ta không tin ta và nhất là không tin đàn ông. Thấy đàn ông là ta tránh xa. Cũng nhiều người muốn gần ta. Cũng có người rủ rê ta. Nhưng hình như ai cũng đang dối ta.

Mới đây nhất có một anh chàng tuổi cách ta quá xa, nhưng ràng tự kéo tuổi mình lên cho kịp ta. Đưa ta đi trong một khoảng rừng thưa. Ta đã phải khuyên anh chàng, đừng vội vã chiếm đoạt ta. Như thế có thể làm anh chàng mất hết tất cả. Anh chàng biểu ta: nếu được ta thì mất hết cũng cam chịu. Oi chao lại thêm một lời nói dối vội vàng. Ta đâu có thể để cho chàng chiếm đoạt ta. Ta lo cho danh dự của ta nữa chứ. Đàn ông mà, khi càn có thể nói hết lời, không một gram giữ lại. Nhưng khi được thứ mình cần rồi, họ vừa giống như lá chuối hơ lửa, lại vừa giống bóng đêm đen kịt. Mềm èo và có chút trương lai gì cho ta. Au là ta cứ một mình...

NGƯỜI ĐÀN ÔNG NGHĨ

Nếu có phải đánh đổi đời mình cho một hạnh phúc đến tột cùng cũng đáng. Nhưng thực chẳng thể có. Sau những giây phút hạnh phúcng ta còn phải sống, người ta còn phải đối chọi với biết bao nhiêu chuyện trên đời này. Nghiệm cho đến cùng, người ta chỉ

chết đi thì mọi chuyện mới trở nên tốt đẹp. Lúc đó là hết mọi giận hờn, hết mọi tính toán lo toan.

Bạn ta chẳng đã sống lúc cuối đời hết mình đó thôi.

Làm thơ hết mình.

Yêu hết mình.

Giận cũng hết mình.

Để đến lúc chết biết bao nhiêu người thương xót.

Trong những giọt nước mắt thật thà vẫn thấy những giọt nước mắt hình như không mặn, nhưng vẫn là nước mắt.

Trong những tiếng khóc thật tào cũng có những tiếng khóc rảng cho thâm. Nhưng cũng là tiếng khóc. Nỗi buồn có biết mấy kiểu, nhưng thế nào cũng là những nỗi buồn.

Rõ ràng người chết chẳng thể biết ai thực ai giả, chỉ người thực người giả bên xác người là tự biết mình thôi.

14.

nói thì nói vậy, sau khi ông sa-lon mô tô về nàng rất buồn. Chắc chồng nàng không thể biết và sẽ mãi mãi không biết cái giây phút kinh khủng nhất đã diễn ra trong đời nàng. Khoảng cách giữa nhục dục và trong sáng chỉ cách nhau một không cách thực mong manh. Từ lúc ông sa-lon luôn tay đỡ nàng ngoài sân te-nít, đến khi ông dùng dầu nóng xoa lên vết đau, lúc ông đưa nàng về nhà, là một không cách dài vô tận. Cái không cách thời gian thì dài vô tận mà khoảng cách giữa hai xác thịt lại cận kề. Khi ông ra về rồi, nàng tưởng như đó là thời gian đủ đưa nàng vào địa ngục, ở đó vậy và những thèm khát. Nếu ngay trong những giây phút đó, khi ánh mắt nàng rục lên, hai gò má như hơi lửa và cả cơ thể nàng vồng lên thèm khát, gái như ông sa-lon mô tô biết nắm lấy tay nàng sớm hơn, không biết sự thể rồi sẽ ra sao, liệu nàng có đủ can đảm gỡ nhẹ bàn tay ông ta ra không? Khi ông ta về, nàng nhớ chồng khủng khiếp. Nàng thèm có chồng bên cạnh, được chôn ầu yếm vuốt ve và được chồng đưa mình vào cõi hoan lạc. Nàng bỗng nhớ đến bao đậu phộng vỏ mà người tình thuở còn con gái mang cho. Sao nàng lại giao cho người làm lột vỏ? Để nàng làm, để nàng được mân mê những hạt đậu tròn, để nàng sẽ rang lên, đổ nước mắm vô, để cùng

chồng thử bữa cơm đạm bạc mà có nhau xem nó ra sao.

Nàng kh1oc. Những giọt nước mắt không phải dành cho sự cô đơn mà là những giọt nước tiếc nuối và cam chịu. Nàng cảm ơn ông sa-lon mô tô đã bày ra một cuộc chơi để thử thách lòng can đảm của nàng, nhưng nàng cũng giận ông ta vì đã gieo cho nàng những suy nghĩ vẩn đục. May àm con quý trong nàng nó không hồi thúc, nó chỉ cựa cựa, nên nàng thoát được con hiểm nghèo.

Nàng lên lầu, về phòng, toan cởi hết quần áo để lên giường ngủ. Nhưng nghĩ sao nàng tìm lại bộ đồ ngủ kín đáo xưa ra mặc. Nàng nằm xuống, gối đầu lên chiếc gối nhỏ, ôm vào lòng chiếc gối ôm. Hai tay ôm chặt và hai chân cũng quặp chặt. Nàng cần những cái để bảo vệ, sợ tự mình khó giữ mình.

15.

người đàn ông không khuyên gì thêm. Người đàn bà sau một đêm xô bồ ngủ thiếp như một đứa trẻ con. Trên mặt đã thấp thoáng những nếp nhăn, ở đuôi mắt, ở trên trán. Thế mà dám nói mình còn mạnh. Người đàn ông lặng lẽ ngắm người đàn bà. Trong anh ta không gọn bất cứ một sự thèm muốn nào. Những nếp nhăn trên gương mặt kia giống như những đường gian khổ mà cô ta đã trải qua. Con đường này là do cô chọn, cô tự nguyện bước chân vào. Cô vùng vẫy sống, cũng chỉ mong có lúc nào đó có người yêu mình thực sự, không đòi hỏi gì và cũng không buộc cô phải phí bỏ tình cảm của mình. Chắc cả đời cô còn phải đi tìm nữa. Cô biểu cô còn mạnh mà. Trời đất ơi! Làm gì còn mạnh nữa. Tuổi mười bảy trôi qua nhanh quá. Tuổi mười chín hết những vô tư. Tuổi bây giờ nếu không khéo sẽ là những cuộc hơi vét cuộc đời. Nhưng không thể khuyên được, thôi đành để cô cứ sống bằng những kỷ niệm buồn, những mơ tưởng và những cuộc tìm kiếm hoài hoài. Nhưng có thể như cô nói: Biết đâu trong tận cùng của hạnh hãm, lại có một ngách nào đó đưa cô thoát ra khỏi cuộc sống hiện thời.

16.

- Thưa ni cô, không lẽ chuyện đó mà cô lên chùa sao?
- Có thể, mà cũng không thể.
- Tôi không hiểu.
- Đừng bắt tôi giải thích. Buồn lắm. Mà bây giờ đi tu rồi, tôi

không muốn mình trở lại những nỗi buồn. Hai người đàn ông đi qua đời tôi, tôi thấy họ cũng chẳng khác gì nhau. Nếu tìm người thứ ba, lại gặp đúng như thế, thì tốt nhất đừng kiếm nữa.

- Không lẽ sau đó...

- Có, có chớ. Nhưng khi gặp người ta rồi tôi lại nhớ đến những người kia. Ngọt ngào khi ân ái. Tại sao họ không nghĩ đến chuyện cưới tôi, tôi biết. không, không phải họ có người khác thay thế tôi đâu. cái họ không muốn là vì cái khác kia. Sự hoàn mỹ của người đàn bà. Người thứ nhất chê tôi không có cuộc sống cơ bản. Ngày bán vài đồng bạc nước làm sao sống. Anh ta bỏ đi. Tôi ráng kiếm cách sống cho khá hơn thì người thứ hai đòi ở tôi sự trong trắng. Thành ra cái gì tôi cũng không có. đành chấp nhận trắng tay. Tốt nhất là núp bóng cửa chùa, tìm tĩnh lặng cho đời mình thoát tục. Mà sao lại nói chuyện này trong chùa. Mô phật. Thiện tai, thiện tai, con đã làm ô uế cửa chùa rồi. nam mô anh di đà phật...

17.

- Còn người ở lò gạch?

- Cô ta về ở lại với người chồn cũ.

- Về lại?

- Thì sao?

- O làm sao ta?

- Thì vẫn ở. Họ tránh tất cả những gì có thể dẫn đến sự bất đồng. chẳng hạn như vợ làm ăn mà vay nợ thì vợ trả, không cần chồng phải lo toan. Chồng bị khiển trách ở cơ quan vì không làm tròn trách nhiệm đấy là chuyện của chồng, vợ khỏi hỏi đến. Làm nhà, vợ muốn tận dụng diện tích mặt đất, chồng thích không gian trên cao, thì làm thành hai nhà, một lên hai tầng lầu, một làm nhà trệt. Sau đó ai ở nhà nấy. Họ biểu còn vì con cái nữa. Ấy là hồi đó, còn bây giờ, trai lớn đã lấy vợ, gái lớn đã gả chồng. Chẳng còn sợi dây nào níu kéo nữa, thì họ còn rảnh rang hơn. Không ai quấy rầy ai. Chỉ bữa cơm là ăn chung. Ngủ vẫn cứ riêng ra. Và lại tuổi ấy rồi đâu còn có nhu cầu ngủ chung. Thế mà an phận, thế mà lại hay. Có ai hỏi về chuyện vì sao ly hôn rồi mà còn ở được với nhau. Ông chồng thì nói: Để người ta biết mình có vợ. Còn bà vợ thì bảo: nếp tẻ (ý nói có con trai, con gái rồi) có rồi, ở cho qua ngày đoạn tháng. Linh tinh, lộn xộn, biết

rồi cuộc sống khác có tốt hơn.

18.

- Còn một người nữa?

- Ai vậy cà?

- Cái cô nghiệp vụ ngân hàng ấy?

- Em chê chuyện đó nhạt nhẽo, em còn hỏi đến cô ta làm gì?

- Nhưng anh đã kể rồi mà.. cũng phải có đoạn kết chứ?

- Chẳng có đoạn kết nào cả. Giống như chuyện gặp ngang đường vậy.

- Nhưng sao lại là chuyện ngang đường.

- Vì nó đúng như em nói. Chuyện nhạt phèo.

- Vô nghĩa.

- Vô nghĩa là vô vị. Trong đời cũng có những chuyện như thế chứ. Số phận an bài cho con người ta, có lúc chẳng thành gì cả, mà cứ phải nhắc đến. Em có bao giờ có những chuyện như thế không? Anh kể cho em nghe chuyện này. Có một anh chàng nghịch lắm. Càng lớn càng nghịch. Bữa đó anh ta theo đuổi một cô gái. Cũng là chuyện giỡn chơi thôi. Cô gái đang chạy có lẽ thấy anh ta đã đến sát bên, hoảng quá quay lại. Đúng vào lúc anh ta đang dơ tay về phía trước như thể chuẩn bị bắt lấy cô ta. Ai dè, cô ta quay lại đột ngột, hai tay anh chàng ấy áp ngay vào ngực cô gái. Cô gái hai má đỏ rần. Còn anh chàng thì ngượng muốn chui xuống đất. Có gì đâu, chỉ là chuyện vô tình mà anh chàng còn nhớ đến bây giờ. Mà hể cứ nhớ đến là anh coi như mình đã có lỗi với cô bạn của mình. Chuyện vô duyên, phải không em. Mặc gì phải nhớ, mặc gì mà cứ buộc tội mình hoài vậy.

Nói vậy nhưng không phải vậy đâu em. Cái người đàn ông đó đến tận hôm nay vẫn còn nghĩ về sự nhạt nhẽo năm xưa. Em có tin là có những chuyện nhạt nhẽo nhưng cứ bắt người ta phải nghĩ hoài không? Mở đầu câu chuyện này là hai người ghép lại sống và bán cà phê bình dân kai mà. Sao một nhân viên ngân hàng lại phải đi bán cà phê với một người đàn ông nghèo như vậy? Đừng ngạc nhiên. Anh tưởng tượng ra chuyện như thế đó. bởi anh nghĩ rằng, thế giới

vài tí người, mới chỉ có vài ba ông bác học giỏi, vài ba ông làm chính trị giỏi mà thế giới đã loạn cả lên. Chiến tranh liên miên hết góc trái đất này đến góc trái đất khác. Thực kinh khủng. Những nhà bác học giỏi, những nhà chính trị giỏi làm cho mọi người xung quanh sướng lênít nổi tiếng hơn những người kia. Phải không nào. Nên cái anh chàng chui ra trời lạnh, mang áo khoác cho cô nhân viên ngân hàng để rồi chính mình bị lạnh băng, phải vội đi lấy vợ thôi. Còn cái cô nhân viên ngân hàng kại, chắc là có tiền, thì phải chia cho anh nghèo mà cùng sống. Có khi bán cà phê chỉ để che mắt thiên hạ. Nói tóm lại, anh chẳng biết gì về họ cả.

- Thế sao anh kê?

- Thì trong mớ chuyện sâu sắc, sao chẳng có một chuyện vô duyên.

19.

Sau khi nói chuyện với anh bạn vong niên gần một tháng saung đàn ông mới đến trại giam thăm nhưng đàn bà ở trong tù. Cảnh vật chưa có gì kịp thay đổi. Ông vẫn được cán bộ quản giáo xếp cho một chỗ riêng dành để nói chuyện với người đàn bà. Chỉ thế thôi, người đàn bà cũng biết ông ta có cái thế như thế nào trong xã hội. Bữa mang cô ta ra xét xử, ông có tới tham dự phiên toà. Bản cáo trạng không dài và lời tuyên phạt cũng không lấy gì làm gây chấn lảm. Cô cũng không thể hiện rõ sắc thái tình cảm khi nhận bản án. Chỉ hơi cuối đầu và ánh mắt thì lạnh hơn chút ít. Nhưng khi bắt gặp cặp mắt khuey61n khích của người đàn ông, cô ta có vẻ như yên tâm hơn. Có mấy người thân trong gia đình cô đến tham dự. Họ được phép nói chuyện với cô trong chốc lát trước khi những cán bộ quản giáo đưa cô ra xe. Không thấy cô khóc như những phạm nhân khác. Trong thời gian tạm giam, nhờ ông can thiệp, người nhà cô cũng đã có đôi lần tìm cô. Vì trong thời gian đang điều tra, người nhà không được gặp, nhưng cũng được chuyển cho cô đôi ba thứ được phép sử dụng trong trại giam. Có lẽ đây là lần đầu những người thân của cô được gặp cô. Thấy họ cười, tuy không mặn mà, nhưng cũng đủ khuyến khích cô chấp nhận bản án. Cũng thấy cô nhìn vóng ra xa, như đang mong đợi ai đó. Có lẽ chỉ người đàn ông biết cô đang có ý tìm ai. Tất nhiên, trong phút cay đắng của cuộc đời, có thể oán hận, nhưng một ngày cũng nên ngẫm, biết đâu lúc đó có người còn đến. Một chút quan tâm, có thể giúp người ta thoát khỏi những suy nghĩ chua chát

trong đầu. Bữa đó, ông cũng lại gần cô. Cũng nói với cô vài lời, như người bạn, nhưng cũng đủ thông tin để cô hiểu rằng cái gì quên được thì cứ quên đi.

Hôm nay vẫn cái bàn mộc kê dưới tán cây bàng. Bữa trước đến, còn là mùa khô. Cây bàng rụng lá nhiều. Nay có đôi ba cây mưa. Những búp bàng non đã trở, những chiếc lá còn lại sau mùa khô đã mướt xanh. Người đàn bà không phải giam trong phòng nữa mà đã được ra ngoài để làm việc như những phạm nhân khác được làm. Khi nghe tin có người đến thăm, cô mừng ra mặt. Gặp ông, đã có được nụ cười.

- Ông... Cảm ơn ông đã đến. Không phải anh ta nhờ ông đến đấy chứ?

Ông cũng cười:

- Đâu cứ phải cậu ta nhờ tôi mới tới.

Ông không muốn nói với cô một điều: có thể ông sẽ chẳng phải cần thiết đến thăm cô, vì chỉ cần một lần thăm giúp thôi cũng đã đủ lắm rồi. Nhưng ông cứ có cảm giác mình mắc lỗi nếu không đến thăm cô lần nữa. Ông càng giận người bạn vong niên thì ông lại càng thương cô. Lúc này mà có một người đàn ông đến với cô, chắc cô đỡ tủi thân nhiều lắm, nhất là người đàn ông đã từng chung chăn gối với cô.

- Đúng là cậu ta không nhờ tôi, mà tôi muốn đến thăm cô. Mọi thứ gọi cho cô, giám thị đang kiểm tra cũng là do tôi chuyển. Cô vui lòng nhận. Rồi sau nữa...

- Rồi sau cái gì.

- Cái bữa cô được ra khỏi trại giam bên Campuchia...

- Ông vẫn còn muốn nghe nữa sao. Chuyện buồn như thế nghe chi cho mệt, ông?

- Nghe chứ. Tôi rất muốn biết sau đó thì ra sao. Cô làm sao có thể sống được ở bên mà không có ai thân thích.

- Thật ra, cũng chẳng còn chuyện gì nữa mà kể. Tôi nhịn đói hết một ngày. Tôi đâu có biết đi ăn xin như người ta. Cũng chẳng biết trộm cắp bao giờ. Có một nghề cũng giúp tôi thoát khổ, đó là nghề bán thân. Nhưng muốn bán đâu có dễ. Nghề nào cũng phải có kẻ

dẫn mỗi, mà tôi thì một thân một mình. Đã có lúc tôi chợt nghĩ đến việc đó, nhưng tôi lại tởm lợm chính tôi, khi tưởng tượng ra cảnh mình chịu nhục trước những người đàn ông lạ.

Nhưng ông có tin đời có những chuyện ngẫu nhiên đến khó tin không? Đúng vào lúc vào lúc tôi lã đi vì đói thì tôi gặp anh bộ đội đã từng hô hấp nhân tạo cho tôi ở cảng Cô Công. Cũng chỉ vì đã từng hô hấp nhân tạo cho tôi mà anh nhận ra tôi, khi tôi xém xỉu ở một góc chợ Olympích. Anh ngạc nhiên sốc tôi dậy:

- Cô làm sao thế này?

Thật khổ tâm phải trả lời anh một câu hỏi:

- Tôi đói.

Anh kéo tay tôi vào một cái quán ven đường, mua cho tôi một đĩa cơm. Tôi ăn ngay không khách sáo. Lần đầu tiên trong đời tôi biết thế nào là đói và hạnh phúc như thế nào khi có được một bữa no. Sau đó tôi đã kể hết mọi chuyện cho anh ấy nghe và cũng kể luôn vì sao tôi được thả ra từ trại tập trung. Chờ cho tôi hết chuyện anh mới hỏi:

- Bây giờ cô tính sao?

Tôi lắc đầu.

Anh lại hỏi:

- Bây giờ cô định về đâu?

Tôi cũng chỉ biết có lắc đầu.

- Hay tôi tìm cách đưa cô trở lại Việt Nam.

Tôi hoảng hốt la lên:

- Không, tôi không thể trở về Việt Nam được.

Tôi biết, anh bộ đội ấy đang lúng túng. Khi không gặp một kẻ không quen biết như tôi, lại trong hoàn cảnh khó xử như vậy. Tôi đọc thấy sự lúng túng trong mắt anh. Tôi nói:

- Không sao đâu. cảm ơn anh đã giúp đỡ. Anh có việc thì cứ đi đi, mặc tôi, thế nào rồi tôi cũng có cách mà.

- Làm sao tôi có thể đi được. – Anh nói – thà tôi không gặp cô. Bây giờ thế này, tôi sẽ đưa cô đến nhà một người quen của tôi. Cô có

thể ở đó vài ngày cho lại sức. Sau đó sẽ tính tiếp.

Đó là gia đình một người thầy giáo người Việt dạy tiếng Pháp trong một trường tư. Như anh nói thì họ là đồng hương. Gia đình ông sang đây sống từ hồi ông còn là một đứa nhỏ. Căn nhà không lớn, nhưng có mấy phòng cách biệt. Nhà ông không đông người. Ngoài hai ông bà, có thêm một cậu con trai gần bằng tuổi tôi và hai cô con gái lớn, chắc cũng chỉ hơn tôi một hai tuổi. Tôi dễ dàng thân thiện với gia đình ông giáo vì có lời giới thiệu của anh bộ đội. Trong lúc khó khăn có người cứu mang thực chẳng mong gì hơn. Đã thế ông giáo còn biểu: cô cứ ở đây, từ từ kiếm việc làm.

May sao tôi còn nhớ mang máng địa chỉ mà chị hàng xóm đưa tôi qua Campuchia. Sau bao nhiêu ngày, vừa phụ giúp việc nhà ông giáo để kiếm bữa ăn hằng ngày, tôi cũng nhớ ra được địa chỉ đó và nhờ anh bộ đội kiếm dùm.

Anh bộ đội ấy hằng ngày đến thăm tôi. Khi không anh lại phải chịu gánh một cái gánh nặng về một người không quen biết. mà anh gánh một cách vô tư. Mỗi ngày, một câu động viên. Xin nói thêm, anh luôn động viên tôi trở về Việt Nam. Anh nói với tôi, dẫu sao thì đó cũng là quê hương mình. Còn chuyện người đàn ông làm chồng kia, cứ thẳng thắn mà đối mặt. Ở được thì phải có điều kiện, không ở được thì thôi. Mặc mớ gì mà phải lưu lạc giang hồ vậy cho khổ. Nhưng tôi một hai kiên quyết không về. Cuối cùng anh cũng giúp tôi tìm được chị hàng xóm. Chị hàng xóm, anh bộ đội và gia đình ông giáo giúp tôi mở một quán ăn. Thế là tôi sống. Cũng không ngờ cuộc sống mỗi ngày một tốt hơn nơi đất khách quê người.

Anh bộ đội ấy quay lại với tôi thường xuyên hơn. Trong ánh mắt của anh tôi đọc được một cái gì đó. nhưng tôi sợ, rất sợ. Có bao nhiêu sự thật về cuộc đời tôi, tôi đã nói hết anh nghe. tôi

Cũng nói với anh đừng tiến xa hơn trong tình cảm của mình. Khi nghe tôi nói, anh buồn ra mặt. Nhưng rồi anh cũng biểu: anh sẽ mãi là người bạn tốt của tôi. Thế thôi không hơn.

Một hôm tôi thấy chị hàng xóm chạy đến hớt hơ, hớt hải báo tin: đưa con mà tôi giao người bảo lãnh đưa sang Mỹ cho chồng tôi đã không đi được. Người bảo lãnh kêu tôi về nhận lại con. Chị hàng xóm tính nhận dùm tôi, nhưng không được. Người ta chỉ giao lại cho tôi mà không giao cho ai khác. Tôi quyết định trở về để đón con sang bên Campuchia ở với tôi. Anh bộ đội xin nghỉ phép để đưa tôi về. Không ngờ về đến đây chưa được mấy ngày tôi đã bị bắt. Mấy ngày đầu bị giam, tôi không hiểu vì sao mình lại bị bắt. Cán bộ điều tra cứ hỏi đi hỏi lại tôi là người của tổ chức nào, làm việc cho ai, có liên hệ gì với chồng ở nước ngoài không? Có gì tôi nói vậy, nhưng phải mất khá lâu, không ai tin tôi. Nhưng rồi con người tôi sao thì nó là vậy... Họ kết án ra sao thì ông biết rồi đó. đành chịu chớ làm sao bây giờ.

Người đàn ông thấy đắng miệng. Ông muốn nói toạc ra hết thảy, nhưng biết nói như thế nào. Tôi thì cứ để cho cô ấy bình tâm. Không nên gây thêm hận thù trong cô, để trong cô còn chút sáng long lanh, một chút lòng tin vào cuộc sống ngày mai.

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Thời còn là học trò, những ước mơ, những sôi nổi nửa vời... Người bạn trai thời tuổi trẻ, trong đêm chia tay đã vừa đàn vừa hát, bả nhạc gì khiến lòng ta bồn chồn, nôn nao. Khuôn mặt chàng sao buồn đến vậy. Bạn bè nhiều đưa lao xao. Tàn một đêm vui, sáng ra chàng lên đường nhập ngũ. Hết cuộc chiến chàng nằm lại đâu đó nơi chiến trường. Vĩnh biệt chàng của một thời tuổi trẻ, vĩnh biệt người yêu đầu mà ta chưa kịp ngỏ lời nào.

Tình yêu mãi mãi là giấc mơ. Tình yêu luôn ở mọi góc nào xa lắc, xa mãi trên thiên đường. Đối mặt với cuộc đời tàn nhẫn thì bỗng nhiên tình yêu trở thành hèn mọn.

Cuộc đời có khi là dòng sông. Cuộc đời ta là sông dài không bến đỗ. Phải, không đỗ ở bất cứ bến nào. Bến nào cũng tầm thường hèn mọn, bến nào cũng rẻ rúng tham lam.

Ta thà làm một dòng sông chở đầy trăng trong đêm ly biệt, đau đớn lẫn ngọt ngào. Thà là như vậy mà hay.

Người nói, nếu ta không còn đam mê riêng mình thì người sẽ bỏ ta. Phải người nói thế rất đúng, hãy bỏ ta đi trước khi ta bỏ tất cả mọi người. Và tất nhiên nỗi buồn này, sẽ không giống những nỗi buồn xưa. Mỗi lần buồn là buồn một nỗi riêng. Mỗi lần khóc là khóc một nỗi khác. Rất khác nhau, nhưng đừng phũ phàng, đừng phản bội, đừng tráo trở, đừng ích kỷ, đừng nhỏ nhen.

Ta nói điều này với ai nhỉ. Với anh, với bạn, với người đã chia tay với ta, hay với chính ta.

03/1/2001

20.

Hồi ấy hai đứa còn nhỏ lắm, mười hai, mười ba gì đó, và chúng ở gần nhau. Hai ngôi nhà ở hai miếng đất, chen giữa một hàng rào râm bụt. Hàng rào trồng đã lâu lắm rồi, ken đầy, và cao nằng cổ người lớn. Hai nhà muốn nói chuyện với nhau cũng được, nhưng chỉ người lớn là có thể đứng hai bên nhìn mặt nhau mà nói được thôi. Gần nhà xa ngõ. Nhà nọ muốn sang nhà kia chơi thì phải mở cổng, người nhà này rẽ trái, nhà người kia queo phải mớio chiu vào cổng nhà nhau được. Nhưng hàng xóm, lân bang lâu nay cũng tốt. Có chuyện gì lớn nhỏ cũng gọi nhau ra bên hàng rào mà nói, có khi nói cũng cả tiếng đồng hồ. Có tô canh ngon, có đĩa bánh xèo nhà làm cũng đưa qua hàng rào mà biếu nhau.

Riêng hai đứa trẻ, chúng móc một cái lỗ dưới chân hàng rào. Mỗi ngày một ít. Người lớn cứ ngỡ đó là một lỗ chó chui. Mà mấy con chó cũng chui qua cái lỗ đó thực. Hai đứa thường chui sang chơi với nhau qua cái lỗ đó. Cho nó gần. Chỉ cần người lớn hai nhà có việc đi vắng là chúng tót sang kiếm nhau. Rất nhanh.

Nhà thằng con trai ở sát cây cầu sắt bắc qua một con suối nhỏ. Cái cầu này không phải bắc để cho người đi, mà bắc để đặt lên đó một đường ống nước bằng vòng tay người ôm. Đó là ống nước của nhà máy, lấy nước từ sông thành phố. Sau người ta cứ leo lên ống

mà đi. Nhà máy nước mới nói thêm một tầng nữa, gác ván lên cho người qua lại. Vì thế mà cây cầu rất nhỏ, chỉ dắt vừa một chiếc xe đạp. Con suối cũng nhỏ, nhưng lại rất sâu. Bờ bên này là bờ bồi, nên nhà thằng nhỏ có rẻo đất trồng rau và chỉ trồng được các loại rau vào mùa đông. Thằng bé mười hai tuổi mà bé quắt. Nó còi. Nó còi cũng phải thôi. Cứ sáng tinh mơ là nó đã phải xuống gánh nước tưới rau với mẹ. Mẹ nó gánh bao nhiêu gánh nước thì nó cũng gánh bấy nhiêu gánh. Mẹ nó có bảo nó ngưng, nó cũng không ngưng khi thấy mẹ nó còn đang tưới những lúông rau. Mà đôi thùng nước xem ra còn to hơn người nó. Ai cũng bảo, nó gánh nước quá nhiều nên không lớn lên được. Xong việc, trời vừa sáng. nó gặm vòicủ lang luộc cấp sách tới trường. Chỉ học có buổi sáng. chiều về, đủ mọi thứ việc đến tay nó. Cuộc đấy, nấu cơm, nấu cá, băm rau heo, cho heo ăn... Phải thực khuya nó mới được ngồi vào bàn để học. Nhiều hôm, nó vừa học, vừa ngủ gục.

Còn con bé, nó không có được diễm phúc như thằng bé. Nó từ dưới quê lên. Nó gọi ông chủ nhà bên ấy là bác. Nghe kể dưới quê nhà nó nghèo lắm, nên phải gọi nó lên cho ông bác nuôi dùm. Nhưng đâu có phải để nuôi nấng gì, làm con ở thì đúng hơn. Mọi việc nhà đều đến tay nó. Am em, nấu cơm, quét dọn sân nhà, cũng bày heo, bày gà. Tất bật suốt ngày, không có thời giờ ngơi nghỉ. Nó không được đi học như thằng bé nhà bên. Nó thèm học lắm nhưng ông nhà bên ấy bảo: nuôi cơm mà còn chưa xong, làm sao cho mà đi học được. Nó cao hơn thằng bé bên kia tới nửa cái đầu, ốm nhách và tóc lúc nào cũng rối bù.

Hai đứa là tác giả của cái lỗ dưới chân hàng rào bông bụt. Lúc con nhỏ đến ở nhà bác kể bên là thằng nhỏ đã để ý. Con nhỏ người ngọm chẳng ra ôn ra tương gì mà ru em ngọt như mái lúi. Nghe nó ru, mà chính thằng bé cũng muốn ngáp ngủ. Nhất là khi đêm nó học khuya. Tiếng ru của con bé bên ấy cứ lôi thằng bé vào giấc ngủ chập chòn:

Au ơ...

Trời mưa bong bóng phập phồng

Mẹ đi lấy chồng con ở với ai.

Au ơ...

Lần đầu tiên hai đứa nói chuyện với nhau là hôm thằng bé thấy con bé ngồi khóc tấp tức ở chân rào bên kia. Hôm đó thằng bé học khuya như mọi bữa. Tiếng khóc nhỏ, nhưng trong khuya, nghe trở ồn nột. Nó lách cửa đứng bên này hàng rào và hỏi chỗ sang rất khẽ:

- Này... mà làm sao thế. Bị đòn hả?

- Không... tao chỉ bị bác tao phạt... - Con bé trả lời. Rõ ràng nó đang cố nén tiếng khóc nên tiếng nó nghèn nghẹt.

- Mà sao mà bị phạt chớ?

Thằng bé gặng hỏi:

- Lúc chiều tao thấy có đĩa thịt heo trong sòng chén. Thèm quá, tao có ăn vụng một miếng. Thằng lớn của bác tao thấy, về nó mét... chiều nay, bác tao không cho tao ăn cơm... Bây giờ tao đói quá...

Thằng bé cũng thấy bụng mình chọt réo lên. Nó cũng đã từng bị đói. Ấy là những bữa tươi rau chậm, về không kịp ăn, đi học với cái bụng rỗng, đến trưa về, đói hoa cả mắt. Gì chớ đói thì sợ thực. Nó chạy vội về nhà, xuống bếp. May sao trong nồi còn cơm nguội. Còn có một ít mắm. Nó trút tất cả vào một cái tô và chạy tới chân hàng rào. Nó gọi:

- Này, mà đâu rồi. Tao có tô cơm cho mà này. lại đây...

Nó cố kiễng chân với tay qua hàng rào, nhưng không sao chuyển được tô cơm sang bên kia. Con bé bên kia ngửi thấy mùi cơm, mùi mắm, hước miếng ứa ra, nhưng với mãi cũng không làm sao đón được tô cơm. nó cúi xuống, hai tay nó thực vào mà moi, mà móc. Hàng rào lung ra một lỗ. Thằng bé đưa được tô cơm sang. Tiếng con bé chọt la lên. Thằng bé hỏi:

- Mà sao thế?

- Cây nó thọc vào tay tao. Có lẽ chảy máu mà ời.

Nhưng nó cũng chụp được tô cơm. Bên này hàng rào, thằng bé cũng nghe con bé vừa ăn vừa hỏn hên thờ. Nó nhắc:

- Mà ăn từ từ thôi. Mắc nghẹn chết đó.

Cái lỗ hàng rào có từ hôm đó. cái lỗ bắt đầu chỉ lọt được tô cơm nguội. Sau nó lòn dần, lớn dần lên. Khi thì thằng bé dẫu củ lang chườn sang cho con bé. Khi thì con bé ăn theo em bé được cái kẹo

cũng lùa sang cho thằng bé. Mỗi ngày cái lỗ mỗi lớn hơn. Hai con chó của hai nhà thấy cái lỗ cũng góp phần moi thêm, rồi chui sang kiếm nhau nô đùa. Sau này hễ người lớn hai nhà đi vắng là hai đứa lại chui qua cái lỗ, chơi với nhau. Hoặc đứa này sang đứa kia, hoặc đứa kia sang nhà đứa này. Hai nhà sống với nhau lâu không xích mích gì, nên có thêm cái lỗ dưới chân hàng rào cũng không mấy ai để ý đến. Nếu có ai thấy cũng chặc lưỡi: lỗ chó chui ấy mà.

Kể như thế là hai đứa nhỏ đã quen nhau từ lâu lắm rồi. Cái gì cũng có hoàn cảnh của nó. Thằng bé thì đông em bé, nhưng phải thay tía mà nó lo mọi chuyện trong nhà. Nó thường không được đi đâu ngoài giờ đi học. Còn con bé lại càng không được đi đâu, bởi suốt ngày phải chăm mấy đứa con ông bác. Chúng nó thành bạn nhau là chuyện hiển nhiên. Tranh thủ từng phút một trong ngày, hễ rảnh rỗi một chút là chúng chui lỗ rào qua tìm nhau. Đôi khi chúng cũng bị người lớn bắt gặp. Mấy đứa em không có chuyện thì cũng được bỏ qua. Nhưng nếu có chuyện gì thì thế nào con bé cũng bị mấy roi vào đít. Thì thằng bé thế nào cũng bị phạt ăn cơm sau mọi người trong nhà. Nhà em đông, ăn sau là một cực hình, nhiều khi chỉ còn có mấy hột cơm nguội. Thức em đã bị lũ em tranh nhau ăn hết rồi. tuy nhiên, những cuộc bị bắt gặp ít lắm. Và những cuộc bị bắt gặp mà bị roi, bị phạt cũng không nhiều. Ở những vùng nửa quê, nửa tỉnh, không như thành phố nhà này liền nhà kia nhưng đèn nhà ai, người ấy rạng, và cũng không giống thôn quê, nhà này có thể sang nhà kia bất cứ giờ nào khi có công việc. Ở đây, quen không xích mích, nhưng nhà ai lo nhà nấy, chỉ sang nhà nhau khi có lời mời. Nên chuyện hai đứa tìm nhau nó có vẻ giống giống như nhà quê, nên nhiều lúc người lớn cũng tha thứ cho chúng.

Trở lại chuyện hai đứa trẻ vào năm chúng mới mười hai tuổi.

Một hôm giấc cũng khuya lắm rồi. Thằng bé đang học bài thì bỗng nghe tiếng gõ gõ cánh cửa. Thoạt đầu, ngỡ nhất con chó bên ngoài, nó gõ cửa đòi vào. Nhưng nghe một lúc, nó nhận ra không phải tiếng chân chó cào, mà rõ ràng là do người cào thành từng nhịp, từng nhịp một. Con bé! Nhưng nó kêu gì vào lúc này chó. Thằng bé khẽ rời bàn học, mở cửa sau. Mẹ nó hỏi:

- Giờ này đi đâu, con?

- Dạ con đi tiểu...

Con bé nghe tiếng mẹ thằng bé hỏi, vội chui tọt qua cái lỗ hàng rào, và ngồi chờ thằng bé ở đó. Chờ thằng bé lại gần nó hỏi:

- Mà có dám ra ngoài cây rom không?
- Giờ này ra làm gì chớ?
- Tao có chuyện này hay lắm, tao muốn kể cho mà nghe.
- Mà ra trước đi. Để má tao ngủ cái đã...
- Lâu thế...

- Không lâu đâu. má tao sắp ngủ rồi. mới giật mình lúc tao mở cửa đó.

Con bé từ ngày về ở với ông bác, chưa bao giờ được ngủ nhà trên. Ông bác dọn cho nó một góc dưới bếp, kê vào đó cho nó một miếng ván cho nó ngủ hằng đêm. Nó ngủ ở đấy có cái lợi là, khi bác trai, bác gái dậy lúc nào, động chân động tay là con bé thức dậy phụ việc, không cần phải đánh thức. Cũng phải kể thêm ở vùng nửa quê, nửa tỉnh này có những người vừa làm nghề nông vừa buôn bán nhỏ. Nhà ông bác của con bé cũng có một cây rom như bao nhà nông khác. Thường thì rom được thu về sau vụ lúa, đánh thành cây để dành cho bò ăn những lúc thiếu cỏ. Nhưng những lúc thiếu việc làm có thể trải ra làm nắm rom, cũng kiếm được ít tiền vào lúc giáp hạt.

Một lúc lâu sau thằng bé mới ra. Trời sáng trắng suông. Se se lạnh. Suong xuống đã làm ẩm cái áo mỏng của con bé. Hai đứa ngồi xuống chân cây rom.

Đợi cho thằng bé ngòu yên chỗ, con bé mới iểu:

- Hôm nay tao trốn đi coi ti vi ngoài đầu xóm đó.
- Chết, mà không sợ bác mà biết hả? Trốn sao được?
- Nhà bác tao thường ngủ sớm lắm. Tao đi, không ai biết đâu.
- Mà liều quá.
- Không sao mà. Mà bác tao có biết thì tao cũng đến bị trận đòn thôi chớ gì. Bị đòn mãi rồi tao hết ngán luôn. Mông tao lóng rày nó dầy lên rồi, không sợ...
- Nhưng mà đi có một chút, có chuyện gì hay mà kêu tao?
- Hay thực mà mà. Tao thấy... tao thấy người ta hôn nhau...

thích lắm.

- Hôn thì có gì mà thích. Thì cũng giống một tao thường hôn thằng út nhà tao thôi. Tao thích mấy cái phim uỳnh lộn ì xèo hơn. Những cú đá song phi, khinh công bay ào ào, vậy mới đã...

- Không, không phải như má mày hôn thằng út đâu. hai người lớn họ hôn nhau kìa...

- Thế thì thích cái gì chớ.

- Thích thật đó. Mày không tin hả. Không thích sao người ta cứ nhắm mắt lại. Không tin để tao hôn thử mày coi.

- Thôi. Ghê thấy mồ. Tao không thích đâu.

- Thì cứ thử xem.

Đúng là thằng bé không thích một tí nào. Nói đến truyền hình, nó chỉ thấy thích mấy cái phim chương. Chiu chiu, xèo xèo, hứ hứ... thích hơn. Nó đang tưởng tượng như vậy thì bỗng con bé ôm lấy đầu nó ghì lại và hôn vào má nó rồi vào miệng nó. Thằng bé hoảng quá. Nó giật mạnh ra và chạy tông vào nhà. Hai con chó của hai nhà giật mình, chồm lên sủa ông ổng. Thằng bé tót vô nhà. Con bé cuống quá cũng chạy vào theo. Cả hai nhà nghe chó sủa dồn dập giật mình tỉnh giấc, bật đèn sáng lên và đổ cả ra sân. Con bé thoát vào được trong bếp. Còn thằng bé không chạy vào được đến nhà đã bị tía bó tùm được ngay bên rào. Ông quát lớn:

- Giờ này mày còn đi đâu hả? Mày tính đi ăn cắp ăn trộm của ai vào giờ này hả.

Tía thằng nhỏ nổi tiếng là ác đòn. Ông không đụng đến thì thôi, đã đụng đến thì cái roi bằng ngọn trúc không từ chỗ nào là không vụt tới. Thằng bé lập tức hứng chịu trận đòn, với ngọn trúc vun vút quất xuống. Nó nghiêng răng rắng không khóc. Nhưng rồi đến lúc không còn chịu đựng được nữa nó phải rên lên:

- Đau quá tía ơi. Tía tha cho con. Con thấy mùi mít chín, con tính ra vặt vô, sợ người ta lấy mất. Không ngờ con chó hoảng, nó sủa... Tía đừng đánh nữa, con đau lắm...

May sao, đúng là có mùi mít chín thực. nhờ thế mà nó được tha.

Thằng bé ôm cái mông lần những vết roi chui vào giường ngủ.

Bỗng nhiên nó thấy ghét con bé quá. Vì nó mà bị đòn. Vì nó mà... Lại còn hôn với chả hít. Mà miệng nó lại không đánh răng nữa chứ. Thấy ghét...

Thằng bé không biết, bên kia con bé cũng khóc. Nó cắn răng lại mà không dám khóc lớn. Mỗi ngọn roi vụt xuống là bên này con bé cũng giật nảy người lên, tưởng như ngọn roi cũng đang quất xuống nó.

Cả tuần sau, hai đứa không gặp nhau. Con bé thì sợ, còn thằng bé thì giận. Mỗi lần nghĩ đến chuyện đêm ấy, nó lại tức đến nghẹn thở.

Nhưng trẻ con giận nhau chẳng được bao lâu. Một hôm hai đứa tình cờ gặp nhau ở cái lỗ thủng hàng rào. Con bé nói với sang:

- Mà... mà đừng giận tao nữa nghe. Tao năn nỉ mà mà...

- ...

- Mà ghét tao, tao biết chơi với ai bây giờ.

- ...

- Mà đi học còn có bạn... tao suốt ngày ở nhà, tao biết chơi với ai?

Con bé khóc ròn. Thằng bé cũng thấy mũi lòng. Nó chọc què con nhỏ:

- Thì mà đi trốn xem người ta hôn nhau trên ti vi ấy...

Con bé khóc lớn hơn. Thằng bé xử hoà:

- Mà đưa cái đầu mà qua đây cho tao cú một cái tao tha cho...

Nó tưởng nói giỡn vậy thôi. Ai dè, con nhỏ rúc cái đầu qua lỗ hàng rào. Thằng bé cười, làm sao mà cú lên đầu nó được. Nó nắm lấy mấy sợi tóc bù xù của con bé, giật nhẹ mấy cái, làm con bé nhột, cười khúc khích trong lúc nước mắt vẫn chảy dài. Từ hôm đó, hai đứa lại chui qua cái lỗ hàng rào sang chơi với nhau khi người lớn hai nhà đi vắng.

Hai năm nửa trôi qua. Hai năm có những cánh mai vàng rụng xuống và hai mùa xuân trôi qua. Hai đứa trẻ bấy giờ đã khác xưa. Thằng bé bắt đầu nhổ giò cao lên. Tay nó lao động nhiều nên đã

cuộn lên những đường gân, đã trổ những bắp thịt. Gương mặt nó đã tròn lại, với cái cằm nở, hai má đã phình ra có kèm một cái lúm đồng tiền. Hai con mắt nó sáng, thông minh và lộ vẻ quyết đoán.

Còn con bé, nó chỉ còn cao hơn thằng bé một chút. Nó vẫn không làm việc gì khác là bế em cho nhà ông bác. Nhưng tóc nó bây giờ không còn rối xù lên nữa. Khuôn mặt nó đã gọn lại, hình trái xoan. Hai mắt nó đã long lanh, cái mũi nhỏ xinh xắn. Cái miệng tuy ít cười nhưng rất tươi.

Đạo này chúng đã có thể đứng nói chuyện với nhau qua hàng rào, nhưng thú vui của hai đứa vẫn là chui qua cái lỗ hồng dưới chân hàng rào sang với nhau. Người lớn biết rồi cũng biết vì sao lại có cái lỗ hồng đó, nhưng cũng không làm gì mấy nhỏ, có khi lại còn thích thú nghĩ đến chuyện xa hơn một chút. Tía má thằng nhỏ quý cái nết con nhỏ chịu khó, ham làm, khéo tay và khéo cả cái miệng nữa. Còn nhà bên kia thì thương thằng nhỏ ở cái nết học hành chăm chỉ, cũng chăm chỉ phụ giúp việc nhà. Nhưng vốn là vùng nửa quê nửa tỉnh, nên cái tuổi mười bốn với cái tuổi mười hai cũng không khác nhau lắm. Cả hai đứa vẫn nguyên dạng là hai đứa trẻ con không hơn. Thằng bé vẫn cứ tòng tòng tuông mình xuống sông trong những khi đi tắm. Còn con bé khi có việc vẫn xắn cái quần lên tới bẹn, để lộ ra cặp giò trắng nõn nà, nhưng vẫn lấm tấm vết muỗi trich. Nó vẫn phải ngủ dưới bếp trước cái mùng rách tứ tung, cột núu bằng những sợi dây đủ loại vẫn không ngăn được lũ muỗi tinh khôn thêm máu người. Thằng nhỏ đã võ giọng, tiếng nó khàn khàn, ngồ ngộ. Còn con nhỏ, dưới ngực áo đã nhô cao. Bản thân nó cũng thấy là lạ khi ở đó vồng lên một khối u trắng, mịn và gợn cảm.

Chúng không còn chơi những trò chơi của trẻ con nữa. Mỗi khi hai đứa gặp nhau, con nhỏ cứ bắt thằng bé phải kể chuyện. Thằng bé đọc khá nhiều. Máy chuyện như Thủy Hử, Tam Quốc Diễn Nghĩa nó thuộc từng chương. Cuốn Ruồi Trâu, Con Đường Khốn Khổ... nó cũng thuộc vanh vách. Thằng nhỏ không chỉ mê đọc, mà còn mê kể chuyện nữa. Những lúc thằng bé kể chuyện, con nhỏ luôn chân luôn tay với công việc nhưng không bỏ sót câu nào. Có cả những lúc khóc, hoặc cười theo câu chuyện mà thằng nhỏ kể.

Cây rom vẫn là nơi chúng thường ngồi với nhau khi rảnh rỗi. Với hai đứa trẻ như vậy, người lớn cũng đã bắt đầu tỏ ra dễ dãi mỗi

khi chúng gặp nhau. Cây rom nhà bác con bé bao giờ cũng được chất cao. Thằng nhỏ sang, rút ruột cây rom làm thành một cái ổ sâu vào giữa cây. Đó là nơi có thể che nắng và cũng có thể làm chỗ nằm chơi khi trời có chút ít gió lạnh. Cứ chiều đến khi thằng nhỏ cuốc đất trồng rau là con bé bế em ra ngồi bên cây rom, cạnh cái ổ mà thằng bé tạo thành, chờ thằng nhỏ ngừng tay kể chuyện. Những câu chuyện thằng nhỏ kể, nó nghe hoài không biết chán.

Một hôm thằng nhỏ lại bị đòn.

Cái roi trúc của tía nó lâu nay bị bỏ quên, nay lại có dịp quất vào mình nó tới tấp.

Chuyện là thế này. Thằng bé cũng có một lớp bạn cùng học cùng trường. Nhất quý, nhì ma, thứ ba học trò. Câu thành ngữ này bao giờ cũng đúng. Hôm đó, nhà trường có việc chúng nó được nghỉ một buổi học, không biết mắc cái chứng gì mà chúng nó tụ tập lại nhà thằng bé khá đông. Có đến gần chục đứa.

Đối diện với nhà thằng bé, phía bên kia cầu là trại của một người nông dân. Nhà ấy đã hình thành một trang trại đã từ lâu. Một khu vườn mênh mông, lút mẫm. Trong vườn là những thứ trái cây mà lũ trẻ nhìn thấy thèm nhều nước miếng. Những trái ổi xá lỵ trái nào trái nấy bằng vốc tay, chín vàng ươm. Những trái táo sai lúc liu, xệ cành. Mùa chôm chôm, một vùng đỏ tươi vì trái chín... Giữa vườn là một ngôi nhà tường rộng rinh rang. Bà chủ bên ấy là một người ngoa ngoắt và tham lam. Trái cây nhà bà như thế đấy nhưng có mất đi vài trái, vài cành là bà biết liền. Khi bà biết là bà rức lác điếc tai xóm làng.

Bữa đó không biết ai đã vào vườn bà thoảng voi đi trái của một cây cam đang chín vàng. Mà cũng không hiểu sao bữa nay bà phát hiện muện vậy. Mãi tận qua trưa người ta mới thấy bà lo chõi trời, nhứt óc:

- Trời đất ơi, quân chết bằm, chết vằm nào mà ác đức quá vậy nè. Mày ăn thì mày cũng biếtt chừa đường mà ăn chớ. Tao đổ mồ hôi, sôi nước mắt mới làm ra mà bay ăn, bay động trên đầu trên cổ thế này. Bay có nghĩ bay ăn mắc họng, bay chếtt trọn tròn con mắt bay không? Tao nói bay hay cái quân đầu trộm đuôi cướp bọn bay ăn ở ác nhân, ác đức sao cũng có đứ trâu dẫm lòi gan, bò đạp lòi phổi, ra đường không xe cán què cũng đụng lộn mà chết, bay hiểu chưa...

Nghe bà chửi đúng như hát bội. Giọng bà lúc bổng lúc trầm, lúc da diết, ra giọng tiếc thương. Lúc thì chiết, lúc ong óng, lúc lặng đi, lúc lại ồ ạt, làm như ai đó làm cho bà chết đến nơi, làm khuynh gia bại sản của bà đến nơi. Nhà giàu có khác, cách ăn, cách chửi cũng hơn người.

Đám bạn thằng bé tụ tập ngay bên mí vườn rau nhà nó. Bọn chúng ra chiều thích thú khi nghe bà bên kia chửi rửa. Một bọn hè nhau, nhái lại những câu bà chửi, giống như đang học bài hát mới. Chúng xúi nhau chọc cho bà chửi cho hết hơi mới thôi. Thế là mỗi khi bà sắp ngưng là lại có thằng chõ sang:

- Dì ơi, chúng có lấy hết nguyên cây cam không dì?

Bên kia nghe hỏi bà chủ vườn lại tru lên:

- Tổ cha chúng chó, không biết chùng là cái thứ gì mà ác nhân thế chó. Sao trời không làm chúng đui con mắt, lặc lìa cánh tay chúng đi...

Một lát lại có thằng:

- Dì ơi, con mà như dì ở hả, con chửi cho xóc nóc nhà chúng lên...

- Trời đất, tao chửi cho ông bà, tổ tiên chúng nó dội mồ lên mà dạy bảo chúng nó ấy chó.

Suốt một buổi trưa, bên này bọn trẻ, bên kia bà chủ vườn, bên xướng bên họa, làm náo loạn cả một khúc suối, một góc xóm. Lúc đầu tiếng bà chủ vườn còn lãnh lút. Sau cứ khô dần, khàn dần. Lũ trẻ hình như vẫn không muốn tha. Cứ bà ngưng là chúng gheo. Ban đầu bà đứng chạng nạng, khuỳnh tay ra mà chửi, sau rồi bà ngồi xếp xuống, nói không ra hơi chúng mới chấm dứt.

Thằng bé nhập bọn và say sưa không kém gì lũ bạn. Nó quên hết mọi công chuyện trong nhà để được cười với lũ trẻ. Không nổi lửa trong bếp, không băm rau nấu cám heo, quên luôn cả đón em ở nhà trẻ về. Khi cuộc chọc gheo ngưng, nó mới cuống lên. Chạy ra nhà trẻ, chỉ còn có một mình em nó với cô bảo mẫu. Về đến nhà tay nắm, tay mùi, nhưng không sao kịp công việc. Đầu tiên là bà má ở chợ về. Vốn là người hiền lành, bà chỉ rầy nó đôi câu rồi bắt tay vào phụ công việc với nó. Nhưng đến lúc tía nó từ ngoài tiệm cơ khí về thì mọi chuyện nháo nhào lên. Đầu tiên là ông quát nạt, hạch hỏi. Sau

thì nổi bực dọc làm ông phát bần, hút cây roi lâu ngày cất trên mái nhà xúông. Ông kêu nó lên, bắt nằm xấp trên giường. Ông hét lên:

- Mày làm cái gì suốt sáng đến giờ hả? Tại sao đến giờ chưa có cơm ăn. Mày có biết tao làm việc suốt sáng đến giờ không? Mày biết tao phải đổ bao công sức vì những đứa báo co, báo đời như mày không hả...

Mỗi một câu nói là một roi. Bao nhiêu câu hỏi là bấy nhiêu roi. Vốn đã quen với những trận đòn, thằng bé cắn răng chịu đựng. Nhưng càng chịu đựng càng chọc tức tía nó. Cuối cùng ông đập cửa chỉ ra ngoài:

- Cút, mày cút ngay cho tao. Tao không còn muốn nhìn thấy mặt mày nữa...

Thấy căng thẳng má thằng bé bước vào can. Ông la lên:

- Bà im cái miệng bà đi. Bà còn tính bênh vực nó hả. Bà muốn nó trở thành thằng mất dạy hay sao... Mặc nó, cút xéo đi đâu thì đi cho khuất mắt tôi.

Chiều ấy, thằng bé nén đau chạy ra sân bóng, chạy nhảy suốt buổi chiều với trái banh cao su cùng lũ bạn. Nhưng khi đêm về, nó không còn chỗ nào khác là cái ổ nơi cây rom. Nó len lén về, không muốn để ai thấy và, rúc sâu vào trong đó. bây giờ nó mới thấy sợ, mới thấy cô đơn. Càng nghĩ càng thấy tủi thân, nó khóc. Có ai trên đời này khổ hơn nó không. Đầu thai vào đâu không vào, vào ngay cái nhà nghèo không ra nghèo, giàu không ra giàu. Đã thế lại một bầy em. Miếng ngon phải nhường chúng hết. Nhà hôm nào có thịt ăn, má nó gấp cho miếng nào, biết miếng ấy, không được gấp thêm. Trong khi đó lũ em như tầm ăn dổi, khua đĩa một hồi là đĩa.

Chương

10

Thịt sạch lảng. Má đi chợ về, quà chia cho em hết, nó là con đầu, lớn rồi, qua cấp làm chi. Mà nó đâu có biết rằng trong lúc các em nó cặp miếng bánh ngon lành, thì nó them nhều nước miếng và mong mình bé lại một chút để được nhận quà. Tía nó làm việc ngoài tiệm cơ khí tư nhân. Thợ giỏi, lương có cao hơn người khác chút ít, nhưng cũng chỉ đủ trang trại thùng gạo, ít đồ mới cho đám con. Tất cả nhìn vào cái bàn bán bánh ướt của má nó ngoài chợ. Những gì cần cho một gia đình như một xe đạp, cái radio, mùng mền, chiếu gối, giường tủ trong nhà là nhìn vào bầy heo và rổ rau cặp suốt. Nếu xét như thế thì công sức nó cho gia đình cũng nhiều lắm chớ. Cuộc đất, nhiều khi chỉ có một mình nó. Tưới rau, có hai mẹ con. Nuôi heo thì một mình nó băm rau, nấu cám, vậy mà sao tía nó kêu nó là thằng báo cô, báo đời. Khi tía nó xung lên thì trận đòn nào ra trận đòn ấy. Những lần roi có khi hai ba ngày còn vết. Nó không chỉ thấy tủi thân mà còn thấy mình bị hàm oan. Nên nó càng khóc dữ. Khóc không ra tiếng, nước mắt cứ tuôn dài vượt không kịp. Nó khóc cho đến khi lả đi vì mệt. Nó thiếp đi. Trong giấc ngủ mà vẫn nghe tiếng roi ngọn vun vút, lâu lâu lại giật mình khóc nữa.

Khi đang chập chờn như vậy, nó bỗng thấy người nó ấm ran lên. Giật mình, tỉnh giấc, nó muốn reo lên. Con bé nhà bên đang ngồi cạnh nó. Con bé xoay người nó lại, lật lưng quần nó, lấy dầu nóng xoa lên những lần roi. Nó biểu:

- Mày kéo hăn cái quần mày xuống coi. Để tao xúc dầu cho. Cục nào cục nấy sưng vù lên hết thế này. Đau lắm phải không?

Thằng bé vừa kéo quần xuống vừa rên rĩ:

- Đau, đau lắm.

- Lúc mày bị đánh, tao khóc đấy!

- Làm sao mày khóc? Tao bị đòn mà?

- Thế mày tưởng tao chưa bị đòn sao. Đòn của bác tao có khi còn đau hơn đòn tía mày nữa kìa. Nên tao biết mày đau lắm. Lúc ấy tao sợ mày chết quá hà...

Bàn tay con nhỏ xoa nhẹ lên mông thằng bé, làm cho những vết đau dịu đi chút ít. Con nhỏ tiếp:

- Tao phải lấy trộm chai dầu nóng của bác tao đó. Bác ấy để ở đầu nằm, phải chờ bác ấy ngủ say, tao mới trộm được, nên hơi lâu.

- Khuya lắm rồi, phải không mày.

- Ủa, khuya lắm rồi.

- Từ sáng đến giờ tao chưa có cái gì vào bụng. Đói quá hà.

- Chết quên. Thấy mày đau quá, tao lo sức dầu không hà. Tao có mang cho mày mấy củ lang đây. tao nấu vội, nấu lén ấy mà, không biết đã chín chưa. Tao sợ bác tao bắt gắp biểu tao ăn vụng, đánh chết...

- Không sao đâu, khoai lang sống ăn còn được mà...

Thằng bé cạp miếng khoai nhai ngon lành. Mùi khoai lang lúc đó sao hấp dẫn đến thế. Đúng là khoai nấu vội không kịp chín. Nhưng không sao, lúc đói mồm đá còn ngon kia mà. Thoáng chốc, nó đã ăn hết mấy củ khoai lang. Nó hỏi:

- Mà sao mày biết tao ở đây mà ra kiếm?

- Thì mày có còn chỗ nào nữa đâu. tao để ý suốt buổi tối, thấy má mày than ngán thở dài về mày. Bà còn năn nỉ tía mày cho mày nữa, nên tao biết mày chưa về nhà, nên tao ra đây tìm mày.

- Thôi, được rồi, mày về đi. Bác mày biết ra đây lại đánh mày, tao không đỡ được đâu.

- Không – con bé lắc đầu – mày kể chuyện gì cho tao nghe rồi tao mới về.

- Vậy mày thích chuyện gì?

- Chuyện gì có cái cô ắc, ắc gì đó...

- Acxinhia, trong Sông Đông Em Đêm chứ gì. Mà sao mày thích chuyện ấy thế.

- Thích lắm, sao cô ấy yêu cái ông Gi, Gi gì đó đến thế...

- Gorigori... mày đọc chữ còn không thạo mà cứ thích mấy cái chuyện ấy không hà...

- Tao thích lắm. Nay mai lớn lên nhất định tao cũng sẽ như cái cô Acxinhia đó. yêu như thế mới thích...

- Mà mày biết yêu là quái gì mà bày đặt nói chuyện yêu...

- Thì mày kể cho tao biết đó thôi... Bữa trước, tao lại lên đi coi tivi ngoài đầu xóm. Có cái phim gì đó tao thích mê, xem quên là mình đang coi cộp nữa. Có cái cô Lô Lô, Đét Đét gì đó... tao khóc thương họ muốn chết luôn.

- Otenlô và Detsdemonia trong phim Otenlo...

- Mày giỏi thực đấy, cái gì cũng biết. còn tao, tao chẳng biết cái gì cả. Nhưng chuyện thì tao biết đấy. tao thương họ dễ sợ luôn... Tao thấy họ hôn nhau nữa mày ơi.

Thằng bé bỗng thấy hoảng. Nó chợt nhớ chuyện cách đây hai năm. Vẫn thấy còn hoảng. Nó ngồi xích xa hơn con nhỏ một chút. Nhưng con nhỏ không thích thế. Nó xích lại cho gần thằng bé hơn. Ở tuổi này hình như con gái mau lớn hơn con trai. Nhưng thằng nhỏ bỗng thấy là lạ. Trăng cuối tuần đã mọc. Vành trăng già, khuyết hết một góc, toả ánh sáng vàng vọt khắp mặt đất. Ánh trăng cũng đủ để cho thằng nhỏ nhìn rõ hơn con bé. Ô kìa, con bé hôm nay lạ quá. Có phải bấy lâu nay chơi với nhau nhưng ít nhìn mắt nhau nên hôm nay thằng bé thấy lạ. Cái miệng nó sao bây giờ tươi thế. Không giống như hồi xưa cứ chu ra coi rất ngộ. Mái tóc nó bây giờ cũng suông sẻ, mượt mà, lại có cái mùi gì là lạ nữa. Hình như nó gội đầu bằng bồ kết. Thằng bé thường nấu nước gội đầu cho má nó nên có biết. còn mắt nữa kìa. Khi nói chuyện về phim, hai mắt nó cứ sáng lên, tươi rói. Ngực nó cũng lạ nữa, ngày xưa có thấy gì đâu, bây giờ nó nhô lên... Ô lạ thực.

Con bé bỗng ngã đầu vào vai thằng bé. Thằng bé ngồi im không cựa cựa. Chắc là nó thức khuya, buồn ngủ, thì cho nó tựa vai, nghỉ một chút có sao. Nhưng con bé bỗng ngược mặt lên áp mặt mình vào mặt thằng bé, thì thào:

- Thế, người ta làm thế đó.

Rồi đôi môi nó áp vào môi thằng bé một lúc thực lâu. Thằng bé ngẩn người. Thực tình thì nó không hiểu gì hết, nhất là không hiểu người ta làm thế để làm gì. Nhưng nó không dám cựa. Môi con bé vẫn áp chặt môi thằng bé, chặt hơn. Lần này sao cũng khác lần

trước, có cái gì rất lạ, cả cái mũi cũng rất lạ mà thằng bé không nghĩ ra...

Trăng đã xuống thấp, ánh trăng nhạt nhoà.

*

Đời thằng bé thay đổi rất đột ngột. Một hôm sau bữa cơm chiều, tía thằng bé kêu nó lên và biểu:

- Thôi nghe. Mày học thế là đủ rồi. nhà này con đông... Mày nghỉ học ra tiệm cơ khí làm với tao, phụ giúp kiếm tiền nuôi em. Mày học nữa, tao nuôi không nổi. Nghe chưa.

- Mắc mớ gì mày khóc. Học thế đủ rồi. học nhiều chữ mà làm gì. Không có chữ cũng kiếm ra tiền, rõ chưa. Mày còn học đến như vậy, tao nè, có được bao nhiêu chữ đâu mà tao cũng nuôi cả cái nhà này. nghỉ, nhất định nghỉ...

Thằng bé không nói lấy một lời.

Đêm ấy nó chui qua cái lỗ hàng rào sang bếp nhà ông hàng xóm gọi con bé. Nó bây giờ chui qua cái lỗ hàng rào thực khó khăn. Những nhánh cây bông bụt cào lên mặt nó, rất rạt. Nó cào vào cánh cửa bếp. Một lúc thực lâu con nhỏ mới thức giấc và hai đứa lại đưa nhau ra chân cây rơm. Chúng không ngồi xuống như mọi khi vì hình như thằng bé có cái gì đó khá vội vàng. Nó nói với con bé:

- Tao không ở nhà được nữa rồi. Tao phải trốn đi thôi...

- Chết cha, sao mày phải trốn, mà trốn đi đâu?

- Tía tao không cho tao đi học nữa. Mà tao thì đang còn muốn đi học. Tao mà ở nhà, nhất định tía tao, bắt tao ra tiệm. Tao ra thành phố. Ngoài đó má tao có người bà con. Tao ra ở đậu để đi học...

- Mày có nói cho má mày biết không?

- Làm sao nói. Nói má tao cản thì sao?

- Nhưng rồi mày làm sao học. Còn phải có tiền mới học được chớ...

- Thế mày không thấy tao hằng ngày làm gì sao. Tao vừa làm vừa học. Ngoài thành phố thế nào cũng có người thuê tao mà.

- Thế bây giờ mày có tiền đi xe không?

- Làm gì có. Tao đi bộ. Vừa đi vừa chạy, chiều nay thế nào tao cũng tới nơi được mà. Mà đừng lo. Tao lên trên ấy ở, đi học, nếu có việc làm tao về kêu mà lên đi làm với tao cho vui.

- Khoan, mà chò tao chút.

Con bé lấp sấp chạy về. lát sau nó lại chạy ra, dúi vào tay thằng bé một cái gói nhỏ

- Tao cho mà. Mấy năm nay, năm nào tao cũng có tiền lì xì tết. Tao chẳng xài gì. Mà cầm lấy. Có khi đủ tiền xe đò. Mà đi bộ, tí mà đuổi theo, chắc mà chết đòn quá hà.

Nước mắt ở đâu ắp lên đầy mí mắt thằng bé. Nó cầm lấy cái gói mỏng tang, sụt sịt nói:

- Mà cũng thế. Ở nhà nhớ giữ sức khỏe, đừng làm bác mà giận, bác mà đánh mà, tội nghiệp...

Con bé không còn biết nói gì thêm. Ngực nó nghẹn tức. Nước mắt nó cũng chảy vòng quanh.

Đột nhiên nó ôm choàng lấy thằng bé. Hôn lên mắt, lên má và lên môi nó. Thằng bé cũng quàng tay ra ôm lấy vai con bé. Trên môi nó mặn chát vị nước mắt, không biết là của nó hay của con nhỏ nữa... hai lần trước nó thử, còn lần này nó hôn thiệt và thằng bé tự nhiên cũng muốn hôn con bé một cái hôn dài già biệt. Nhưng dẫu sao nó cũng còn vụng về. Nó buông tay, lau vội nước mắt chạy đi.

*

- Rồi sao nữa?

- Sao là sao?

- Hai đứa trẻ rồi chúng có gặp nhau không?

- Làm sao biết được? Em có thích chúng nó gặp nhau không?

- Thích. Nhưng không nên. Còn anh?

- Cũng thích, nhưng ...

- Này anh.

- Sao em?

- Bây giờ mà mình là hai đứa trẻ thì truyện há?

- Sao thế?

- Trong sáng đến vô cùng...

ĐOẠN KẾT

Bây giờ thì ông chỉ có một mình. Ông không kiếm bà mà bà cũng chẳng kiếm ông kể từ hôm ấy. Trong chiếc hộp con xinh xắn, ông chỉ có tấm giấy ghi mấy con số điện thoại của bà, và nhưng dòng chữ bà viết, có đoạn dành cho ông, có đoạn dành cho bà, và có đoạn chẳng dành cho ai. Trong những trang viết ấy còn có bài thơ của ai đó nữa:

Có hay không cái thoáng vô tình kia

Vô tình gọi nhau, vô tình hò hẹn

Lạnh 1những nỗi buồn hay sương lạnh

Vô tình, cuồng nhiệt những nụ hôn

Ta bỏ ta, ta đi lang thang

Ta cuống cuống tìm ta sợ mất

Vô tình ơi, cái vô tình ta gặp

Trả lại ta trong say đắm vô tình.

Hình như bà thích giống như hai đứa trẻ kia. Bỗng nhiên gặp, bỗng nhiên quen, bỗng nhiên thân và rồi chia tay không ngày gặp lại để nụ hôn chỉ đến thế không hơn.

NGƯỜI ĐÀN BÀ VIẾT

Anh

Lúc này, đêm đã rất khuya. Ngoài sân trăng sáng và lạnh lẽo làm sao, cứ lâu lâu em lại có một đêm không sao ngủ được. Và em nhớ anh.

Tình yêu đến rất muộn, rất tình cờ và mơ màng. Anh và em ở hai đầu nỗi nhớ, gần gũi và cách xa. Chẳng thể nào với tới mà cũng chẳng thể nào rời xa. Muốn đến với anh mà không thể đến. Nếu cứ thế này mình sẽ ra sao?

Có những mùa trăng quê. Trăng luôn luôn đồng lõa với những mối tình đẹp và thơ mộng. Cũng chính vì thế mà đã từ lâu em vẫn

thường ngồi lặng hàng giờ ngoài hiên vắng, nao lòng chỉ vì một đêm trăng quê.

Từng có những mùa xuân, nắng vàng ngọt ngào, vàng đắm những chiếc lá xanh và lạnh lót, vang vang tiếng hót riu rít của loài chim hoang dã. Giấc ngủ muộn biến em thành công chúa ngủ trong rừng. Em trở giấc, là nắng cũng vừa nháy nhót vào tận trong mùng, xuyên qua khe cửa, đậu lại trên bàn viết lung linh, ngây thơ.

Từng có những chiều thu, gió lồng lộng thổi, mặt ao buồn lay phay, những canhnhững điều giấy lượn lò ngoài ruộng xa. Tuổi thơ hồn nhiên như cánh cò công nắng xoải mãi về chân trời xa. Em một mình một cõi, rung rung buồn, nhớ ngày xưa còn bé, cùng bạn bè rong chơi, cùng bạn bè đùa đẩy hết một chiều thu. Nắng thu vàng đượm trên vai áo, lấp lánh những giọt mồ hôi, và sáng bừng những ánh mắt cười, những cặp môi cười.

Nhớ lại lúc em mới mười lăm tuổi. Tuổi sắp thành thiếu nữ, đọc sách nhiều, mơ nhưng chàng trai cười ngựa hồng đến từ bên kia bờ sông vắng. Chiều nào cũng vậy cứ ngồi mãi mà mong chờ cho đến khi ráng chiều thấp đỏ mặt sông mới chịu quay về. Rồi một ngày kia, hình như chàng xuất hiện thực. Chàng không phi ngựa mà chàng lội như con cá kình, lướt trên mặt sông. Thuở ấy sống như mộng, giữa mộng và thực không ranh giới, bởi vì chiều nào cũng dòng sông ấy và chàng cũng vậy. Cả hai cùng bơi lội chung một dòng sông mà chẳng ai nói với ai điều gì, cho đến một hôm chàng không đến nữa, chàng bỗng biết đi trong lòng sông nước chảy cuồn cuộn. Dòng sông hoá thành dòng sông ly biệt, khi chàng chỉ kịp chia tay bằng một câu rất ngắn rất buồn: “Chào em ngày mai anh sẽ đi rất xa, và không trở lại”. Em thấy hình như bàn tay run rẩy trong bàn tay chàng. Và hình như đôi mắt chàng có một sợi khói mơ hồ. Chàng đã ra đi thật, một năm trời với những buổi chiều tàn phai, không lần nào chàng trở lại. Cô bé mười lăm tuổi lúc ấy đã biết buồn vu vơ.

Mười tám tuổi trong trẻo như nắng ban mai. Em hoá thân thành một dòng sông dài của thời mười tám, dòng sông khao khát những tình cảm nồng nàn. Lại gặp một người thực nhưng lại là người của một thế giới mộng mơ. Người thường viết cho em những bức thư tình bằng bút đỏ. Bàn tay mất một ngón cái, chàng luôn viết bằng tay trái, nét chữ nghiêng trĩu tình. Mà chàng chỉ dám viết thư tình.

Những lá thư tình ướp thơm và say đắm. Nhưng chàng lại dối em. Thư viết thì thực như không thể thực hơn. Nhưng, bên chàng đã có người chung chăn gối. Khi em biết ra thì chàng đã không còn ở quanh đây nữa, chàng ra đi không từ già. Em ôm gốc cao su già khóc nức nở, không giận chàng giả dối, mà giận chàng không chịu đến sớm hơn. Chàng gọi em là cô - bé - cái - gì - cũng - biết. nhưng có một cái cần biết thì chẳng biết gì cả. Chàng nâng niu em như một bông hoa cánh mỏng. Vậy mà chàng đã thả vào tuổi trẻ của em một nỗi đau buồn. Em ôm trái tim trong trắng trong lòng, trái tim chưa kịp rung rinh, chưa kịp san sẻ vẫn mỗi ngày đến lớp, học rất giỏi, nhộn nhịp như một chú chim sáo, nhảy nhót, líu lo...

Ngày ấy, trước sân trường có một cây me to, đang mùa sai quả. Trưa nào đến lớp, trong học bàn em cũng chất đầy những trái me chua. Có kẻ nào đó vào rất sớm hái trộm me tặng em. Ngày nào bọn con gái cũng chia nhau những quả me thú vị đến ghê răng. Cho đến khi me trên cây không còn, dù chỉ là một quả non. Nhưng người trộm me cũng đã ra đi, ra đi vĩnh viễn, trên cõi đời này có kiếm tìm, cũng chỉ còn là chút kỷ vật mà thôi. Thời chiến tranh người ta chết dễ dàng làm sao.

Khi lớn dần lên, em sống đời bằng một chút ngốc nghếch của tuổi trẻ, sống như thể để thấy đời dường như bớt nhọc nhằn.

Bây giờ có lúc em thèm kêu lên: hãy trả em về với trong trẻo ngày xưa. Cuộc đời ơi đừng quá trần tục, cho em mơ một chút đến thiên đường, ở đó có ngọt ngào tình yêu, có trong trắng, hồn nhiên, khóc vĩnh biệt tuổi thơ của mình, tuổi trẻ của mình.

Rồi sau đó, có những mùa mưa, vườn nhà em cỏ mọc um tùm, hoang dại, cỏ vào đến tận thềm. Mùa mưa đêm dài vô tận, rả rích toi bời trên mái lá. Chiếc máng xối dột nước đổ vào những chiếc thau nhỏ, giọt vắn, giọt dài. Gió thốc vào từ màn hình cửa sổ, trống vắng lạnh lẽo, tuổi thân. Em đã một mình bắc thang trèo lên che chỗ dột, chèn lại tấm lá bị gió thổi bật ra. Bụi chuối sau hè gió tạt vào phành phạch. Nỗi buồn, nỗi cô đơn cuộn tròn như giấc chiêm bao đau đớn. Em nhớ ngày xưa có người đã ra đi cũng vào một ngày mưa tầm tã. Từ đó, em có những mùa đông mặt đất lạnh lẽo, bầu trời lạnh lẽo. Những đêm trắng màu đông mới dài làm sao. Chiếc giường rộng quá, thênh thang quá. Giường em lúc nào cũng có hai chiếc gối. Một để nằm còn một chỉ để cho bớt cô đơn. Mở cửa sổ,

nhìn ra mảng sông mênh mông. Trăng sáng quá, ánh trăng xanh lướt thướt, bóng cây trong trăng đồ dài, quanh quẽ liêu xiêu. Nhớ ray rút mùa trăng tuổi thơ.

Anh ơi!

Trên đầu mình, đã có đến hai màu tóc ,mà trái tim gõ nhịp đập của tuổi đôi mươi, tình yêu đến thắm lặng ngọt ngào, tình yêu mơ hồ tựa như giấc chiêm bao. Tình yêu lên vào trái tim nhẹ nhàng như gió lọt qua ô cửa.

Giờ này anh còn thức không? Muốn phone cho anh lại không dám. Một tiếng chuông khuya, sợ làm kinh động trần gian, sợ trái tim anh lỗi nhịp, sợ đánh thức một giấc mơ tuyệt vời.

Em muốn giữ một chút kỷ niệm này mãi mãi dù cho cuộc đời có thể bất ngờ phá hỏng những giấc mơ. Mái tóc anh như sương khói. Giọng nói anh như gió thoảng, hơi thở anh như men rượu và trái tim anh vang nhịp những lời ca. em có thể ngủ quên trong như thế của nha. Có anh, em bỗng thấy mình rất nhỏ, như thuở còn thơ, hay vùi vĩnh. Bỗng thấy gánh nặng oằn trên vai mình như nhẹ đi, như có người đưa vai gánh hộ và có lúc bỗng tự nhiên bật khóc vì em biết anh cũng chỉ là hư vô. Rồi anh cũng giống như người cùng lội dòng sông của tuổi mười lăm, người viết thư tình bằng tay trái nét chữ nghiêng nghiêng hay như người hái trộm me chua, sẽ biến mất như người ta từng biến mất. Nên em tự đổ dành mình: hãy nín đi, đường còn dài, hãy can đảm như bấy lâu can đảm ấy mà.

Có lúc một mình, bỗng dưng em muốn khóc và thế là em khóc thật. Khóc thật hồn nhiên mùi mẫn. Khóc bằng thích cho đến khi bất ngờ nhận ra mình đã nín lặng và đang lắng nghe tiếng khóc của chính mình. Tiếng khóc mới trẻ con làm sao, đến cả tiếng nức nở cũng thấy ngon lành.

Đêm đã rất khuya. Mong em ngủ được nửa đêm còn lại, để sáng mai tiếp tục trên vai oằn một cuộc đời và bước vững bằng những bước chân cô đơn, xiêu vẹo đến tận cuối nẻo đường xa. Nhưng những chuyện anh kể đêm ấy cứ ám ảnh em hoài.

Chuyện kể trong một đêm dài quá và chấp vá bằng rất nhiều chuyện cay đắng trần tục đến khủng khiếp, những thân phận khổ khổ, nhọc nhằn, những mảnh đời lẻ loi tốt xấu lẫn lộn. Em đọc và

buồn muốn chết đi cho rồi.

Đã lâu rồi, em cố gắng sống rất hồn nhiên, rất lạc quan. Em thèm một buổi sáng chủ nhật ngủ muộn, trở giấc bằng tiếng chim hót vang trên ngọn dừa cao, mà nơi đó nắng đã nhuộm thắm những chiếc lá xanh và ngoài ruộng xa những chú cò trắng đã từ bao giờ đứng quanh bờ ruộng nhỏ, làm sáng cả một quãng đồng.

Những buổi sáng như thế êm ả, ngọt ngào như một ký ức xa xưa. Em muốn sống như thế cho đến hết cuộc đời này. em mặc mọi thứ để sống với cái riêng mình, và đã từ lâu em lạc lõng một cách hạnh phúc.

Đã lâu lắm em không có ngày chủ nhật. Em mơ hồ nhận ra sống giữa cõi đời này mang vào mình những vay, những trả, mà lẽ ra đó không phải là cõi của em. Em sống hư hư, thực thực giữa đời. Có lúc em ngán ngẫm và em muốn biến đi. Yêu và ghét tầm thường vậy sao. Em trải rộng lòng mình ra khắp chốn, yêu tha thiết con suối trong vắt mát rượi, yêu chiếc xuồng nhỏ neo mãi dưới bến sông quen, yêu những đứa nhón nhờ chạy chơi trước mặt, yêu những chiếc rế gừa rất già, vũng vàng cắm sâu vào lòng suối lạnh, để toả bóng mát xanh cho những con cá vỗ nước óc ách. Yêu những nơi em đến trên quê hương ngập nắng này. yêu những bầu trầm, bầu le te cô tịch của rừng già nơi có những con mễn, con mang lạc bước chạy quãng giữa mênh mông hoang vắng. Yêu cây trám cụt đọt cháy xém và lỗ chỗ vết đạn chiến tranh, yêu cả con đường mòn rất nhỏ giữa rừng im ắng. Em yêu những buổi trưa vắng lặng. Yêu những vườn điều làm chỗ trú chân, yêu những chú bò vàng nhón nhờ gặm cỏ và yêu vô cùng những người dân đen đúa đôn hậu mộc mạc của xứ này. em yêu những đêm trăng rừng huyền hoặc, trăng lên cao và rục rục sáng giữa cô liêu. Trời bạt ngàn sương trắng, rừng bạt ngàn cây xanh. Nơi đó luôn luôn có những chuyện còn nóng hổi của hôm qua, của ngày xưa, của vĩnh hằng những tên người, tên đất. Còn nhiều nơi em chưa đến, trong ước ao, em muốn được đến khắp nơi, được yêu nhiều hơn nữa. Yêu để thấy đời còn tươi quá, xinh đẹp quá, con người sẽ trở nên đáng yêu hơn đáng ghét.

Không ai hiểu em, tất cả đều tưởng em lúc nào cũng vui nhộn, pha trò. Em biến cuộc đời em, thành một cuộc vui: đùa với cháu. Dỗ với con, trồng cây quanh nhà, nhưng những thứ đó chỉ là nhất thời, nó không là đam mê, không là tận cùng của khao khát. Nhớ

những ngày mới ra trường, con bệnh trầm kha tưởng sẽ làm mất đi chính mình. Nhưng chiếc lá, chiếc lá cuối cùng không còn rụng nữa, nổi tuyệt vọng thành niềm hy vọng để hôm nay tồn tại. Càng sống lâu, càng thấy khó thực hiện những điều mong ước. Em mơ mình có một đôi cánh, và bay mãi lên cao, bay mãi lên cao...

Viễn vông quá phải không anh.

Ngày mai em có thể chẳng còn gặp anh nữa. Ngày mai có thể anh, có thể em sẽ là người của thiên cổ (cũng sắp rồi còn gì). Ngày mai, có thể sẽ ngưng lại tất cả chấm dứt vòng quay trái đất... Thì em cũng cảm ơn anh đã trả cho em một chút tuổi trẻ. Cũng như anh đã từng cảm ơn em cho anh biết lại một thời nông nản.

Chỉ nên thế thôi, cho ngày mai còn có mơ ước.

Dẫu có muộn màng

Đừng hôn em nữa, đủ rồi.

*

Lá thư trên đây được đưa đến khi người ta phải đục cánh cổng hẹp trước cái phòng nhỏ như cái hộp diêm quẹt ra để có đường đi cho tám anh đạo tỳ khiêng chiếc hòm ra xe thổ mộ. Đi phía trước có hai ông tuổi chừng ngoài ba mươi, hay sắp bốn mươi gì đó đội nón rom và chống gậy. Bên cạnh có một người đàn bà chít khăn tang dài và hai người đàn bà khác chít khăn tang ngắn hơn một chút, nhưng ai cũng mặc áo xô. Có mấy đứa trẻ chít khăn tang vàng. Anh nhân viên bưu điện ngơ ngác như mình mắc lỗi:

- Ông ấy chết rồi ư?

- Thấy rồi còn hỏi.

Có ai đó nhấm nhẩn.

- Còn lá thư này?

- Thư gì?

- Thư viết cho ông. Thư nặng lắm, chắc viết dài...

- Thì đốt đi, về dưới ấy ông nhận.

Một ngọn lửa. Lá thư cháy cùng với những giấy tiền vàng mã trước mộ ông.

Nguyễn Đức Thiện
(hết)